

Na Brestovcu
čistijo
strelske jarke
in topničarsko
kaverno

2-9

V nekdanji
tržaški ribarnici
so odprli razstavo
o zanimivem
in bogatem
obdobju liberty

2-6

Massimiliano
Fedriga je kandidat
Severne lige
za tržaškega
župana

2-4

SANART

10313
10313

10313
10313

10313
10313
977124
666007

NEDELJA, 13. MARCA 2011

Št. 61 (20.076) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v nas Základ nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštinska plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Njena zaščita je v naših rokah

SARA STERNAD

Italijanska ustava, ki jo je ustavodajna skupčina sprejela decembra leta 1947, ni zastarel dokument, ampak še vedno aktualen seznam pravil, na katerih je zgrajena naša družba in ki urejajo naše vsakdanje življenje. Kljub temu, da se je v teh šestdeset in več letih marsikaj spremenilo, so vrednote, ki jih opredeljuje ustava brez časne - pravica do dela, enakopravnost vseh državljanov, temeljne človekove pravice, dostojanstvo brez razlikovanja med spolom, jezikom, narodnostmi, verami, rasami ali političnimi preprtičanji, zavrnjanje vojne ...

Teiste vrednote pa so danes pod udarom vladajoče desničarske garniture, ki skuša na vse načine spokopati ustavne demokratične temelje, ki imajo svoj izvor v odporništvu. Zato so včeraj italijanske ulice preplavili številni branitelji ustave, tisti, ki si prizadevajo, da ne bi bilo izročilo onih, ki so šli v boj proti nacifašizmu, razvrednoteno.

Za izvajanje načel, ki jih vsebuje ustava, smo namreč poklicani mi - državljeni, tako da sta njena zaščita in spoštovanje v naših rokah in v rokah mlajših rodov. V svojem govoru milanskim študentom leta 1955 je nekdanji član ustavodajne skupčine Piero Calamandrei ustavo označil kot izraz družbene in človeške solidarnosti ter skupne usode, ki jo morajo mladi čutiti za svojo in ji vdahniti življenje. Če nečemo, da ostane le kos papirja, jí moramo zato vsak dan doliti goriva, se pravi, da jo moramo odgovorno negotovati, ohranjati in spoštovati.

JAPONSKA - Po besedah japonskega premierja Naoto Kana

Gre za katastrofo planetarnih razsežnosti

Alarm zaradi eksplozije v jedrske elektrarni Fukušima 1

Zgoraj napis s
svečami v poklon
žrtvam cunamijev,
ki jih je uradno že
1700, spodaj
razdejanje, ki ni
prizaneslo niti
hitrim japonskim
vlakom

ANSA

PROTESTI - Proti njenemu teptanju

V Trstu in po Italiji so včeraj branili ustavo

2-4

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE

FRANDOLI GROUP Sas

OBNOVE MONTAŽNE HIŠE

GRADNJA BAZENI

NAŠA PRODAJALNA

RUBNER
CASACLIMA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54 - 34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336 - mob. 349593706
trieste@haus.rubner.com - www.haus.rubner.com

Trgovina

Fany

**MOŠKA IN ŽENSKA
KONFEKCIJA**

**Oblačila za
vse priložnosti**

Ul. Flavia di Stramare 99
(Žavljje) Milje
Blizu avtobusne postaje 20
Tel. 040 231118

JAPONSKA - Po oceni premierja Naoto Kana gre za katastrofo planetarnih razsežnosti

Število smrtnih žrtev gre v tisoče, preplah zaradi eksplozije v nuklearki

V jedrske elektrarne Fukušima 1 so po eksploziji zaznali dvajsetkrat višje sevanje od normalnega

TOKIO - Dan po uničajočem potresu in cunamiju, ki sta v petek prizadela Japonsko, je ljudi zajel še strah še pred radioaktivnim sevanjem zaradi eksplozije v nuklearki Fukušima. Število smrtnih žrtev »katastrofe brez primere«, kot jo je označil premier Naoto Kan, medtem narašča in bi lahko doseglo več tisoč. Oblasti so sprožile obsežno reševalno akcijo. V jedrske elektrarne Fukušima 1, kjer so imeli po petkovem potresu težave s hlajenjem reaktorja, je včeraj odjeknila eksplozija, po njej pa so okrog nuklearke, ki stoji kakih 350 kilometrov severovzhodno od Tokia, zaznali zvišano sevanje. To naj bi bilo dvajsetkrat višje od normalnega.

Vzrok za eksplozijo ni znan, po poročanju japonskih medijev pa je morda prišlo do taljenja sredice. Ob eksploziji so bili ranjeni štirje delavci v nuklearki. Oblasti so evakuirale okoliške prebivalce in razširile območje evakuacije z 10 na 20 kilometrov - iz preventivnih razlogov, kot so pojasnile.

Vlada je pozneje sicer sporočila, da eksplozija ni poškodovala jedrskega reaktorja in zadrževalnika ter da v eksploziji ni prišlo do pomembnejšega uhanjanja radioaktivnih snovi v okolje. Sevanje naj bi se v okolici elektrarne po eksploziji celo znižalo. Kan je tudi obljubil, da bo storil vse za zavarovanje zdravja ljudi.

Strokovnjaki in komentatorji na Japonskem, pa tudi državljanji so bili po eksploziji v nuklearki precej živčni in nezadovoljni z odzivom vlade. Ta je šele nekaj ur po eksploziji sklical novinarsko konferenco o dogodku, na kateri pa tudi ni dala povsem jasnih informacij o dogajanju, je za STA povedal Boštjan Bertalanič, ki živi in študira v Tokiu.

Slovenija in Evropa zaradi eksplozije v Fukušimi 1 po mnenju direktorja Uprave RS za jedrsko varnost Andreja Stritarja nista ogroženi. Kot je dejal za STA, se v elektrarni še zapleta, a verjame, da bodo zaplete rešili, saj se procesi ne odvijajo zelo hitro. Tehnologija v japonskih jedrskeh elektrarnah je po njegovih besedah priznana kot najboljša na svetu. Eksplozija se tudi ne more primerjati z nesrečo v elektrarni v Černobilu, saj je šlo tam za drugačen tip elektrarne.

Mednarodna agencija za jedrsko energijo je sporočila, da so jo japonske oblasti obvestile o eksploziji na reaktorju, vendar s podrobnostmi še niso seznanjeni. Iz Rusije so poročali, da se stopnje radioaktivnosti niso povečale. Združeni narodi pa so napovedali, da bodo v pomoč Japonski tja napotili devet strokovnjakov.

Mednarodna javnost se je na dogajanje v japonski nuklearki odzvala z zaskrbljenostjo. Vlade nekaterih evropskih držav so sklicale kritizne sestanke, Evropska unija pa se je odločila sklicati sestanek jedrskih strokovnjakov iz držav članic.

Število žrtev po petkovem katastrofalem potresu magnitude 8,9, ki mu je sledil še večmetrski uničajoči cunami, na Japonskem še naprej raste in nihče ne more povedati, kakšno bo njihovo končno število. Po doslej znanih podatkih je mrtvih najmanj 1700 ljudi, več tisoč pa jih pogrešajo.

Japonska televizija NHK je poročala, da v obalnem mestu Minamisanriku v prefekturi Miyagi, ki je bila v potresu med najbolj prizadetimi, pogrešajo približno 10.000 ljudi. Mesto ima sicer 17.000 prebivalcev. V obmorskem mestu Rikuzentakata s 23.000 prebivalci pa so reševalci doslej našli od 300 do 400 trupel, uničenih pa je tudi 5000 od 8000 domov.

Reševalci so medtem našli štiri vlaže, ki so vozili ob vzhodni obali Japonske, vsi potniki so že na varnem. Uspeli so tudi rešiti 81 ljudi z ladje, ki jo je cunami v petek odnesel na morje.

Sicer so dan po potresu pokazale vse razsežnosti katastrofe. Čeprav je na terenu na desetisoči reševalcev, reševanje otežujejo nemogoče razmere. Več kot 215.000 ljudi na vzhodu in severu Japonske se je zatekelo v zasilna zatočišča, med njimi tudi več kot 100.000 ljudi iz prefekture Fukušima, ene od dveh, ki sta bili v potresu najbolj prizadeti. Japonska je za-

to mobilizirala 50.000 vojakov in reševalcev, oblasti pa so na prizadeta območja ob obali, kjer so po cunamiju izginili celotni kraji, poslale na stotine ladij, letal in vozil, da bi pomagali pri reševanju in odpravljanju posledic katastrofe. Na pomoč prihajajo tudi mednarodne reševalne ekipe.

Premier Kan, ki si je iz zraka ogledal prizadeta območja, je izrazil zgroženost nad opustošenjem in opozoril, da je dan po katastrofi ključen za reševanje življenj. Potres je premier označil za »nacionalno katastrofo brez primere«. Japonce je pozval, naj združijo sile pri odpravljanju posledic opustošenja.

Potres bo močno prizadel tudi japonsko gospodarstvo. Trije vodilni izdelovalci avtomobilov - Toyota, Nissan in Honda so sporocili, da so ustavili proizvodnjo v več tovarnah na Japonskem.

Po petkovem potresu, katerega žarišče je bilo ob severovzhodni obali Japonske, je območje po podatkih ameriškega urada za geologijo streslo še 25 potresov magnitude 6 in več kot 150 šibkejših popotresnih sunkov. (STA)

Jedrska centrala v Fukušimi pred rušilnim potresom, ki jo je resno poškodoval

ANSA

LIBIJA - Medtem ko o prepovedi preletov ostajajo dvomi

EU z gospodarsko spodbudo za demokratizacijo v Severni Afriki

BUDIMPEŠTA - Evropska unija bo demokratizacijo v Severni Afriki in na Bližnjem vzhodu podprt s finančnanim in gospodarskimi spodbudami. To je po včerajnjem neformalnem srečanju zunanjih ministrov povezave blizu Budimpešte napovedala zunanjopolitična predstavnica EU Catherine Ashton.

Po njenih besedah politika EU do regije vključuje finančno podporo demokratični tranziciji, spodbujanje gospodarske rasti in krepitev civilne družbe. Omogočili naj bi jim tudi boljši dostop do trgov EU. Poleg tega želijo razširiti svobodo gibanja in potovanj za ljudi iz regije. V teh prizadevanjih je pomembno sodelovanje z Arabsko ligo, zato je Ashtonova že včeraj odpotovala v Kairo na pogovore z generalnim sekretarjem organizacije Amrom Muso. V kratkem naj bi se sešli tudi zunanjji ministri EU in Arabske lige.

Evropska unija naj bi v prihodnjih dneh v Libijo poslala misijo za ugotavljanje dejstev. »Potrebujemo več podatkov s kraja dogajanja,« je ob robu srečanja na Madžarskem dejal avstrijski minister Michael Spindelegger.

Arabska liga je v zvezi z dogajanjem v Libiji včeraj pozvala Varnostni svet ZN, naj vzpostavi območje prepovedi poletov nad državo. Z uvedbo prepovedi se na včerajnjem zasedanju zunanjih ministrov organizacije nista strinjali le Sirija in Alžirija.

Generalni sekretar Arabske lige Amr Musa se je pred

tem v pogovoru za nemški tednik Der Spiegel izrekel za vzpostavitev območja prepovedi preletov nad Libijo in dodal, da lahko liga pri tem igra pomembno vlogo. »Ne vem, kako in kdo bo uvedel to območje (prepovedi preletov), to bomo še videli. Arabska liga lahko igra pomembno vlogo in to bom priporočil,« je napovedal Musa. Privolitev Arabske lige je sicer ključna za vzpostavitev območja prepovedi preletov nad Libijo.

Ameriški obrambni minister Robert Gates pa je izrazil pomisleke glede vzpostavitve območja prepovedi poletov. Kot je dejal na poti domov z obiskom v Bahrajnu, za zdaj ni jasno, ali bi to bila »modra« poteza. »Ne gre za vprašanje, ali lahko ZDA in naše zaveznice to naredimo. Lahko. Vprašanje pa je, ali bi bila to modra poteza in o tem zdaj potekajo razprave na politični ravni,« je Gates dejal novinarjem.

Gates se je včeraj v Bahrajnu sestal s tamkajšnjimi političnimi voditelji, kjer je skušal spodbuditi dialog med sunitsko monarhijo in večinoma šiitskimi protestniki. V tej monarhiji se je sicer na demonstracijah včeraj znova zbral več deset tisoč ljudi. Po pogovorih je Gates dejal, da morajo v Bahrajnu in drugih arabskih državah, kjer potekajo protesti, hitro izvesti demokratične reforme. Po njegovih besedah ZDA nimajo nobenih dokazov, da bi za katero od ljudskih vstaj na območju stal Iran. (STA+CR)

Karzaj poziva Nato k prekiniti operacije v Afganistanu

KABUL - Afganistanski predsednik Hamid Karzaj je pozval mednarodne sile, naj ustavijo operacije v državi. »Želim prositi Nato in ameriške sile, s spôstovanjem in poniznostjo in ne z aroganco, da prekinejo operacije na naši zemlji,« je ob obisku svojih otrok, ki so bili ubiti v zračnem napadu Nata v pokrajini Kunar, dejal Karzaj in dodal, da so bili doslej potrežljivi, da pa je njihove potrežljivosti sedaj konec.

V nedavnem zračnem napadu zavezniških sil v pokrajini Kunar je bilo ubitih devet dečkov, mlajših od devet let. Po navedbah Nata so jih zamjenjali za upornike, medtem ko so nabirali les za kurjav. Poveljnik sil Nata, general David Petraeus, se je kasneje zaradi napada opravičil, a Karzaj opravičila ni sprejel. Ob tem je dejal, da so civilne žrtve med napadi Nata glavni razlog za slabšanje odnosov med ZDA in Afganistanom.

Sredi New Yorka trinajst mrtvih v nesreči avtobusa

NEW YORK - V prometni nesreči avtobusa v mestu New York je danes zgodaj zjutraj po krajevnem času umrl 13 ljudi, 19 pa jih je bilo poškodovanih. Do nesreče je prišlo po tem, ko se avtobus na poti iz igralnice v sosednji ameriški zvezni državi Connecticut v Bronxu prevrnil na bok in trčil ob cestni drog. Voznik avtobusa, ki je nesrečo preživel, je policistom povedal, da je izgubil nadzor nad vozilom, ko ga je od zadaj oplazil tovornjak, ki pa se ni ustavil. Avtobus se je prevrnil in po boku dresel naprej, treščil v drog avtocestnega prometnega znaka, ki je avtobus prezel v višini oken. V avtobusu je bilo 31 potnikov, 13 pa jih nesreči ni preživel. Od 19 poškodovanih jih je šest v kritičnem stanju.

V Srbiji poklon Djindjiću

BEOGRAD - Na tisoče Beograjanov se je včeraj udeležilo pohoda v spomin na pokojnega srbskega premiera Zorana Djindjića, ki je bil ubit v attentatu na današnji dan pred osmimi leti. Člani njegove družine, kot tudi najvišji politični predstavniki Srbije pa so na njegovem grobu položili vence in prižgali sveče.

DEMONSTRACIJE - Po številnih italijanskih mestih

Ustava ni za v koš

Najbolj množično je bilo v Rimu - Nastopili so številnih igralci, pevci, kulturniki

RIM - Italijanska ustava ni seznam dolgočasnih in zaprašenih določil, temveč vselej aktualen dokument, ki na pravičen način ureja življenje v italijanski državi.

To je sporočilo, ki se je včeraj dvignilo z desetin italijanskih trgov. Po številnih mestih so namreč včeraj priredili demonstracije v bran italijanske ustave in javnega šolstva. Priredili so jih somišljeniki združenja Articolo 21 in tako imenovanega vijoličastega ljudstva.

Ljudje so se zbrali v Anconi, Genovi, Milanol, Bruslju, Madridu in v številnih italijanskih in svetovnih mestih. Največ ljudi je tudi tokrat preplavilo rimske ulice. Organizatorji so prosili, da bi v spredevu ne bilo strankarskih znakov in res so na ulicah in trgi prevladovale italijanske zastave in ustave.

Na velikem odru na rimskem Trgu del Popola so se zvrstili številni kulturniki, igralke, glasbeniki. Med njimi je izstrelil Roberto Vecchioni, ki se je odločno zavzel za ohranitev javnega šolstva (tudi sam namreč poučuje). A tudi zapel pesem, s katero je pravkar zmagal na letošnjem sanremskem festivalu.

Na včerajšnjih protestih je bilo videti veliko italijanskih trobojnic in ustav

ANSA

ENOGASTRONOMIJA - Pri kraških proizvajalcih v Samatorci in Prečniku

Okusi Krasa za goste Praznika srečne nerasti

Gostje Okusov
Krasa v Sardočevi
kleti v Prečniku

TRST - Po zelo uspelem predavanju teoretička »nerasti« Sergeja Latoucha na tržaškem liceju Galilei se je lepa skupina udeležencev tega dogodka in drugih gostov v okviru Praznika srečne nerasti odzvala vabilo Okusov Krasa in prisostvovala dvojnemu programu. Najprej so si ljubitelji domačih in predvsem zdravih jedi v spremstvu uglednega gosta ogledali klet Jožka Colje v Samatorci. Tam so jih sprejeli predstavnik SDGZ in Okusov Krasa Davorin Devetak ter gospodar in žena Noris Vesnaver, ki sta prikazala zgodbno kmetije, osmice in turistične kmetije s prenošči. Kmetije Škerki niso uspeli obiskati, ker je bila že na vrsti glavna etapa, degustacija in srečanje z gostinci in proizvajalci Okusov Krasa pri Sardoču v Prečniku.

Tu jih je pozdravil Rado Milič v dvojni vlogi podžupana zgoniške občine in vinjarja iz Saleža; tretji vinjar je bil ob Noris Vesnaver še Ervin Doljak iz Samatorce. Vse tri kmetije iz zgoniške občine so ponudile zadnje letnike vitovske in terana ter pred-

stavile svojo filozofijo in glavne značilnosti kraških vin. V pokušnji so še bila vina bližnjih vinjarjev iz Praprota, Edija Kanteja, Danila in Mateja Lupinca, Sandija Škerka, Benjamina Zidaricha in Mateja Škerlja iz Saleža. Oljkar Gioacchino Fior Rosso je predstavil svoje posestvo v dolinski občini in nato vodil degustacijo olja iz belice oziroma blendi iz leccina in maurina.

V imenu mreže društev solidarne ekonomije, ki so priredila tržaški Praznik srečne nerasti, je Luciana Boschin ugotovila, da je srečanje Okusov Krasa, vključeno v spored praznika kot »laboratorijsko okuso«, povsem v sovočju z načeli konkretnih akcij, tim. »8R«, ki jih Latouche predлага tistim, ki si želijo bolj zmernega ter naravi in človeku prijaznega razvoja. Pohvalila je prizadevanje kraških gospodinjev in tudi kompetentnost trgovcev, kot je npr. Ermia Mezgec (predsednik trgovcev SDGZ), ki v svoji trgovini pod Sv. Justom promovira odlične proizvode Krasa in drugih bližnjih območij.

Na koncu je sodelavka Okusov Krasa Vesna Guštin pojasnila smisel te prireditve, ki bo letos slavila desetletnico in ki se sploh ne zaokroži v tradicionalnem času med oktobrom in novembrom, ampak ponuja svoje izzive in predloge vseskozi, kot je večer pri Sardoču in bo še podobno srečanje konec marca v Prosvetnem domu na Opčinah. Predstavila je še gostilničarja Joža in Satka Sardoča, ki sta pomočjo mame Silve in sinov Kristijana in Andreja pripravila res sočen in bogat jedilnik, od domače juhe iz bele repe do njakov skuto (bazovske kmetije Vidali) in orehi, pohan piščanec s krompirjem v kozicah, klobase z jeljem, Zidarichev jamar, stravbe, fance in domači krhl gospje Silve. Za veselo razpoloženje sta poskrbela mladi harmonikar Erik Briščak iz Repna in estradni glasbenik Fabio Zoratti, ki je s svojimi tangi in drugo glasbo za harmoniko opozoril tudi na potrebo po zaščiti in priznanju svobodnega delovanja za poulične ali estradne umetnike.

ZBOROVSKO PETJE

Prihodnjo nedeljo v Ukvah čezmejna revija Koroška in Primorska pojeta

UKVE - V večnamenski dvorani nekdanje mlekarne v Ukvah v Kanalski dolini bo v nedeljo, 20. marca, odmevala slovenska pesem. Slovensko kulturno središče Planika, Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza cerkvenih pevskih zborov, Krščanska kulturna zveza iz Celovca, goriška Zveza slovenske katoliške prosvete, Zveza pevskih zborov Primorsk in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti namreč tudi letos priejavajo mednarodno pevsko revijo Koroška in Primorska pojeta. Prireditev bo potekala pod pokroviteljstvom Občine Naborjet - Ovčja vas in Gorskog skupnosti za Guminško, Železno in Kanalsko dolino.

Nastopilo bo šest zborov iz Furlanije-Juliske krajine, Koroške in Slovenije, in sicer Moška vokalna skupina Košanski oktet, Ženska vokalna skupina iz Slovenjega Plajberka, Mešani zbor vokalna skupina Lipa iz Velikovca, MEPZ Naše vasi iz Tipane, Tamburaška skupina Tamika iz Železne kaple in Dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha.

Mešani pevski zbor Naše vasi iz Tipane, ki ga vodi Davide Clodig, bo na reviji zapel tri ljudske pesmi: Jest san an buog cigan in Liepa moja Marjanca v priredbi Nina Šperhonje ter Oj le pridi v priredbi Antonia Qualizze.

Prireditev se bo začela ob 14.30.

Sklad I Fondazione
DORČE SARDOČ
ONLUS

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom.

Od ustanovitve prejemojo štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?

»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodke priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovom. V ta seznam spada tudi Sklad Dorče Sardoč.

Modello 730-1
Scelta per la destinazione del cinque per mille dell'IRPEF (Seleziona lo scalo FIRMARE in UNICO degli spazi controllati)

CONTRIBUENTE	COFACE FISCALE
DATI ANAGRAFICI	SCELTA PER LA DESTINAZIONE DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF (Seleziona lo scalo FIRMARE in UNICO degli spazi controllati)
91.013.84.031.8	

Davčna številka Sklada Dorče Sardočje: **91013840318**

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko Sklada Dorče Sardoč in se podpišete. Prispevek »petih tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

KER KULTURA PREDSTAVLJA INVESTICIJO.
KER KULTURA JE LAST VSEH.

Sreda, 16. marca 2011 ob 15. uri
Avditorij Dežele
Ulica Sabbadini 31, Videm

Dan za poslušanje namenjen vsem, ki ljubijo kulturo, proizvajajo kulturne vsebine in tistim, ki skrbijo za ovrednotenje in varstvo kulturne dediščine našega področja. Priložnost za

generalni stanovi

KULTURE
skupno soočanje s smernicami in cilji organske reforme deželne politike.
Spletne prijave in pisni prispevki
www.regione.fvg.it

D E Ž E L A P R I S L U H N E K U L T U R I

VELIKI TRG - Demonstracija v bran italijanski ustavi

Za zaščito ustave pred tistimi, ki ne spoštujejo njenih načel

Branje členov in razmišljanje o javnem šolstvu, delu, vlogi ženske, svobodi, sodstvu in vojni

Tako kot na drugih sto italijanskih trgih so se včeraj tudi na tržaškem Velikem trgu pred prefekturo zbrali branitelji vrednot italijanske ustave. Na pobudo skupin Svoboda in pravica ter tako imenovanega »vijoličastega ljudstva«, ki ga v glavnem sezavljajo mladi, ki se borijo za zakonitost in za obrambo ustavnih načel, so torej tudi v Trstu mnogi (bilo jih je kakih tristo) brez političnih predznakov izpričali svojo podporo italijanski ustavi in jo zaščitili pred tistimi, ki postavljajo pod vprašaj njena načela - v prvi vrsti enakopravnost državljanov in pravico do dela.

Pisana množica navadnih ljudi, študentov, raziskovalcev, šolnikov, sindikalistov, politikov in kulturnic, opremljena s številnimi transparenti in letaki, na katerih so bili zapisani najpomembnejši členi italijanske ustave, je prisluhnila vsem, ki so se zvrstili za megaefonom. Slišati je bilo odlomke govora nekdanjega člana ustavodajne skupščine Piera Calamandrea milanskim študentom leta 1955, v katerem je poudaril, da ustava ni le kos papirja z nekimi načeli, in hkrati mlade pozval, naj obišejo gozdove, taborišča in zapore, v katerih se je rodila italijanska ustava. Mladini in manji mladi so nastopili prebrali tiste ustavne člene, ki jih želi sedanja desno-sredinska vlada spremeniti zaradi lastnih interesov, drugi pa so medtem razdeljevali občinstvo brezplačne izvode italijanske ustave.

Priložnostni govorniki so spregovorili o javnem šolstvu, ki so ga krčenja obubožala, o vlogi ženske v današnjem družbi, ki je še vedno podrejena, o delu, ki še prevečkrat ne dovoljuje preživetja, o svobodi, ki jo moramo spoštovati, o sodstvu, ki se mora prilagajati volji predsednika vlade, in o vojni, ki jo ustava zavrača, a jo država podpira. Med številnimi se je oglašil tudi nekdanji senator Stojan Špetič, ki se je zaustavil pri 3. členu, ki dolča stvarno enakopravnost vseh državljanov, ne glede na jezik, spol ali družbeni položaj. Dolžnost republike je tudi ta, da odstrani zaprte na poti k enakopravnosti. S 3. je povezan tudi 6. člen, ki govoril o zaščiti narodnih manjšin, ki je pri nas posebno aktualen. V slovenščini pa je nekaj členov prebrala članica VZPI-ANPI Mirta Čok.

Mnogi so bili včeraj mnenja, da ni bila ura demonstracije primerna, saj so dijaki in njihovi profesori ob 11. uri v šolah, ravno tako so bili kritični na skoraj nično reakcijo o pobudi. (sas)

Na Velikem trgu se je zbralo kakih tristo mladih in manj mladih demonstrantov

KROMA

ČRNA KRONIKA - Sinoči v »Vatikanu« na Istrski ulici

Nočni požar v kuhinji

Posegla so številna gasilska vozila - Karabinjerji odvedli vklenjeno stanovalko

V stanovanjskem kompleksu na Istrski ulici, ki mu Šentjakobčani pravijo Vatikan, je sinoči nekaj pred 22. uro izbruhnil požar. Zagorelo je v podstresni kuhinji stanovanja, v katerem je živelna mlađa ženska.

Posegla so številna gasilska vozila, končni obračun pa je bil k sreči manj hud kot se je prvotno zdelo. Eden od gasilcev, ki so posegli v stanovanju, nam je povedal, da se je požar razplamel v kuhinji. Uničil je del zidu in stropa, celotno stanovanje je zaradi dima neuporabno, zUBLJENI PA K SREČI NISO ZAJELI STREHE.

Po izbruhu požara so se ostali stanovalci zbrali na notranjem dvorišču Vatikana, saj so gasilci in karabinjerji blokirali vstop v blok. Marsikdo se je hudoval nad stanovalko podstresnega stanovanja (njeni začetnici naj bi bili P. M., staraj naj bi bila med 35 in 40 let). Sosedom je baje večkrat preprečevala spanje, saj je ob vseh urah dneva in noči na ves glas poslušala glasbo. Nekateri so vedeli povedati, da ima hude težave z alkoholom: baje so ji pred časom tudi odvzeli otroka, od takrat pa naj bi se njen duševno stanje še poslabšalo.

Kakorkoli že: karabinjerji so jo iz stavbe odvedli vklenjeno v lisice. Nekaj minut kasneje so iz iste stavbe odvedli še drugo žensko. Do zaprtja redakcije ni bilo mogoče izvedeti, česa ju dolžijo. (pd)

NOVINARSKI KROŽEK

Posamai in Udovič jutri o dnevnikih

V Novinarskem krožku se nadaljuje niz javnih srečanj, ki so posvečena spoznavanju novinarskega sveta, v prvi vrsti medijev in novinarjev, ki jih oblikujejo. Jutrišnji pogovor bo namenjen spoznavanju obeh tržaških dnevnikov, Piccola in Primorskega dnevnika.

Izhodišče pogovora, ki ga bo uvedel predsednik novinarskega sindikata Carlo Muscatello, vodil pa predsednik Novinarskega krožka Roberto Weber, bo zamenjava format: pri dnevniku Il Piccolo so se pred nekaj tedni kot znano odločili za tabloid, format, v katerem naš časopis izhaja že več let.

Na debatu, ki bo v prostorih na Korzu 13 ob 17.30, bodo sodelovali glavni urednik dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai, njegov nekdanji urednik Luciano Ceschia in urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič.

OBČINSKE VOLITVE - Kandidat leve sredine nadaljuje svojo kampanjo

Cosolini odprl »volilni štab«

Na volitve se bo pripravljal v novih prostorih v Mazzinijevi ulici 16 - Včeraj ga je podprt tudi Michele Emiliano

S Cosolinjem sta v novih prostorih nazdravila tudi senatorka Blažina in poslanec Rosato

Županski kandidat Roberto Cosolini, ki je po zmagi na primarnih volitvah enotni kandidat leve sredine, je v petek odprl svoj volilni štab. V prvem nadstropju stavbe v Mazzinijevi ulici 16 so novim prostorom nazdravili somišljeniki Demokratske stranke, med katimi sta bila tudi senatorka Tamara Blažina in poslanec Ettore Rosato.

Cosolini je medtem včeraj nadlehal s svojo kampanjo. V sklopku niza srečanj s prebivalci rajonov in okoliških vasi, se je v jutranjih urah mudil v Križu. V tamkajšnjem Ljudskem domu se je sestal s prebivalci in predstavniki krajevnih društev; o dogodku bomo še poročali.

V tržaški mestni kavarni pa je našlo potekalo prvo srečanje iz niza, ki je posvečeno spoznavanju italijanskih županov. Prvi gost je bil Michele Emiliano iz Barija, ki je izpostavil željo po večjem sodelovanju jadranskih pristanišč. In izrazil prepričanje, da bo Cosolini dober župan, saj želi v Trstu uresničiti lepe sanje ...

KROMA

VOLITVE - Trst

Tudi ligaš Fedriga kandidat za župana

Zaradi odlašanja z izbiro skupnega desnosredinskega kandidata za tržaškega župana je Severni ligi ocitno pošlo potrpljenje. Na včerajnjem deželnem strankarskem vrhu v Vidmu, ki ga je vodil deželni sekretar stranke Pietro Fontanini, so namreč sprejeli odločitev, da bo kandidat za župana na tržaških občinskih volitvah poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga. Stranka bo tudi na volitvah za tržaško pokrajinsko upravo.

Odločitev Bossijevega gibanja, da gre na tržaške občinske volitve avtonomno z lastnim kandidatom in da torej zapusti zaveznštvo z Berlusconijevo stranko, je rezultat notranjih trenj v tržaškem Ljudstvu svobode, ki nikakor ne najde sinteze med različnimi strujami in interesimi skupinami. »Izolirati se od Ljudstva svobode je pozitivno,« je odločitev o svoji kandidaturi komentiral Federiga.

Umor Pedron:

razsodba 7. maja

Sodišče za mladoletne bo 7. maja izreklo razsodbo o primeru Pedron. Minilo je 23 let od umora varuške Annalaure Pedron v Prodronu: umora dolžijo Davida Rosseta, takrat štirinajstletnega fanta.

Danes proslava pred spomenikom pri Sv. Ani

Pred spomenikom na Istrski ulici 192 (v višini pokopališča pri Sv. Ani) bo danes ob 10.30 proslava ob desetletnici postavitve spomenika. Spregovorili bodo Andrej Berdon, Alessandra Kersevan in Miroslav Košuta, nastopil pa bo tudi ženski pevski zbor Kombinat.

V SK o Slovencih in globalizaciji

Slovenski klub prireja v torek srečanje s Petrom Kovačičem Peršinom, ki je za zbirk esejev Vrtnitek v Italiji prejel Rožančeve nagrade 2010. Z novinarjem Petrom Verčem se bo pogovarjal o Slovencih v procesih globalizacije. Večer bo v Gregorčičevi dvorani (Ul. s. Francesco 20) ob 20.30.

Na kavi s Frelihom

V Tržaški knjigarni se nadaljuje niz Na kavi s knjigo. V sredo ob 10. uri bodo gostili Toneta Freliha in njegovo kriminalko Usodna laž. Z avtorjem se bo pogovarjala Martina Repinc.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO - Za univerzitetne študente

Porazdelili nagrade in podpore iz sklada Mihaela Flajbana

Letos so denarne zneske izročili dvanjam študentom s Tržaškega in Goriškega

Na sloveni podelitvi je bila obvezna tudi skupinska slika

KROMA

Slovensko dobrodelno društvo je v petek na svojem sedežu že štiriindvajsetič podelilo nagrade in podpore iz skla-

da Mihaela Flajbana, namenjene univerzitetnim študentom, ki redno in uspešno študirajo ter polagajo izpite, pri

čemer se upošteva gmotno stanje njihovih družin in tudi angažiranost znotraj slovenske narodne skupnosti v Ita-

liji. SDD se pomoči šoloobvezni mladini in podeljevanju študijskih nagrad in podpor posveča zlasti v zadnjih desetletjih (v prvem obdobju po ustanovitvi leta 1948 se je posvečalo predvsem prirejanju kolonij), sredstva pa črpa iz sklada, ki mu ga je zapustil eden od ustanoviteljev, pekarski mojster Mihael Flajban, ki je prehodil uspešno podjetniško pot (bil je lastnik pekarne na vogalu med ulicama Carducci in sv. Frančiška), doživel pa je tudi družinsko tragedijo, ko je edini sin, študent prvega letnika univerze, umrl v prometni nesreči.

Društvo vsako leto podeljuje glavno nagrado v višini 1500 evrov in podpore v višini 500 evrov, ki jih prosilci lahko prejmejo tudi v naslednjih letih, če izpolnjujejo pogoje razpisa in še naprej redno in uspešno študirajo. Za akademsko leto 2011-2012 je SDD prejelo osemajst prošenj, ugodilo pa je dvanajstim prosilcem s Tržaškega in Goriškega, ki so bili nagrajeni na petkovi podelitvi, na katerih sta prisotne nagovorila predsednik društva Ivo Jevnikar in odbornica Vera Čok Vesel. Slednja je izrazila veliko veselje ob pogledu na toliko mladih, ki so delavnici in resni ter jih spodbudila, naj ohranijo navdušenje tudi v težavnješih trenutkih.

Skupna vsota vseh nagrad in podpor znaša 9000 evrov. Prvič je glavno nagrado prejel Simon Peter Leban iz Gorice, študent prvega letnika fizike na Univerzi v Trstu, ki je na zadnji maturi na goriškem klasičnem liceju Primož Trubar prejel najvišjo oceno - 100/100. Po 1500 evrov pa sta ponovno prejela študent fizike na tržaški univerzi Aljaž Srebrnič iz Gorice in Iva Pertot iz Nubrežine, ki obiskuje drugi letnik Elektronske inženirske fakultete v Trstu.

Devet je letos prejemnikov oz. prejemnic podpor v višini 500 evrov. To so David Croselli iz Doberdoba, študent Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, Mitja Stefancic iz Trsta, ki prav tako v Ljubljani, a na Ekonomski fakulteti, opravil doktorski študij, Tržačanka Nina Žvab, študentka ekonomije na milanskem univerzi Bocconi, Bazovki Sara in Jana Zupančič (prva je študentka muzikologije v Ljubljani, druga pa se prav tako v Ljubljani posveča študiju arheologije), Nabražinka Agata Venier, študentka slovenistike na Univerzi na Primorskem, Dennis Heric iz Tržiča, ki v Novi Gorici študira na Evropski pravni fakulteti, Goričanka Mihal Nanut, študentka Visoke šole za zdravstvo v Izoli, kjer študira tudi zadnji prejemnik, Kim Grudina iz Ločnika. (iz)

Obvestilo izletnikom

Vse, ki so se prijavili na letošnja potovanja našega dnevnika v organizaciji potovalne agencije Aurora, in sicer v Provanso, ZDA in na Škotsko, naprošamo, da poravnajo drugi obrok v torek, 15. marca, med 9. in 13. uro v prostorih našega uredništva.

Odpade današnji pohod SKD Gruden

Zaradi ne povsem naklonjenih vremenskih napovedi odpade današnji pohod po učni poti Pot kamna, v pripredbi SKD Igo Gruden. Pohod je preložen na kasnejši datum, za katerega bodo odborniki pravočasno sporočili.

Harvey na Proseku

Danes popoldne bo v proseškem Kulturnem domu nastopila Dramska družina F.B. Sedej iz Števerjana. Prvič bo na Tržaškem predstavila svojo najnovejšo produkcijo, komedijo ameriške dramatičarke Mary Chase Harvey. Dogajanje igre je postavljeno v malomeščansko okolje, ki nikakor ne more sprejeti čudaškega obnašanja someščana, ki si je izbral prav posebnega prijatelja. Delo v režiji Franka Žerjala bo na sporedu ob 18. uri.

Dan žena z X faktorjem in Aleksandrinkami

SKD Vigred iz Šempolaja vabi **jutri ob 20. uri v Štalco** na res bogat kulturni večer ob mednarodnem dnevu žensk. V goste bodo prišle namreč članice društva žena iz Prvačine, ki bodo uprizorile zgodbe Aleksandrink v predstavi Moda iz baula. Na številnih kaščah hranijo namreč bauke -lesene skrinje, ki spominjajo na dolge poti mnogih generacij žensk: odhajale so da bi dom in družine resile pred revščino in propadom. Članice društva v originalnih oblekah bodo pripovedovalo njihove zgodbe. V Štalci pa bo nastopil tudi tržaški gledališki tercet: Tatjana Malalan bo z Irene Pahor in Jasmino Smotlak postavila na oder svojo veselo predstavo X faktor. Za prisrečen zaključek pa bo poskrbela pevka Laura Budal ob spremljavi Janka in Valentine Zorn, glasbenika in pevke iz njenih rodne Prvačine.

150-letnica ob meji

V torek bo v Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni) prvo predavanje iz niza, ki je posvečen 150-letnici združitve Italije. Franco Cecotti bo ob 16.30 spregovoril o Risorgimentu ob vzhodni meji.

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Zadnja predstava in nagrajevanje risbic

Za zaključek Čebelica debelica

Igrico o navihani in neubogljivi čebelici bo izvedlo potupoče gledališče Ku-kuc

Tudi trinajsta sezona Gledališkega vrtiljaka se izteka. Kot že vrsto let se meseca marca zaključuje sezona otroških predstav, saj pomladno sonce kliče malčke v naravo, poleg tega pa tudi oni sami spomladi nastopajo na raznih revijah in prireditvah. Zadnja predstava prinaša letos presečenje, saj si bodo otroci namestno napovedane igrice Kaj je za vrati (ki je iz tehničnih razlogov odpadla) ogledali predstavo Čebelica debelica v izvedbi potupočega gledališča Ku-kuc. Igrica govori o navihani in neubogljivi čebelici. Teta Matica jo poučuje, kako se je treba varno igrati na travniku. Čebelica pa je ne posluša. Že na prvo sončno jutro poleti med pisane rožice ...toda tam naleti na groznega lačnega sršena. Jo bo sršen pozrjal? Seveda si mali gledalci tega ne želijo, zato bodo morali pomagati čebelici, da se reši iz grozne nevarnosti. Pri tem pa se bodo naučili dve važni stvari: da je znanje najmočnejše orožje in da je zelo lepo pomagati prijateljem v težavah.

Ce se bodo otroci poleg tega še zabavali ob gledanju barvitih kostumov in scenografije, ob poslušanju glasbe in zvočnih efektov, bodo pa starši morda malo bolj pozorni na to, kaj nam prinaša igralska skupina iz daljnega Prekmurja, in sicer iz Lendave. Gotovo je razveseljivo, da tam daleč, na obrobju deluje društvo, ki gostuje v povprečju z 18 predstavami na mesec in

okoli 220 na leto. Tudi oni prirejajo v zadnjih letih za vrtce in osnovne šole abonmajske sezone s šestimi predstavami. Duša gledališča Ku-kuc sta Miša Gerič in Urška Raščan. Miša je gledališka umetnica, igralka animatorka in izkušena voditeljica prireditev, Urška pa je diplomirana pedagoginja in gledališka umetnica. Njuna vizija oz. vizija gledališča Ku-kuc pa je: »Po otroško igrivi in svobodni, po odraslo resni in veliki bomo z domišljijo potrktali na čisto vsako majhno srce za varen korak v svet, ki jih čaka.«

Slovo od trinajste sezone našega Gledališkega vrtiljaka bo torej kar se da zanimivo. Še bolj pa bo zanimivo za male risarje, ki so redno prinašali svoje risbice o najljubših gledaliških junakih. Po vsaki izmed dveh predstav (kot vedno bo prva ob 16.00, druga pa ob 17.30) bodo organizatorji razglasili in nagradili najlepše risbice, ki so jih letos prinesli na predstave. Vsekakor pa bodo vzeli v poštev tudi zadnje risbice, na katerih bodo upodobljeni junaki iz pretekle predstave, tiste o dvornem norčku. Prav vse risbice pa bodo izobešene na stenah dvorane, da si bodo vsi lahko ogledali razstavo malih umetnikov. Danes so torej vabljeni vsi abonentji in občasni obiskovalci predstav, da se bodo na čim lepši način poslovili od letošnjega Gledališkega vrtiljaka. (L.S.)

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Predstavitev knjige Okruški pedagoškega svetovalca Silva Faturja

Za ohranjanje in utrjevanje materinščine

Knjiga je zmes raznovrstnih spisov, esejev, razprav in spominskih sestavov - Z avtorjem se je pogovarjala Vera Tuta Ban - Več odlomkov prebrala Olga Lupinc

KROMA

Okruški - eseji, študije, spomini je naslov novi knjige, ki je izšla lani, na Miklavžev dan, pri koprski založbi Libris izpod peresa pedagoškega svetovalca in literarnega zgodovinarja Silva Faturja. V petek so jo na pobudo Slavističnega društva v Tržaške knjigarne predstavili ravno v knjigarni, kjer se je z avtorjem pogovarjala Vera Tuta Ban.

Okruški - prijetna in redka beseda se je avtorju utrnila kot zvezda in »nanjo sem se trdno obesil.« Na strani nove knjige je avtor prelil dele svojega obsežnega opusa, se pravi okrušene dele gnote - že objavljene ali pa prvič zapisane. Knjiga je sicer zmes raznovrstnih spisov, od esejev, do pravih razprav in spominskih sestavkov. Večina jih obravnava domače okolje: Fatur se je namreč rodil v Zagorju na Pivki in tamkajšnji zaselki ter kmečke značilnosti vseskozi živo stopajo v ospredje.

Poseben prostor si zagotavlja otroški spomini na prve šolske dni ravn v času, ko je Italija napadla Jugoslavijo. Fatur je leta 1942 vstopil v prvi

razred italijanske šole, jo obiskoval dve leti in nato dve leti hodil v partizansko šolo, ki jo je organiziral domači župnik Rafael Morel - izobraževanje otrok je bila zanj ena od prioritet. Pri 15 letih je postal sirot. Moral je prevzeti domačo kmetijo in s težavo se je preživiljal. »V tej svoji mladosti vidim veliko podobnosti s Kettejem, ki se je tako kot jaz rodil v Zagorju in tako kot jaz obiskoval tamkajšnjo šolo, le da 50 let pred mano. Vedno mi je bil všeč zaradi optimističnega pогleda na življenje, zaradi vere v to, da se bodo stvari obrnilne na boljše. Kette je med vsemi navsezadnje najbolj moj,« je Fatur pojasnil svoje vzporednice s pesniškom, s katerim se je poistovetil.

Sicer se Okruški posvečajo tudi preverdenotenu oz. novi razlagi nekaterih slovenskih mitov, kot sta na primer tista o Erazmu Predjamskem in Kralju Matjažu. Posebno zanimiv del pa je tisti, ki se poglablja v prikaz osebnosti, ki so na svoj način zaznamovale svoj čas - zanimivim posameznikom, književnikom pa tudi preprostim ljudem, kot je bil Faturjev stric

Jakob, ki je nečaku odpril tretjo dimenzijo življenja. »V Jugoslaviji smo namreč živeli v dvodimensionalnem svetu, kjer so bile stvari ali črne ali bele in vanje smo vsi verjeli. Šele pri stricu na Koroškem, v njegovi knjižnici sem ugotovil, kako sem enosmerno informiran.« Iz spoštovanja velikih ljudi je nato nastala primerjava med Kajuhom in Balantičem. »Prepričan sem, da mora biti človek zelo toleranten.«

Banova je gostu potrdila, da je bil njihova moralna opora, saj se je v tistih letih, ko je bil pedagoški svetovalec na tržaških šolah (vedel je prve seminarje za učitelje in profesorje vseh šol, na katerih so razpravljali o jezikovnih težavah) obnovilo delovanje Slavističnega društva. Več odlomkov je na večeru prebrala profesorica Olga Lupinc.

Na platnici knjige kraljuje fotografija dozorelega regata - lučke, ki čaka, da bi jo veter odpahl in »da bi čim več regratovih semen padlo daleč naokrog, na rodovitna tla, ki bi ohranjala in utrjevala materinščino v tem našem slovenskem svetu.« (sas)

BIVŠA RIBARNICA - Liberty v Trstu

Mesto in bivanje v njem na začetku 20. stoletja

Razstavo so odprli včeraj, ogledati pa si jo bo mogoče do 19. junija

V bivši ribarnici so v petek predstavili in včeraj slovesno odprli razstavo Liberty in Trstu, zgradbe in bivanje ob zori 20. stoletja. Pobuda sodi v širši sklop ovrednotenja arhitektonike kulturne dediščine na krajevni ravni ter specifično v sklopu prireditev državnega komiteja ob stoletnici tega sloga. Tržaški liberty predstavlja vezni člen med italijanskim stilom floreale in nemškim Jugendstilom. Art Nouveau se namreč pojavi na mednarodni ravni po letu 1890 vse do prve svetovne vojne in se v posameznih državah razvije z različnimi vplivi. Razširjeni eklekticizem zgodovinskih stilov uvaža črpanje navdihov iz narave, s posebnim poudarkom na študiju strukture: od tod gibke in dinamične oblike z značilnimi rastlinskimi ter geometrijskimi motivi.

Razstavo je organiziralo odborništvo za kulturo tržaške občine v sodelovanju z Michelom Messinom in Lorenzom Recscinti iz občinskega muzeja umetnostne uzgodovine, za postavitev pa je poskrbela Zbornica arhitektov FJK. Preko petsto eksponatov, ki so večinoma prvič na ogled, izpričuje prisotnost modernističnih prvin v Trstu predvsem na področju arhitekture. Razstavljeni so izvirni dokumenti, risbe, načrti, fotografije, publikacije in notranja oprema zbrani v treh razstavnih sklopih: zgradbe, bivanje in obdobje začetka 20. stoletja. Pričevanja prihajajo iz tehniških, občinskih, gledaliških in državnih arhivov, knjižnic in iz zbirk privatnikov. Kuratorka razstave je Federica Rovello iz Tržaške univerze.

Trst je med letoma 1900 in 1914 doživel pomembno estetsko preobrazbo v razpetosti med utečeno tradicijo in izvirno inovativnostjo, kar se odraža v sobivanju obeh teženj v iskanju specifične krajevne identitete predvsem na področju bivanjske arhitekture. Razstava želi zato raziskati manj poznanje, ampak pomembne zgradbe za razumevanje procesov krajevnih gradbenih podjetij ob prehodu historičnega eklekticizma v bolj drzno eksperimentiranje, začilno za bolj napredne evropske tokove. Med bolj značilnimi primeri libertyja v Trstu, ki izpričujejo bogastvo raznolikosti, so gočovo edinstveni okrasni motivi listja na Fabianijevi hiši Bartoli, kariatide palače Viviani Gilberti, ki jih je načrtoval Giuseppe Sommaruga, visoki vogalni stolp Romeo Depaolija za palačo Terni-Smolars ali okrasne teksture Giorgia Zanovicha, kot tudi kocke in šahovnice Umberta Fondi; venci in maskaroni, ki jih je ustvaril Giovanni Maria Mosco, marjetice Micheleja Bussija ali geometrijski

Jasna Merkù

vzorci Nicoloja Driolija, tolčeno želeso in blow window Eugenia Geiringerja. Posebno inovativen je projekt Maxa Fabianijsa za Hotel Balkan, polifunkcionalen center Narodnega doma.

Medtem ko se je liberty pojavit iz izvirnimi rešitvami predvsem na področju arhitekture, je krajevno slikarstvo doživilo vpliv dunajske secesije in münchenske šole z mojstri, kot so Vito Timmel, Glaucio Cambon, Argio Orell in Gino Parin. Podobno je na področju kiparstva, kjer izstopa Giovanni Mayer, s svojimi nagrobnimi spomeniki.

Posebno vlogo so imeli pri izgradnji palač in okrasnih elementov obrtniki in posamezna gradbena podjetja, zanimivi so priročniki, ki detajno opisujejo postopke za vse profesioniste. Podobno sta na področju obrtniške proizvodnje pohištva delovali delavnici, ki sta jih vodila Giuseppe Cante in Vittorio Florit, katerega dejavnost se je ohranila preko potomcev do naših dni. Leseno pohištvo iz tega obdobja odseva obenem okus takratnega prebivalstva.

V odprtih in hkrati disperziven prostor prenovljene, prav tako secesijske zgradbe ribarnice je nameščenih dvajset pokončnih panojev, kjer visijo fotografiske povečave izbranih značilnih štiridesetih zgradb in posameznih detajlov dekoracij. Prelepe kovinske ograje, okrasni rastlinski in geometrijski vzorci, kipi in portalni nas vabijo, da smo tudi v vsakodnevnem življenu pozornejši do lepot, ki nas obdaja. Fotografije je posnel Marco Covio in odslikujejo trenutno stanje palač v mestnem jedru in bližnji okolici.

Med panoji so nameščene mize, kjer je zbrana izvirna dokumentacija. Med dragocenimi ročno izrisanimi in pobaranimi arhitektonski načrti, izvirni opisi in dopisi zasledimo tudi podpis Maxa Fabianijsa, saj sta v izboru najbolj rappresentativnih zgradb tudi Narodni dom in palača Bartoli. (Prekomerna izpostavljenost močni svetlobi utegne dragocene risbe, načrte in originalne poškodovati, postavitev pa tega ni upoštevala).

Razstava dopolnjujejo tri rekonstrukcije notranjih ambientov živahnog obavarjanih sten z izvirnim pohištvo in vitraji nekdanjega Excelsior Palace Hotela.

Razstava bo na ogled do 19. junija vsak dan od 10. do 20. ure. Čez dva tedna bo izšel katalog, predvidene so delavnice in vodenih ogledi za šole vseh stopenj, ob nedeljah pa načrtujejo sprechod po mestu po sledovih libertyja.ú

Jasna Merkù

Na ogled so tudi dragoceni in občutljivi originali

KROMA

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 13. marca 2011

KRISTINA

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 18.07 - Dolžina dneva 11.45 - Luna vzide ob 10.46 in zatone ob 1.58

Jutri, PONEDELJEK, 14. marca 2011

MATILDA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,1 stopinje C, zračni tlak 1022,8 mb ustavljen, veter 6 km na uro severo-zahodnik, vlag 64-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,5 stopinje C.

OKLICI: Andrea Clean in Lara Lazić, Ignazio Maria Varvaro in Maria Dolores Perrone, Roberto De Micheli in Elisa Bizzotto, Diego Marchetti in Marie Josefine Christina Pengler, Giacomo Bruckner in Rita Pullano, Andrea Bevilacqua in Laura Lubiana, Giulio Arman in Elisabetta Grahonja, Roberto Peruzzi in Giorgia Cigui, Andrea Bancihi in Gemma Dambrosi, Luca Arteritano in Vania Lorenzon, Alberto Parovel in Anna Nigris, Roberto Paparella in Ester Burgio, Fulvio Cazzador in Flora Vukotic, Carmine Biancamano in Gabriela Nuti Kacarevic, Antonio Anzalone in Andreina Callegarich, Alessandro Rotta in Chiara Murino, Fabrizio Zanier in Manuela Casale, Mauro Chermaz in Monica Brutti, Matteo Sibabella in Caterina Giacomelli, Silvio Sassu in Marina Capoccata, Stefano Zolia in Alessandra Spaziano.

Lekarne

Nedelja, 13. marca 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2, Boljunc.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 (040 300940), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928). Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2.

Boljunc (040 228124) - samo s pred-

hodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 (040 764441).

Od ponedeljka, 14., do srede, 16., ter v petek in soboto, 18.

in 19. marca 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306282), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 33 (040 638454).

Četrtek, 17. marca 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306282), Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 33 (040 638454)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 14.45, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Rango«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »I ragazzi stanno bene«.

CINECITY - 11.05, 13.35, 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Rango«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.35, 19.50, 22.05 »Il rito«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.30, 19.45, 22.00 »The fighter«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00 »La vita facile«; 22.05 »Piranha 3D«; 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.30 »Manuale d'amore 3«; 17.20, 19.35, 21.50 »Unknown - Senza identità«; 22.10 »Il cigno nero«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.35, 19.50 »Il discorso del Re«; 10.50, 12.40, 15.20 »I fantastici viaggi di Gulliver 3D«.

FELLINI - 16.30, 20.25 »Un gelido inverno«; 18.15, 22.10 »Manuale d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Il discorso del Re«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il cigno nero«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il gioiellino«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 17.10, 19.00, 19.20, 21.10, 21.30 »Jutranje veselje«; 18.50, 21.00 »Divja vožnja 3D«; 14.40, 16.50 »Zlatolaska 3D«; 14.50, 17.00 »Gremo mi po svoje«.

KOPER - PLANET TUŠ - 10.40, 12.50, 16.10 »Zlatolaska 3D«; 10.50, 13.30, 15.50, 18.10, 20.30 »Jutranje veselje«; 12.00, 16.15, 18.45, 21.15 »Moja neprava žena«; 10.20, 13.10, 15.30, 17.50, 20.10 »Rango - sinh.«; 18.20, 20.40 »Divja vožnja 3D«; 13.00, 16.05, 18.35, 21.00 »Pravi pogum«; 12.10, 16.20, 18.40, 21.05 »Usodni«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Il rito«; Dvorana 2: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »La vita facile«; Dvorana 3: 16.30 »Tutti al mare«; 18.30 »Piranha 2D«; 20.10, 22.15 »Unknown - Senza identità«; Dvorana 4: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »The fighter«.

SUPER - 1

ZSKD Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z včlanjenimi društvami vabi na koncerte v sklopu 42. revije **Primorska poje** v nedeljo, 20. marca, ob 17. uri v cerkvi sv. Martina v Dolini v soboto, 26. marca, ob 20.30 na sedežu KRD Dom Briščiki v Briščikih v soboto, 2. aprila, ob 20.30 v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici v soboto, 2. aprila, ob 20.30 na sedežu AŠKD Kremenjak v Jamljah v nedeljo, 3. aprila, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Općinah v soboto, 9. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri v cerkvi sv. Antona v Borštu v nedeljo, 10. aprila, ob 15.30 v cerkev sv. Florjana v Zavarhu

Info: www.zskd.org

Obvestila

TEŽAVE ZARADI ALKOHOLA? Rešitev je tu. Kje? Kdaj? Ob ponedeljkih v Trstu v Ul. Foschiatti, 1 od 18.00 do 20.30 in v Sesljanu (v stavbi C.E.O.) - Naselje Sv. Mavra od 19.00 do 20.30 ter v Ul. Dei Pellegrini (v župnišču pri Lovcu) od 18.00 do 19.30; ob sredah v Naselju sv. Sergija, Trg XXV. aprila 13, od 18.00 do 19.30; v četrtekih na Str. di Fiume (v župnišču) od 18.00 do 19.30; ob petkih v Dolini (v prostorih občinske televadnice) od 18.30 do 20.00. Tel. A.C.A.T.: 331-6445079.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE OD VISNOSTI OD ALKOHOLA ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo vsem ob četrtekih od 12. do 13. ure.

ODOBORNOST ZA KULTURO OBČINE DOLINA prireja v sodelovanju z združenjem AUSER začetniški tečaj računalništva z uporabo lastnega računalnika (sistem Windows), enkrat tedensko ob četrtekih od 17. do 19. ure na šoli Gregorčič v Dolini za skupnih 20 ur (od polovice marca do konca maja). Za predvips v informacije poklicite vsak dan od 9. do 13. ure tel. št. 040-8329231 (Urad za kulturo) ali pa od ponedeljka do četrtega od 10.00 do 11.30, 040-3478208 (tajništvo Auser).

DOLINČANKE bomo z pestri programom praznovale mednarodni Dan žena danes, 13. marca, ob 17. uri v prostorih SKD Valentin Vodnik. Vabljeni!

DRUŠTVO ZVEZDA vabi danes, 13. marca, v Ljudski dom v Podlonjer (Ul. Masaccio 24) ob 19. uri na tradicionalni kulturni večer in družabnost z večerjo ob mednarodnem dnevu žena - 8. marca (rezervacije na tel. št. 040-572114).

RADIJSKI ODER obvešča, da bo danes, 13. marca, na sprednu Gledališkega vrtljika zadnja predstava Čebelica debelica v izvedbi Potujočega gledališča

Bambičeva galerija vabi v soboto, 19. marca 2011, ob 20.30 na odprtje LIKOVNE razstave **ODTISI NARAVE** arh. Tatjane Capuder Vidmar Predstavitev: mag. Jasna Merkuš Odprta bo do 13. aprila 2011 ponedeljek-petak: od 10. do 14. ure

SKD Slavec & Ricmanje - Log RICMANJSKI TEDEN 2011 Danes, 13. marca 2011 ob 18.00 v prireditveni dvorani nastop PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE vodi Aljoša Tavčar

Ku-kuc. Prva predstava bo ob 16. uri (red Ribica), druga ob 17.30 (red Želva). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SKD VESNA, VZPI-ANPI EVALD ANTONČIČ STOJAN vabi na praznovanje »Dneva žena«: družabnost, ples in smeh z Vesno Hrovatin v znanimi zamejskimi lepotci. Danes, 13. marca, ob 18.30 v gostilni Bita - Ljudski dom v Križu. Rezervacije in informacije Sara tel. 340-7235369.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo na sedežu na Padriču danes, 13. marca, ob 15. uri skupna vaja z ženskim zborom Kombinat. V torek, 15. marca, ob 20.45 pa redna pevska vaja.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 14. marca, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na pogovor na temo »Libija v plamenih«. Pogovor z Brunom Križmanom bo uvedel in vodil Sergij Pahor. Pred tem bosta Jožica Ličen in Anamarija Stibilj Šajn odprli letošnjo razstavo Umetniki za Karitas. Začetek ob 20.30.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM obvešča, da bo redni občni zbor z volitvami v torek, 15. marca, ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordarola, 29).

KRUT vabi v torek, 15. marca, ob 18. uri na predavanje s prehransko strokovnjakinjo Janjo Strašek z naslovom »Krepimo zdravje z zdravim življenjskim slogom - zdravo prehrano«. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA UPRAVA vabi občane v torek, 15. marca, ob 18. uri v zadružni dom Skala v Gropadi na predstavitev izvedbene študije, ki jo je pripravil LAS Kras, po nalogu tržaške pokrajinske uprave za preureditev višega begunskega naselja na Padričah.

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme »23. Pokal prijateljstva treh dežel«, veljavne za 6. Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 19. marca, v Forni di Sopra in tržaškega prvenstva 2011, ki bo v nedeljo, 20. marca, v Trbižu. Za obe tekmi je vpisovanje možno do srede, 16. marca, na tel. 348-8012454 (Sabina).

BRANJE SVETEGA PISMA, poslušanje in premišljevanje bo potekalo v cerkvi pri Sv. Jakobu vsako sredo v postnem času, z začetkom 16. marca. Naslednja srečanja: 23. in 30. marca, 6. in 13. aprila, od 16. do 17. ure s sodelovanjem vseh mestnih slovenskih župnijskih občestev. Vabljeni!

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici - Afriške ljudske pravljice, pričuje Biserka Cesar: sreda, 16. marca, ob 17.00 zadnja otroška urica letošnjega ciklusa: Šest sopotnikov. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi v sredo, 16. marca, ob 18.30 v Nabrežino (sedež SKP) in nato v dvorano »Dopolavora« na poimenovalno slovesnost krožka SKP po tovariju Giulianou Goatu.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabi »Na kavo s knjigo«. Pridite v Tržaško knjigarno v sredo, 16.

marca, ob 10. uri. Kavo bomo pili z Martino Repinc in s pisateljem Tone Tomom Frelihom, avtorjem kriminalke Usodna laž.

AŠD MLADINA - smučarski odsek obvešča člane, ki bi se radi udeležili 23. pokala treh dežel zadnje smučarske tekme veljavne za Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 19. marca, v Forni di Sopra naj se javijo najkasneje do četrtek, 17. marca, do 14. ure odgovornim odseka ali na tel. št.: 040-213518, 348-7730389 (Ennio), ali 040-220718, 338-6376575 (Sonja).

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu prireja v četrtek, 17. marca, ob 20.30 v društveni dvorani predavanje Sonje Gregori »Libija: od Tripolija do peščenega morja Sahare«. Vabljeni.

FOTOVIDEO TS80 obvešča učence, učitelje, tekmovalce, prijatelje in ljubitelje videa, da je nagrajevanje video natečaja Ota Hrovatin v kategoriji šole v petek, 18. marca, ob 10.30 v dvorani ZKB na Općinah. Informacije tel. št. 329-4128363. Vabimo tudi ljubitelje fotografije in video na zaključni večer 11. foto-video natečaja Ota Hrovatin v petek, 18. marca, ob 20. uri v Narodnem domu v Trstu. Na večeru bodo nagrajeni dokumentarni inigrani filmi.

OBČINA DOLINA - do petka, 18. marca (vključno), izjemoma bo sprejema prošnje za vpis v oddelek »malčkov« otroških jasli Colibri (Ul. Curiel 2 - Naselje Sv. Sergija) z italijanskim pogovornim jezikom za kritje z mesecem aprilom tega šl. (2010/11) enega mesta, ki se je sprostilo. Mesto je namenjeno otroku s stalnim bivališčem v občini Dolina, ki se je rodil med 2.9.2009 in 31.5.2010. Informacije in vpisni obrazci so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it ali na občinski Urad za izobrazbo in šolske storitve, tel. št. 040-8329281.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na ogled komedije Harvey (avtor Mary Chase, režija Franko Žerjal) v izvedbi Dramske družine F. B. Sedej, ki bo danes, 13. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Zaludoči

Z Žena Milka, hči Wilma s Florjanom, vnuk Samuel in vsi sorodniki

Pogreb z žaro bo v soboto, 19. marca, ob 11. uri v cerkvi Sv. Roka v Nabrežini. Namesto cvetja darujte Skladu za raka obolenja.

Nabrežina, 13. marca 2011
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob izgubi dragega očeta izrekamo kolegici Wilmi in družini iskreno sožalje

vsi pri podjetju Tecma

Ob izgubi dragega tasta in nonota Paolota Kocmana izreka iskreno sožalje Florjanu, Samuelu in družini

Godbeno društvo
Viktor Parma - Trebeče

Na pragu 92. leta starosti je v daljni Avstraliji dne 8. marca, daleč od nas, mirno zaspala naša ljubljena tetka

Vida Znidarčič vd. Madjarić

Za njo žalujemo

nečaki Savino, Dario, Dario D., Neva, Luciano, Nadja z družinami in ostali sorodniki

Trst, Ljubljana, Milan, 13. marca 2011

ZAHVALA

Albin Racman

Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Svojci

ZAHVALA

Najiskrenješa zahvala vsem, ki ste na katerikoli način, z mislio, prisotnostjo, besedo pisano in izrečeno, pesmijo,

darovanjem cvetja ali prispevkov,

počastili spomin našega dragega

Srečkota Tretiacha Bibca

Družina

Križ, 13. marca 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

ZeVs Bistriške škuorke iz Ilirske Bi-

stre, MoVs Hruški fanti iz Hrušice

ter Gruppo vocale Farra.

SKD TABOR vabi ob mednarodnem

dnevnu žena in svetovnem dnevu po-

ezi, v nedeljo, 20. marca, ob 18.00 v

Prosvetni dom na Općine, na glasbe-

- gledališki večer »Obleci me v po-

ljub«. Nastopa avtorica poezij Saša

Pavček ob triu Aljoša Rijavec - klavir,

Šemsudin-Dino Džopa - kitara, Jan

Oršič - bas kitara. Ne zamudite tem-

peramentnega večera ljubezenskih

pesmi in čutne glasbe!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, v so-

delenju s SSG vabi na ogled enode-

janke »Poročilo«. Nastopata Lara Ko-

mar in Tatjana Turco, režija Franco

Però v sredo, 23. marca, ob 20.30.

Vstopnice bodo na voljo na sedežu

predstave.

ZAHVALA

Po dolgem delu v prijetni družbi, so se bazovski pustarji spet izkazali: v Tržiču, na Opčinah in na spletnih anketah. Hvala vsem za požrtvovanlo delo, za strokovnost pri razvijanju idej, pri montirjanju zahtevnih mehanizmov ter pri izdelavi originalnih kostumov. Posebna zahvala gre vsem novim navdušencem, ki so se letos prvič približali pripravam. Hvala za konkretno pomoč SKD Lipa, osnovni šoli, Pašniški zadrugi in posamezni kom, ki so poskrbeli za prevoz.

Pustna skupina iz Bazovice

ZAHVALA**Odbor Kraškega pusta se zahvaljuje**

vsem vozovom in skupinam, ki so sodelovali na letošnji povorki, silam javnega reda, Vzhodnokraškemu rajonskemu svetu, prostovoljnemu gasilcem, osebju Rdečega križa,

Deželi F-JK in Pokrajinski Trst, družbi AlegasAps, fotokrožku Fotovideo 80, podjetju Trieste Transporti, osnovni šoli F. Bevka, sponzorjem in vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu

44. KRAŠKEGA PUSTA

2001 - 2011

Združenje Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi

danes, 13. marca ob 10.30, ob spomeniku na Istrski ulici št. 192

PROSLAVA ob 10. obletnici postavitve spomenika padlim v NOB

Sodelujejo:

- * Andrej Berdon - pozdrav
- * Miroslav Košuta in Alessandra Kersevan - slavnostna govornika
- * Ženski zbor Kombinat

V sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico in Zvezo slovenskih kulturnih društev

S podporo Pokrajine Trst PROVINCIA TRIESTE

8. marca 2011 je na goriškem oddelku videmske univerze

Kristjan Stopar

z odliko in poohvalo zaključil specialistični študij iz umetnostnih ved. Iskreno mu čestitamo

vsi, ki ga imamo radi

Čestitke

Pevke in pevci MePZ Slovan-Skala se veselijo z novo Marto ob rojstvu vnuka KEVINA. Staršema Matiji in Barbari čestitamo, malemu Kevinu želimo polno zdravja in sreče, noni Marti pa veselo pestovanje!

Marta in Renato sta nonota postala, saj bosta vnučka KEVINA pestovala. Staršema Barbari in Matiji naj gredo naše iskrene čestitke, novorojenčku pa želimo vsi srečo v življenju. Marija in Paula z družino.

Na Prosek ustanovi danes 90 let naša BERTA. Vse najboljše ji želimo

NABREŽINSKI GODBENIKI

se iskreno zahvaljujejo vsem občanom za lep sprejem ob priliki pusta

SLOVENSKI KLUB

vabi v torek, 15. marca 2011

na srečanje z dobitnikom Rožanceve nagrade 2010

PETROM KOVAČIČEM PERŠINOM

S Petrom Verčem se bo pogovarjal o tem:

SLOVENCI V PROCESIH GLOBALIZACIJE

V Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30

SDD Jaka Štoka

vabi na ogled komedije

HARVEY

(avtorica Mary Chase, režija Franko Žerjal)

v izvedbi Dramske družine F.B. Sedej iz Števerjana

danes, 13.3., ob 18. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel

Na tržaški leposlovni fakulteti je z odliko in poohvalo zaključila študij

Eva Krmec

Iskreno ji čestita in želi še veliko nadaljnji uspehov

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

90 jih slavi, a je bolj "in gamba" kot mi vsi. Z iglo v roki je vesela, ker ima vedno polno dela. Vendar, draga

Berta

danes za trenutek ustavi se ti, da vse najboljše voščimo ti mi: "Mnogo zdravja in veselja!" naša iskrena je želja.

Vsi domači

brat Albin, Alenka in Davorin z družinama.

Na Prosek praznuje častitljivi rojstni dan moja draga priateljica BERTA. Želim ti vse najboljše in še mnogo lepih dni v krogu tvojih drugih - Vojka.

Draga nona bis BERTA! 90 poljubčkov na vsako stran, prejmi za rojstni dan! Lara, Erik, Walter in Alan.

Moja botra BERTA praznuje danes častitljiv jubilej. Še obilo lepih trenutkov in polno košaro zdravja ji vošči Zmaga.

Naš učitelj Peter je spet očka postal. Učenci iz šempolajske osnovne šole skupno s starši mu čestitajo in voščijo celi družini vse najboljše ob rojstvu malega MARKA.

MIRKO v Prebenegu jutri 75 let slavi. Čin čin Mirko, na tvoje zdravje

Oglasovalska agencija Tmedia

obvešča, da bo v

ČETRTEK, 17. MARCA
urad v Trstu, ulica Montecchi 6,

ZAPRT

Tel. 800.912.775 - oglasi@tmedia.it - Fax 0481 32844

ČETRTEK

17
MAREC

Vaška skupnost Praprot - pustna klapa

se zahvaljuje

domačiji BENJAMINA ZIDARICHA za krasen sprejem ob predstavitvi letošnjega Kraškega Pusta!

13. GLEDALIŠKI VRTILJAK
Potujoče gledališče Ku-kuc**ČEBELICA**

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27

DANES ob 16. uri (red RIBICA) in ob 17.30 (red ŽELVA).

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla

Zadružna kraška banka

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3,

na diskusijski večer**»LIBIJA V PLAMENIH«**

Sodeluje Bruno Križman

V prvem delu večera bo odprtje razstave slikarske kolonije Karitas na Sinjem vrhu

Začetek ob 20.30

Poslovni oglasi

BITA-LJUDSKI DOM, SKD VESNA IN VZPI IZ KRIŽA vabijo na praznovanje DNEVA ŽENA v NEDELJO, 13.3. ob 18.30: večerja, ples z glasbo v živo in družabnost z Vesno Hrovatin in zamejskimi lepotci. Info 040-2209058(Bita) 3407235369(Sara)

IZLET SICILIJA od Taormine do Palerma 8 dni/7 noči. Odhod iz Trsta in s Krasa 7. aprila s spremjevalec. Zadnji prostori. Zainteresirani pokličite na št.040-637025 Adriatica.net

STORITVENO PODJETJE V TRSTU IŠČE uslužbenca/ko z večletno izkušnjo na področju davalnih prijav, posebej v izpolnjevanju obrazcev 730. Obvezno je znanje slovenščine in italijanščine. Zaposlitev je za določen čas. CV poslati na 730trst@gmail.com

ogleda, kličite na tel. št. 346-3385460 večernih urah (med 19.30 in 21. uro).

PRODAM 50 kv. m. strešnih opečnatih votlakov (tavelle), ročno delanih, mere 24 x 12 x 2 cm, v odličnem stanju. Tel. 040 - 576116.

V SREDO, 9. marca, smo našli v zgodnjih jutranjih urah, v Dolini ob cesti, otroško kolo. Kdor ga pogreša, naj pokliči na tel. št. 040 - 232223 ali 040 - 3752324 (urad).

V TREČAH PRODAJAMO zemljišče 2.349 km. m. s kletjo (24 kv. m.) in skladiščem za orodje. Odobren načrt za pokrito drvarnico. Tel. št. 339-3666700.

Kam po bencin Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavlje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggi S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišće, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Loterija 12. marca 2011

Bari	31	23	20	66	89
Cagliari	38	76	43	61	37
Firence	8	67	46	49	47
Genova	84	2	78	52	40
Milan	71	53	38	24	42
Neapelj	82	9	66	7	90
Palermo	40	41	4	67	25
Rim	42	80	11	50	49
Turin	37	13	27	19	56
Benetke	84	67	58	54	12
Nazionale	40	34	74	16	41

Super Enalotto Št. 31
22	26	42	

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Nedelja, 13. marca 2011

9

VRH - Na Brestovcu v teku ovrednotenje ostalin prve svetovne vojne

V strelnih jarkih gramoz namesto robide in grmov

Očistili strelni položaji in topničarsko kaverno - Julija zaključek posega

Na Brestovcu nad Devetaki je že mogoče opaziti prve rezultate posega, katerega cilj je ovrednotenje ostalin iz prve svetovne vojne. Delavci podjetja Sguassero so namreč že očistili strelni jarki pod vrhom hriba; posekali so grmičevje in drevje, ki je zaraslo nekdanje vojaške prehode, odstranili robido, dno jarkov so posipali z gramozom, njihove zidove pa so obnovili brez uporabe cementa, tako da ni mogoče razlikovati, kateri predeli so obnovljeni, kateri pa popolnoma originalni. Edino zidova ob teh vhodih in topničarsko kaverno, ki sta bila pred tem prekrita z mahom in lišaji, so popeskali, tako da je njen videz nekoliko sodobnejši.

»Gradbeno podjetje je doslej opravilo zelo dobro delo. Poseg ni nikakor invaziven, pač pa spoštljiv do dediščine, ki so jo nam pustili italijanski vojaki,« podudarja Mita Juren, raziskovalec prve svetovne vojne s Peči, s katerim se je pred začetkom posega pogovoril Giuliano Valentini, arhitekt, ki vodi gradbena dela. Gradbeni delavci so upoštevali Jurnova priporočila, tako da so se lotili obnavljanja najbolj zanimivih ostalin. »Če ne bo večjih težav z vremenom, bodo z delom zaključili julija,« pojasnjuje sovodenjska županja Alenka Florenin in napoveduje, da si bo območje Brestovca v prihodnjih tednih ogledala skupaj s predstavniki izvajalcev del. »Čiščenje strelnih jarkov je pri koncu, zdaj pa se moramo odločiti, ali bomo eno izmed strelnih lin opremili z raznimi didaktičnimi pripomočki, tako da bo zanimivejša predvsem za šolarje. V zaključni fazi bo treba namestiti še informativne tabele in smerokaze, saj je vrh Brestovca dosegлив z Devetakom, Vrha in Gabrij,« razlagata Floreninova.

Topničarska kaverno na Brestovcu (zgoraj); obnovljeni jarek, ki vodi do utrjene opazovalnice (levo); pod vrhom hriba je zanimiva tudi mlaka, ki je čez celo leto polna vode; v njej je v teh dneh mogoče opaziti številne krastačje ikre (spodaj)

FOTO D.R.

Ureditev topničarske kaverne in strelnih lin na Brestovcu je skupno vredna 650.000 evrov. Večji del denarja za izvedbo del je prispevala dežela FJK na podlagi sporazuma, ki so ga maja 2009 podpisali deželna odbornica Federica Seganti, goriški župan Ettore Romoli in takratni sovodenjski župan Igor Petejan. Šlo je za dogovor, ki je predvideval dodelitev 1.600.000 evrov goriško-sovodenjski medobčinski zvezi ASTER. Občina Gorica je prejela 1.100.000 evrov za obnovo Trga Seghizzi in za druga dela v grajskem naselju, Sovodnjam pa so namenili 585.000 evrov za ovrednotenje zgodovinsko-kultурne dediščine prve svetovne vojne na območju Brestovca. Projekt v sovodenjski občini skupno znaša 650.000 evrov, saj je ob finančnemu prispevku dežele FJK občina vanj vložila dodatnih 65.000 evrov.

Topničarsko kaverno v živi skali tik pod vrhom Brestovca je med letoma 1916-1917 izkopala 3. četa 5. regimenta rudarskih inženircev, ki je podobne strelni položaje zgradila tudi pri Cotičih in na Debeli griži. Vrh Brestovca so italijanski vojaki zavzeli 10. avgusta leta 1916 v okviru 6. Soške bitke, že v naslednjih dneh pa so osvojili še Dol in Nad Logem. Takoj po osvojitvi Brestovca se je začela gradnja topničarske kaverne z osmimi strelnimi linami, ki so bile primerne za topove kalibra 149. Topničarsko kaverno so Italijani dogradili avgusta leta 1917, nato pa ni nikoli služila svojemu namenu. Po preboju avstroogrskih vojsk pri Kobariku oktobra leta 1917 so italijanski vojaki zbežali iz kaverne na Brestovcu, po vsej verjetnosti pa iz nje proti sovražnikom niso izstrelili niti ene granate. (dr)

TRŽIČ - Industrija Eaton ne zapira, a krepko znižuje proizvodnjo

Tržiška tovarna Eaton v prihodnjih mesecih ne bo zaprla svojih vrat, po drugi strani pa bo krepko znižala svojo proizvodnjo glede na načrte iz leta 2008, ko so se začeli kazati prvi znaki svetovne gospodarske krize. To izhaja iz srečanja, ki je potekalo v petek na goriškem sedežu industrijalcev, kjer so predstavniki družbe Eaton napovedali, da ne bodo puščali na mobilnosti svojih delavcev. Dogovarjanje o upravljanju obrata se bo nadaljevalo v torek, 15. marca, za jugoški dan pa so sindikati oklicali enourno sindikalno skupščino; na tej bodo skupaj z delavci določili zahteve, ki jih bodo v torek predstavili zastopnikom družbe Eaton. V tržiški tovarni se bo namreč s 14. aprilom zaključilo obdobje izredne dopolnilne blagajne, nato pa ni jasno, kolikšno zaposlitveno raven bodo uspeli zagotoviti v obratu. Januarja in februarja je v tovarni delalo 170 od 240 zaposlenih; v poltretjem letu je obrat zapustil okrog sto delavcev, saj je bilo pred začetkom krize zaposlenih okrog 340.

Zvočno bombardiranje

Pred centrom CIE v Gradišču je včeraj potekal shod skupine mladih, ki so poskrbeli za »zvočno bombardiranje« strukture. Pred center so namestili zvočnike, nato pa so razne glasbene skupine začele igrati glasbo na ves glas. S hrupnim shodom so zahtevali takojšnje zaprtje centrov CIE. V petek so se pa s parlamentarnim odborom srečali predstavniki policijskega sindikata SILP-CGIL. Od državne vlade so zahtevali, naj poskrbi za okrepitev policijskega osebja v centru.

GORICU - Odkritje v Raštelu

Skrivnosten madež krvi

Policija je zaslišala stanovalce, ki pa niso opazili ničesar - Albanski državljan poiskal pomoč v bolnišnici

Raštel je bil v noči med petkom in soboto prizorišče skrivnostnega dogodka, ki je - morda po nepotrebniem - povzročil precejšnjo vznemirjenost in prepah. V južnih urah so namreč na pločniku pred vhodom v stanovanjsko hišo našli madež človeške krvi, katerih vzrok in izvor nista še jasna. Alarm so sprožili mestni redarji, ki so okrog 8.30 na belem pločniku pred hišno številko 36 opazili večja krvna madeža. Količina krvi je bila precejšnja: pomislili so na pretep ali na kaj hujšega, zato so nemudoma poklicali kvesturo.

Na kraj so prišli policisti letečega oddelka, ki so preprečili dostop do območja, kjer so se nahajali krvni madeži. Lete so si ogledali tudi forenziki, ki so odvzeli vzorec krvi. Policisti so se nato v teku do poldneva pogovorili z vsemi stanovalcem Raštel, nihče izmed njih pa ni slišal ali videl nič posebnega. »Nekaj hrupa so povzročili obiskovalci tamkajšnjih lokalov. Nič izrednega,« so povedali policisti. Ženska, ki

je okrog 4. ure zjutraj peljala na sprehod psa, ni opazila madežev, zato preiskovalci si sklepajo, da je do izgube krvi prišlo kasneje. Preiskovalci so se pogovorili tudi s parom mladih albanskih državljanov, ki živita v Ulici Monache. V bližnjem košu za odpadke so našli vrečo z razbitim steklom, na katerem so bili sledovi krvi, sumljivi madeži pa so bili tudi v avtu mladega moškega. Le-ta je priznal, da se je ranil in da je poiskal pomoč v bolnišnici, zatrdil pa je tudi, da včeraj ponoc ni hodil po Raštelu in da o tamkajšnjih krvnih madežih ne ve ničesar. (Ale)

Madež krvi (zgoraj) in policisti v Raštelu (desno); kljub zaslišanju stanovalcev do včeraj izvor madeža ni bil pojasnjen, preiskovalci zato čakajo na analize forenzikov

Kulturni center Lojze Bratuž vabi na odprtje fotografске razstave **MARIJINE BOŽJE POTI OD BARBANE DO MARIJINEGA CELJA NA KOROŠKEM**. Razstavo je pripravilo društvo Circolo Fotografico Isontino. Kulturni center Lojze Bratuž ponedeljek, 14. marca 2011, ob 17.30

Kulturni center Lojze Bratuž
Založba Mladika
Krožek Anton Gregorčič
vabijo na knjižno srečanje
TRI KNJIGE PRIMORSKEGA UPORA
Danica Tomažič
PISMO BRATU V ZAPOR IN DRUGI DOPISI
PO DOMOVIH KRAŠKIH VASI SO ZAGORELE SVEČKE, povečeno Ferdu Bidovcu
in publikacija NENAVADNE ZGODBE LIPETA KOSCA
Na večeru bodo sodelovali Majda Colja, Vera Vetrin, Lida Turk, Stane Granda in Boris Pahor
Kulturni center Lojze Bratuž petek, 18. marca 2011, ob 18. uri

VAŠE ZLATO VELJA
€32,00
ZA GRAM ZLATARNA VOREI
GORICA, CORSO ITALIA 48

BUMBACA

POKRAJINSKE VOLITVE - Enrico Gherghetta predstavil koalicijo

V petih letih 90 tisoč novih delovnih mest

Kandidat stavi na »zeleno ekonomijo« - Federativni dogovor s SSK

91.447 pogodb za določen čas, 20.143 stalnih delovnih mest in 44 milijonov evrov prispevkov za teritorij. To je obračun petletnega mandata levosredinske pokrajinske uprave, na katerega je predsednik Enrico Gherghetta ponosen. O opravljenem delu, predvsem pa o načrtih je Gherghetta sprengovoril na včerajšnjem srečanju z novinari, na katerem se je prvič uradno predstavil z vsemi partnerji levosredinske koalicije, ki ga bodo kot predsedniškega kandidata podpirali na majskih volitvah.

Prepričano podporo in željo po nadgradnji dosežkov so izrazili predstavniki Demokratske stranke (DS), Federacije levice, Levice ekologije in svobode (LES), Italije vrednot in Slovenske skupnosti (SSk), ki z DS že dela na federativnem dogovoru, po katerem bo na listi v enem izmed goriških okrožij prisoten tudi kandidat slovenske stranke. Možno je, da bo to dosežanja pokrajinska odbornica Mara Černic, predstavniki DS in SSk pa bodo podrobnosti potrdili po sprejetju dogovora. Podobno se bo ravnala Italija vrednot z radikalci, saj bo njihov goriški tajnik prisoten na listi Di Pietrove stranke.

»Program koalicije še pripravljamo, temeljil pa bo na novem tolmačenju gospodarskega razvoja: zeleni ekonomiji,« je povedal Gherghetta in nadaljeval: »Pri tem ne gre za bukolično gledanje na življenje, pač pa za resne odločitve. Da so te potrebne, dokazuje tudi katastrofa na Japonskem, ki jo po potresu ogroža nuklearka. Staviti je treba na obnovljive vire energije in recikliranje odpadkov, ob tem pa moramo celovito načrtovati tudi "ekonomijo morja" in izkoristiti našo središčno geografsko pozicijo. Med pomembnimi bitkami bo tudi zaščita vode kot javne lastnine.« Gherghetta je izrazil potrebo po »spremembi odnosa do meje, saj je dejstvo, da morajo naša podjetja trpeti zaradi nelojalne slovenske konkurence, ki ima bistveno nižji davčni pritisk, nepravično. V evropskem okviru bi bilo potrebno harmonizirati davčne sisteme,«

Sedanji predsednik goriške pokrajine in ponovni predsedniški kandidat Enrico Gherghetta na včerajšnji predstavitvi svoje koalicije, za katero je izbral kraj ob simbolnem trgu obeh Goric

BUMBACA

je povedal Gherghetta, pokrajinski tajnik PD Omar Greco pa je izpostavil pomen skupnega nastopanja levosredinskih sil in zmešnjavo, ki še vedno vlada v desnosredinskem taboru, kjer je zaenkrat kandidata - županjo iz Vileša Simonetto Vecchi - izrazilo le Ljudstvo svobode. Pokrajinski tajnik Ssk Julijan Čavdek je izpostavil, da je Gherghettova uprava v zadnjih petih letih pokazala veliko pozornost do teritorija, izstopala pa je tudi po izvajjanju zaščitnega za-

kona št. 38 in razpoznavnosti, ki jo je dala slovenski manjšini. Predstavnica Italije vrednot Donatella Gironcoli je izrazila potrebo po novi kulturi in »moralizaciji« politike, Licia Rita Morsolin pa je v imenu Federacije levice podčrtala tudi potrebo po »politiki dejanj«. Spregovorila je še predstavnica LES Loredana Panariti, ki je ocenila, da je treba posebno pozornost danes namenjati predvsem mladim in ustvarjanju delovnih priložnosti zanje. (Ale)

JAZBINE - Soočanje Poletto-Terpin na Komjančevi domačiji

Spremembe iz zadnjih let mehčajo nekdanjo opredelitev

Na domačiji Aleša Komjanca na Jazbinah je v petek potekal javen pogovor, katerega glavna sogovornika sta bila Silvina Poletto in Marjan Terpin. K obujanju spominov in dogajanj je spodbujal novinar Robert Covaz, ki je o partizanu Polettu napisal knjigo. S Terpinovo publikacijo Palir iz Brda sta bile obe na razpolago udeležencem. Okrog štirideset Bricev, Goričanov in Krmincev ob teh narodnosti sta pozdravili števerjanska županja Franca Padovan, za njoo pa pokrajinska odbornica Mara Černic.

Na prvo izčrpanico sta sogovornika povdala nekaj o sebi, o svojem življenju in prostoru, v katerem sta se premikala. Poletto je poddaril, da so ga za služenje vojaškega roka ocenili kot nesposobnega, kar je krepko nadoknadi v pogojih partizanskega bojevanja. Po vojni je postal tajnik pokrajinskega odbora Komunistične partije, a opredelil se je proti poseganju Sovjetske zveze v dogajanja Vzhodne Evrope. Premeščen je bil v Rim, kjer je spoznal Predsednika Napolitana in bil za svetovalca za vzhodno moje. Terpin je podrobnejše razčlenil življenjske okoliščine v Števerjanu med vojno in takoj po njej, nato še v Gorici in Trstu, ko se je vključil v politično življenje v okviru Demokratske zveze in Slovenske skupnosti do vlogi dejavnega predsednika. Nikoli ni kandidiral za kakšno upravno funkcijo, preveva pa ga zadovoljstvo, da je bil v središču dogajanja v obdobju Demosove vlade. Silvina Poletta je tesneje spoznala leta 1983, ko je slednji med pogovorom ob spomeniku prav na Jazbinah prebral odlok iz njegove knjige.

Drugo Covazovo vprašanje je bilo bolj popoprano, saj ju je vprašal, kaj kako sta se opredeljevala v prvih dveh povojnih letih, ko je šlo za pripadnost Gorice. Ob upoštevanju zapletenosti pogojev sta »rdeči partiزان« in »beli Slovenec« bila z odgovorom ne-

Covaz (z leve), Terpin in Poletto gostje Komjančevih

BUMBACA

koliko bolj megleina in sta oba zajela širši zgodovinski in mednarodni scenarij. Sicer pa je osnova misel bila pri prvem stališču, naj se o zarisu meja odloča na Mirovni konferenci, pri drugem pa zadovoljstvo s pripadnostjo k italijanski parlamentarni demokraciji. Iz obeh je izhajalo tudi sporocilo, da smo ljudje pogosto ujeti v tok dogajanj, o katerem odločajo druge. POMEMBNO je, da smo v zadnjem desetletju doživeli spremembe, o katerih si nekaj desetletij nismo upali misliti. Takšen je bil, v sicer pozitivno smer obrnjen, primer Osimskega sporazuma, ko nista obe državi spraševali ljudi, kako naj se vedeta.

Na koncu so prisotni prisluhnili branju nekaj kitic Prešernove Zdravljice in nazdravili pobudam, ki se odvijajo na Komjančevi domačiji. (ar)

PEVMA - Raziskovalec, pisec in profesor

Jožka Šavlija je izdalо srce

Jožko ŠAVLI

Veliko prizadetost je povzročila vest, da je na svojem pevmskem domu umrl Jožko Šavli, upokojeni profesor ter plodovit publicist, pisatelj in raziskovalec slovenskih izvorov in etnologije. V 68. letu starosti ga je izdalо srce. V kletnih prostorih, kamor je šel preverjat kurilno napravo, ga je v petek okrog 18.30 našla sosedka. Poskušala ga je oživljati, vendar zman. Sodni zdravnik je ocenil, da je bil že nekaj ur mrtve. Prizadeti so vsi tisti, ki so mu bili dompa na vsem svetu sotropniki v raziskovanju in so cenili njegovo delo. Prizadeti so njegovi nekdanji dijaki. Prizadeti so še zlasti domačini, ki so ga srečevali med njegovimi dolgimi sprehodi po pevmskem in oboškem parku. Do zadnjega je bil v knjigah in na sestovnem spletetu, raziskoval je in pisal, ko se je znanci spustil v pogovor, je iz nje kar vrelo.

Jožko Šavli je bil rojen 22. marca 1943 v Zatolminu. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Tolminu, ekonomsko srednjo šolo v Ajdovščini, ekonomsko fakulteto v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1967 pri prof. Janezu Planiču z diplomskim delom »Sedanje stanje in možnosti za razvoj turizma na Bovškem«. Doktoriral je iz socialnih in gospodarskih ved z disertacijo o gospodarskem stanju v okraju Horn v Spodnji Avstriji pri prof. Erhartu Winklerju na Dunaju leta 1975; dunajski doktorat je nostrificiral na univerzi Ca' Foscari v Benetkah. Poučeval je na ekonomski srednji šoli v Kopru leta 1969, leta 1970 je bil zaposlen pri podjetju Globtour v Ljubljani. Od leta 1978 je bil profesor na poklicnem zavodu Ivan Cankar v Gorici, od leta 1985 pa na tehničnem zavodu Žiga Zois.

Na Dunaju se je ob rednem študiju začel zanimati za kulturno-zgodovinsko in politično izročilo Slovencev. Objavil je dve študiji iz skoraj povsem neobdelanega slovenskega grboslovja. Nadaljeval je raziskave na področju narodne simbolike. Odkril je, da je bila lipa na vasi razširjena povsod, kjer se pojavljajo imen Vendi, Veneti in slovenska imena, čeprav naselitelje Slovanov na začetku srednjega veka sploh ni segla na Tirolsko, vzhodno Švico, srednjo in južno Nemčijo. Zato je objavil študijo »Veneti, naši davnni predniki«, v kateri je predstavil nove zaključke o naselitvi Slovencev. Ti so bili po njegovem prepričanju potomci praslovenskih Venetov, ki so še pred Kelti naseljevali Srednjo Evropo. Po izdaji knjige se je vnela burna polemika, ki je tra-

na področju grboslovja je na začetku 80. let minulega stoletja odkril izviren karantanški grb, Črnega panterja, ki je kasneje, v osamosvojeni Sloveniji, postal znak nekaterih mladinskih društev. Z Oskarjem Kogojem je tudi sodeloval pri oblikovanju nekaterih podob s področja narodne simbolike.

Jožko Šavli zapušča sestro Terezijo Sedej, ki z družino živi v Novi Gorici. Brat Radko je umrl pred leti. Na zadnjo pot bodo Jožka Šavli odpeljali v rodni Tolmin, kjer ga bodo položili v družinski grob.

GORICA - Potres na Japonskem

Goričan v Tokiu:

»Bilo je kakor v šejkerju«

34-letni D.F. ni poškodovan, ima pa težave z vrnitvijo domov

va panika.

»Zdi se, kot da si v velikem šejkerju,« je napisal 34-letnik na spletni strani Facebook, kjer so ga v petek in soboto skušali kontaktirati zaskrbljeni prijatelji, znanci in sorodniki. Goričan, ki je v japonsko prestolnico prišel prejšnjo soboto, je večkrat poudaril, da je z njim vse v redu, opisal pa je trentutke tesnobe in začudenosti ob neverjetnem dogodku, ki je pahnil japonsko velemesto v »nadrealno atmosfero«.

Po začetnem kaosu, v katerem se je mesto popolnoma ustavilo in niso delovali niti telefoni, se je situacija v Tokiu pomirila. Kljub temu, da so pogosti popotesni sunki vse prej kot zabavna stvar, se življenje bolj ali manj nadaljuje po običajnem ritmu. Glavni problem predstavlja predvsem javni prevozi, ki so blokirani. Prav dejstvo, da ni mogel doseči letališča, je 34-letnemu Goričanu doslej onemogočilo vrnitve domov. Odpotovati bi moral že v petek, kar je bilo seveda nemogoče, včeraj pa ni še vedel, ali se bo danes lahko vkrcal na kakovit letalo. (Ale)

Po začetnem kaosu, v katerem se je mesto popolnoma ustavilo in niso delovali niti telefoni, se je situacija v Tokiu pomirila. Kljub temu, da so pogosti popotesni sunki vse prej kot zabavna stvar, se življenje bolj ali manj nadaljuje po običajnem ritmu. Glavni problem predstavlja predvsem javni prevozi, ki so blokirani. Prav dejstvo, da ni mogel doseči letališča, je 34-letnemu Goričanu doslej onemogočilo vrnitve domov. Odpotovati bi moral že v petek, kar je bilo seveda nemogoče, včeraj pa ni še vedel, ali se bo danes lahko vkrcal na kakovit letalo. (Ale)

Obvestilo izletnikom

Vse, ki so se prijavili na potovanja našega dnevnika v organizaciji agencije Aurora, in sicer v Provanso, ZDA in na Škotsko, naprosto, da poravnajo drugi obrok v torek, 15. marca, med 9. in 13. uro v goriškem uredništvu.

Nov vodja v Doberdobu

Ekipa civilne zaštite iz Doberdobske občine ima novega vodjo. To je Manuel Ferletič, ki je nasledil Micheleja Narduzzija. V novem odboru ekipe so še Nataša Bastiani, Saimon Ferfolja in Ivan Laković.

V Zagraju ob 10. uri

V večnamenski dvorani v Ulici Dante Alighieri v Zagraju bodo danes odprtli fotografsko-literarno razstavo z naslovom »Ženske, kot jih vidimo mi«. Razstavo skupaj gostita občini Zagraj in Sovodnje ob Soči. Odprtje bo ob 10. uri, ne pa ob poldne, kot smo včeraj napočno zapisali.

Cristin za levo sredino

Županski kandidat leve sredine v občini San Pier je 46-letni ravnatelj više srednje šole Pertini iz Tržiča Franco Cristin. Podpira ga celotna leva sredina, na volitvah pa se bosta za izvolitev v občinski svet potegovali dve listi kandidatov. Ena bo izraz DS in Italije vrednot, druga SKP in Demokratske stranke.

Trk na križišču

Na križišču med Ulicami Carducci in Bixio v Tržiču sta včeraj trčila dva avtomobila tipa Opel Meriva in Fiat Punto. V trčenju sta se lažje poškodovali dve osebi, ki so ju prepeljali v tržiško bolnišnico.

Brez odvažanja

Podjetje Ambiente Newco sporoča, da v četrtek, 17. marca, ne bodo odvažali odpadkov. Zaprti bodo uradi podjetij Energia Newco, Ambiente Newco, Isogas in Irisacqua.

Kuhanje in osvajanje

ZSKD prireja kuharško-osvajalni tečaj za mlade z naslovom »Ljubzen gre skozi želodec«. Potekal bo v torek, 22. in 29. marca, med 17. uro in 20.30 v gostilni Korsič v Števerjanu. Vodila ga bosta kuhar Damian Miklus in somelje Adrijana Korsič. Starost udeležencev bo od 17 do 28 let. Na delavnicah bodo fantje in dekleta spoznali, kako osvojimo partnerja s kulinarimi dobrotami. Za člane ZSKD stane posamezen večer 25 evrov, vpise zbirajo na tel. 0481-531495 ali 327-0340677 ter na naslovu gorica@zskd.org.

Večer o fotovoltaiki

Jutri ob 19.30 bo v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah srečanje o fotovoltaiki, ki ga občina prireja za vse občane. »Za organizacijo srečanja smo se zavzeli z Lokalno akcijsko skupino Kras, v katero smo včlanjeni,« je povedala županja Alenka Florenin in dodala, da bo LAS Kras v okviru projekta na področju obnovljivih virov energije tudi opravila analizo stanja na območju sovodenjske občine in preverila možnost namestitve fotovoltaičnih panelov na nekaterih javnih objektih, kot so slaćilnice nogometnega igrišča in telovadnic. Cilj ponedeljkovega srečanja je informiranje o priložnostih in pogojih namestitve fotovoltaične naprave, občina pa želi tudi poenostaviti stik med zasebniki in inštalaterji.

Večer malvazije

Lokanda Devetak prireja v torek, 15. marca, ob 19. uri večer v okviru Festivala Malvazije, ki ga organizira društvo vinogradnikov Slovenske Istre. S svojo malvazio bodo prisotni vinarji s hrvaške in slovenske Istre, italijanskega in slovenskega Krasa ter s slovenskimi in italijanskimi Brd.

Tudi letos »π-day«

Vinarsko podjetje Paraschos iz Števerjana v ponedeljek, 14. marca, prireja niz degustacij svojih vín. Na voljo bodo v lokalih Majda, Rosenbar, Caffé al Corso, Alchimista, PianoTerra Bar in Luna v Gorici, Sirk na Subidi, Devetak na Vrhu, v restavracijah Dam v Kromberku, Pri Lojzetu na Zemonu, in Ruj v Dolu Pri Vogljah.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

KD SOVODNJE vabi v soboto, 19. marca, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na ogled gledališke komedije »Duet« v izvedbi dramske skupine Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 13. marca, ob 16. uri bo iz niza »Sipario ragazzi« za otroke med 3. in 8. letom starosti lutkovna predstava »C'era una volta il panda«; informacije po tel. 0481-532317 in 0481-630057.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v torek, 15. marca, ob 20.45 koncert pianista Dénesa Várjona; informacije po tel. 0481-790470.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA v četrtek, 17. marca, in petek, 18. marca, ob 20.45 »Rango«, 15.30 - 17.45 »The Fighter«, 20.00 - 22.15 »Il discorso del re«.

JUTRI V GORICI

KINEMA Dvorana 1: 14.30 - 16.30 - 18.40 - 20.45 »Rango«, 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »The Fighter«, Dvorana 3: 15.40 - 17.50 - 20.00 - 22.10 »Il discorso del re«.

PDR VRH SV. MIHAELA prireja 9. in 10. aprila evijo mladinskih in otroških pevskih zborov »Zlata grla«. Revialni del bo v sovodenjskem Kulturnem domu v soboto, 9. aprila, z začetkom ob 18. uri, tekmovalni del pa v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

DANES V TRŽIČU
KINEMA Dvorana 1: 14.30 - 16.30 - 18.40 - 20.45 »Rango«.

Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.00 La vita facile», 22.15 »Piranha« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »127 ore«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il cigno nero«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Il gioiellino«, 15.30 - 22.15 »Manuale d'amore 3«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 16.30 - 18.40 - 20.45 »Rango«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 La vita facile», 22.15 »Piranha« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.15 »127 ore«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il cigno nero«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.00 »Into Paradiso«.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA obvešča, da bo prva razstava z naslovom »Grafike in kipi« iz zbirke podarjenih

Izleti

del Vladimirja Makuca na gradu Kromberk na ogled do vključno nedelje, 13. marca.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA spoča urnik brezplačnih strokovnih vodstev po zbirkah: v gradu Kromberk danes, 13. marca, ob 15. uri; v vili Bartolomei v Solkanu v nedeljo, 20. marca, ob 15. uri; v gradu Dobrovo v nedeljo, 27. marca, ob 15. uri. Strokovna vodstva so brezplačna, obiskovalci morajo poravnati le vstopnino (2 evra za odrasle in 1 evro za otroke, dijake in študente).

V KAVARNI »Trieste« na Trgu Oberdan 1, v Ronkah bodo danes, 13. marca, ob 11. uri odprli fotografsko razstavo Mirana Vižintina. Razstava bo na ogled do 9. aprila.

V GALERIJI ANDREJ KOSIČ z vhodom skozi trgovino obutev Kosič v Raštelu 5/7 v Gorici v prvem nastopu bo v sredo, 16. marca, ob 18. uri odprtje razstave mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija«, odprta za umetnost 2010«, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom »Draga narava«. Avtorje iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Poljske in njihova dela bosta predstavili umetnostni zgodovinar Kristina Feresin in Anamarja Stibilj Šajn. Razstava bo na ogled do 2. aprila, od torčka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Koncerti

PRIMORSKA POJE 2011: v petek, 18. marca, ob 20.30 v cerkvi v Štandrežu nastopajo MPZ Janez Svetokriški, Vipavski križ, župnijski mešani pevski zbor Šempeter, dekliški zbor Kraški slavček, Nabrežina, MePZ F.B. Sedej, Števerjan, komorni zbor Ipavška, Vipava. Soprideritelj Prosvetno društvo Štandrež. V nedeljo, 20. marca, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici nastopajo pevska skupina Društva kmečkih žena, Ilirska Bistrica, MPZ Vinograd, Vrtovin, MePZ Igo Gruden, Nabrežina, MePZ Encijan, Puji, moška vokalna skupina Lipa, Bazovica, dekliški pevski zbor Mavrica, Postojna, MePZ Obala, Koper. Soprideritelj moški pevski zbor Mirko Fiži iz Gorice.

PD VRH SV. MIHAELA prireja 9. in 10. aprila evijo mladinskih in otroških pevskih zborov »Zlata grla«. Revialni del bo v sovodenjskem Kulturnem domu v soboto, 9. aprila, z začetkom ob 18. uri, tekmovalni del pa v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-

TUŽ v Gorici bo ponovitev koncerta vokalne skupine Perpetuum jazzile v sredo, 13. aprila, ob 20.30; nakup vstopnic na tajništu od 8.30 do 12.30 ali pri blagajni ob 17. do 19. ure; informacije po tel. 0481-531445 ali po emailu info@kclbratuz.org.

Izleti

8-DNEVNO POTOVANJE Z NOVIM GLASOM v Berlin in Vzhodno Nemčijo bo od 14. do 21. junija; informacije in prijave po tel. 0481-531377 ali 040-365473, mohorjeva@gmail.com.

KRUT vabi na cvetlični sejem Euroflora, ki bo v Genovi od 25. do 26. aprila; informacije na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8/B v Trstu, tel. 040-360072.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

prireja šestdnevni društveni izlet po Italiji in Črni gori od 9. do 14. aprila.

Program: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

priznanje: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan),

GABRJE - Na proslavi društva Skala, Vipava in Karnival

Slovenski napevi in zbadljive branjevke

»Tri gracie« iz Štandreža z novo humoristično točko

»Tri gracie« med nastopom v Gabrijah

BUMBACA

S prijetnim večerom so v Gabrijah v petek obeležili slovenski kulturni praznik, obenem pa so se spomnili tudi mednarodnega dneva žena. Večer je priredilo domače kulturno društvo Skala v sodelovanju z društvoma Vipava s Peči in Karnival, ki ravno tako domuje v Gabrijah.

Prireditev je bila izraz domače ustvarjalnosti, saj je ves program slonel na izvajalcih, ki delujejo v okviru krajevnih društev. Prvi del programa so oblikovali pevci domačega moškega pevskega zboru Skala in Katerina Citter s Peči, ki je izmenično s pevskimi točkami recitirala nekaj znatenih Prešernovih pesnitev. Zbor pa je pod vodstvom Zulejke Devetak pripravil niz pesmi, ki so se dobro vklopile v sporočilnost kulturnega večera. Poleg Prešernove oz. Vrabčeve Zdravljice, ki je nepogrešljiva skladba na podobnih proslavah, je zbor Skala zapel še nekaj pesmi iz neusahljive zakladnice slovenskega zborovskega izročila, s posebnim poudarkom na pesmih z romantičnim pridihom.

V drugem delu večera so na oder stopile »Tri gracie« iz Štandreža. Breda, Marta in Nataša delujejo v okviru kulturnega društva Oton Župančič in s svojimi klepeti ob branjevski stojnicni, opravljajo vse živo. Najbolj si privoščijo svoje može, pa tudi drugi moški ne uidejo njihovim ostrim puščicam. Šlo je torej za večer, ki je združil kulturne oblike izražanja s pristnim in zdravim humorjem. Škoda le, da udeležba na gabrskem večeru ni bila taka, kakršno so si žeeli prizadetni prireditelji. (vip)

GORICA - Ljubljanski nadškof in metropolit

»Cerkev in država sta samostojni, toda sodelujeta«

Anton Stres v centru Lojze Bratuž

FOTO L.K.

KARNIVAL Že razmišljajo o jubilejnem sprevodu

Letošnje pustovanje se je kmaj zaključilo, a se že pripravljajo na prihodnjo izvedbo. »Ker bomo prihodnje leto priredili že 15. punti sprevod, razmišljamo, da bi na njem nastopil tudi voz društva Karnaval, ki bi ga zgradili z deli vozov iz prejšnjih let. Zamisel je sicer še v povojsih, vsekakor pa bi s tovrsnim vozom lahko pokazali, kako je naša povorka iz leta v leto rastla,« pravi predsednik društva Karnaval Luka Pisk in poudarja, da so poleg društvenih odbornikov k uspehu letosnjega pustovanja prispevali domača ekipa civilne zaščite, sovodenjski krvodajalci, redarska služba in klub Osmica pri Mačku. Društvo Karnaval so prisločili na pomoč tudi številni domačini, ki niso njegovi člani, svoj doprinos pa je dala tudi občinska uprava. Pisk posebno zahvalo namenja sovodenjski županji Alenki Florenin, ki je za šankom pomagala prirediteljem v soboto zvečer, vso nedeljo in med torkovim plesom, med katerim se je udeležila tudi izročite posebnega priznanja koreografiji Jelki Bogatec in trem domačim striptizerjem.

Ljubljanski nadškof in metropolit Anton Stres je bil v četrtek gost prvega izmed t.i. predavanj za utrijevanje duha, ki jih bodo odslej organizirali štandreška dekanija, Kulturni center Lojze Bratuž in Skupnost družin Sončnica.

V dvorani centra Bratuž je po uvodnem pozdravu msgr. Oskarja Simčiča govoril o vlogi kristjana v sodobni družbi. Naše najvišje vrednote so v pluralnem svetu naše spričevalo, saj nam povedo, kdo smo, »zato ni vseeno, kako si Boga predstavljamo.« Današnja civilizacija je zelo zahtevna, marsikdo čuti utrujenost, »ne smemo pa se ji prepustiti, potrebujemo nov zagon.« To lahko dosežemo samo tako, da se povežemo v Cerkvi in z drugimi kristjani za temeljne evangelijske in krščanske vrednote, ki so v evropskem okolju velikokrat ogrožene. Za to pa potrebujemo notranjo gotovost in prepicanje, poznanje osnov krščanske vere, katere osrednja misel je Božja, brezpogojna in zastonjska ljubezen.

Ljubljanski nadškof je nato razčlenil tri temeljne resnice o Jezusu Kristusu, in sicer učlovečenje, smrt na križu in vstajenje. Kristjani so za svet odgovorni na treh nivojih: zase, za bližnjega in za celotno družbo. »Odgovorni smo toliko, kolikor moremo gledati na sredstva in moč, ki jih imamo na razpolago, da vplivamo na okolje. Večja je moč, večja je tudi odgovornost. Zato ima posebno odgovornost država, katere temeljne pristojnosti so red, pravičnost in varnost. Da zunanj red funkcioniра, je nujno potrebno prepicanje človeka, to pa predstavlja sprovo.« Predavatelj je govoril tudi o različnih modelih odnosov med državo in Cerkvijo. Najboljši je po njegovem mnenju tisti, ki ga označuje odprtia ali pozitivna laičnost, v kateri sta Cerkev in država samostojni, toda sodelujeta. Spoštovati versko svobodo namreč ne pomeni le tolerirati, temveč zagotavljati državljanom možnost, da živijo kot verniki, če to hočejo. Vernost je globlje zakoreninjena v človeku kot katerikoli hobi, je veliko več od tega, saj - kot država - skrbi za skupno dobro. Smisel demokracije je namreč ohranjanje človekovega dostojanstva, to pa je moralna vrednota. Če hočemo - tako Stres -, da bo država funkcionalira, morajo te vrednote biti žive. Kristjani so klicani, da v javnosti živijo s strokovnostjo, osebno odgovornostjo in pričevanjem, v spoštovanju pluralnih rešitev, v iskanju sodelovanja in dialoga. Nosilec, ustvarjalec in cilj vseh družbenih ustanov je človek kot oseba. Na načelih solidarnosti in subsidiarnosti si mora prizadevati za pravično državo, je poudaril ljubljanski gost in ob koncu govoril še o verski svobodi v šoli in v družini kot temelju družbe. Sklenil je z besedami, da so mladi Evropeji najbolj dragoceno gostavo naše celine.

Naslednji srečanji bosta 14. aprila o veri, kulturi in dialogu (Jože Kopeing) in 12. maja na temo »Kristus da! - Cerkev ne? (Oskar Simčič).

GORIŠKA Prireditve brez pompa

Ob 150-letnici združitve Italije

V goriški pokrajini bodo 150-letnico združitve Italije obeležili v Gorici in Tržiču brez velikega pompa. Na goriškem Travniku bodo v četrtek, 17. marca, ob 10. uri slovesno dvignili italijansko trobojico; dogodek pripelja goriška prefektura v sodelovanju s konjeniško brigado Pozzuolo del Friuli in s 13. karabinjerskim regimentom. Zapel bo otroški zbor Sanroccantica. Med otroki bodo delili italijanske zastavice. Na prireditvi sta že napovedali svojo prisotnost Lega nazionale in združenje ezelov ANVGD; sedež obenem omenjenih organizacij bo od jutri do srede, 16. marca, odprt med 10. in 12. uro ter med 17. uro in 18.30. V tem času bodo interesentom brezplačno delili italijanske zastave.

V Tržiču se bo niz prireditev začel v torek, 15. marca, ko bo ob 17.30 v občinski sejni dvorani Maurizio Onofri predaval o Marzianu Ciottiju, garibaldincu iz Furlanije. V četrtek, 17. marca, ob 10. uri se bodo krajevni upravitelji zbrali pred kavarno Carducci, od koder bodo v spremstvu domače godbe na pihala korakali na Trg Republike, kjer bodo odkrili spominsko ploščo. Ob 11. uri bodo v razstavnih prostorih poslopija »Antiche mura« odprli razstavo o »risorgimentu« na območju goriške pokrajine. Ob 18. uri bo v Europalace hotelu predaval Fulvio Salimbeni, ob 19. uri pa bodo odprli razstavo o zgodovini Italije v občinski galeriji sodobne umetnosti.

Nastanku italijanske države in odnosu Slovencev do italijanskega preporoda posveča predavanje Goriški muzej; pripelja ga v torek, 15. marca, ob 20. uri, predaval pa bosta zgodovinarja Peter Černic in Branko Marušič.

VIPAVSKA DOLINA - Prodaja Fructala Potencialni kupec tudi družba San Benedetto

Ukinitev proizvodnje bi pomenila množično opuščanje sadovnjakov

Pridelovalci sadja, predvsem breskev v Vipavski dolini, zaskrbljeni spremljajo dogajanje okrog prodaje ajdovskega podjetja Fructal, ki je v lasti skupine Pivovarna Laško. Okrog dvesto je takih, ki so ajdovskemu podjetju vsako leto zagotovili v povprečju 2000 ton breskev za predelavo. S Fructalom so dobro sodelovali. Pred tremi leti je podjetje pristopilo tudi k petletni akciji obnavljanja breskovih nasadov. Samo lani je bilo s Fructalom pomočjo zasajenih 13 tisoč novih breskovih sadik, kar je pozitivno, saj so obstoječi nasadi starji, poleg tega pa je že nekaj časa prisoten trend njihovega krčenja zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti.

Pridelovalce so v minulih dneh razburile informacije, da naj bi Fructal prodali tujemu kupcu in komentarji ekonomistov, da bi to zelo verjetno pomenilo selitev proizvodnje drugam. Prepričani so, da bi za Vipavsko dolino to pomeni-

lo pravo katastrofo in množično opuščanje nasadov, v najboljšem primeru pa nujno zamenjavo sort breskev za industrijsko s tistimi za trg, kar pa bi pomenilo »žaganje« obstoječih nasadov, zasaditev novih in potem najmanj tri leta čakanja na prvo letino. Tudi v tem primeru uspeh še ne bi bil zagotovljen, saj so za prodajo na trgu primerne res le najboljše breskev, ki jih je zaradi številnih negativnih dejavnikov ob burje, toče ... v Vipavski dolini težko pridelati.

Zadnje dni se kot potencialni kupec Fructala neuradno omenja italijanska družba San Benedetto, ki nima svoje proizvodnje sokov, kar bi v primeru nakupa lahko pomenilo ohranitev proizvodnje. Vipavski sadjarji pa še naprej upajo, da bo Fructal, ki je bil januarja s strani potrošnikov razglasen za slovensko blagovno znamko, ki ji najbolj zaučajo, in katerega poslovanje je pozitivno, ostal v slovenskih rokah. (nn)

Martina Šolc med otroki

FEIGLOVA KNIJIŽNICA - Jutri Po mačku Hermanu, ki je iskal čarownico, na vrsti klovnski noski

Konec februarja se je skupina petnajstih otrok zbrala v mladinski sobi Feiglove knjižnice in prisluhnula pripovedi Martine Šolc o muci, ki je iskal čarownico. Pravljčarka v mačjem kostumu je prevzela radovedne malčke z zgodbico o potepuškem mačku Hermangu, ki je v knjižnici našel Enciklopedijo čaranja. Ko je prebral, da imajo čarownice lastnega črnega mačka, je sklenil, da tudi sam pošče svojo čarownico. Izvedel je, da imajo čarownice črtaste nogavice, metlo, velik lonec in klobuk. Ko je opazil dekllico s takšnimi nogavicami, je stekel k njej, ona pa je prestrašeno zbežala. Tudi gospo z ogromnim loncem je vprašal, če je čarownica, a ga je jezna zapoldila, prav tako smerter. Herman se je žalosten vrnil v knjižnico, kjer je srečal ljubke punčke in se začel z njimi igrati. Bile so čarowniške vajenke, ki so ga - v svoje in njegovo veselje - posvojile. Ob koncu pravljice so otroci prejeli v dar pisano čarobno paličico.

Jutri ob 17. uri bo na vrsti pravljica »Kje domujejo klovnski noski«, ki jo bo pripovedovala Katerina Citter.

LETOS BOMO PRESEGLI MEJO 7 MILIJARD PREBIVALCEV

Demografska eksplozija in povezani problemi

DUŠAN KALC

Ko sem bil pred več kot petindvajsetimi leti prvič v Indiji, me je prevzel neverjeten življenjski utrip te očarljive in skrinvostne dežele velikih protislovij. Predvsem pa ne popisna obljudenošč. Pot po severni in najbolj gosto naseljeni pokrajini Uttar Pradesh je potekala dobesedno skozi eno samo nepregledno množico. Gneča povsod, kamorkoli si obrnil pogled, da smo se skoznjo komajda prebijali v razmajanem, do roba in še čez natrapnem linjskem avtobusu. V posebnem spominu pa mi je ostal prihod v zakotno predhimalajsko vas Haldvani, kjer nas je na tržnici potegnili v vrtoglavri vrtine nepopisnega vrveža, hrupa ter eksplozije barv in vonjav, da smo s tesnobno, strahom in neprijetnim občutkom nekakšne izgubljnosti iskali izhod iz njegovega unesnujočega objema.

Ta prizor mi pride na misel vsakokrat, ko se govorji o naseljenosti in demografski rasti prebivalstva. Posebno živo pa mi je stopol pred oči ob napovedi, da nas bo kmalu na svetu 7 milijard. V tenu tega leta naj bi se namreč nekje rodil Zemljani ali Zemljanka, ki bo dosegel(a) to fantastično demografsko mejo. Kdo bo ter kje in kdaj se bo to točno zgodilo, je nemogoče napovedati in nato najbrž še teže dokazati.

Vest izzven kot ekstravaganten in ne-navaden statistični podatek, ki vzbuja prej radovalnost kot zaskrbljenost in ob katerem se gre prej pošaliti, kot se resneje zamisliti. Igrivi bookmakerji so že dolgo na delu, kot bi šlo za kakšna pasja tekmovanja in navajajo stave bodisi o spolu "jubilejnega" novorojenčka, ali o kraju toliko pričakovanega dogodka, bodisi o tem, ali bo do rojstva sedem-milijardtega Zemljana prišlo septembra, kot napovedujejo mnogi, ali pa prej oziroma kasneje. Razigrali so se tudi že razni ljubitelji statističnih modelov. Za nekatere bi lahko bil 7 milijardni Zemljani, kot najbolj tipičen prebivalec planeta, Kitajec etnije Han, star 28 let, ki zasluzi letno manj kot 12 tisoč dolarjev, ki je lastnik prenosa telefonika, a nima računa v banki. To-

čno temu opisu odgovarja namreč kar 9 milijonov ljudi. Znana revija National Geographic je svoji zadnji številki dodala celo poster z identikitom tipičnega prebivalca ter v ta namen uporabila in položila drugega čez drugega nič manj kot 190 tisoč fotografiskih portretov.

Ob tej podobi mi spet pridejo pred oči prizori s potovanjem po azijskem kontinentu. Po Kitajski, ki je z milijardo in 300 milijoni prebivalcev najbolj naseljena na svetu in se bliža poldrugi milijardi, čeprav uvaja vsemogoče metode, od stimulativnih do prisilnih, da bi omejila rojstva. Pa spet po Indiji, ki je tudi že presegla milijardo prebivalcev in bo če kakšno desetletje po predvidevanjih demografov prekosila Kitajsko, tako da bo prihodnji identikit najbrž odgovarjal mlademu Hinduju, ki bo zaslužil letno komaj kaj več kot 12 tisoč dolarjev, ki bo razpolagal s telefonikom, a najbrž še ne bo imel računa v banki, ali pa bo celo na slabšem, kot današnji kitajski Han.

Demografska rast se seveda ne bo ustavila pri sedmih milijardah. Že leta 2040 naj bi nas bilo več kot devet milijard. In to kljub konstantnemu nizjanju stopnje rodnosti kot posledico naraščajočega blagostanja in vse večje užaveščnosti ženske, ne le v mnogih predelih razvitega in industrijsko bogatejšega sveta, kjer je stopnja rodnosti že pod mejo naravnega obnavljanja prebivalstva (kar pomeni pod 2,1 otroka na žensko), temveč po malen tudi v revnejši in bolj zaostalih deželah, kjer pa je rodnost kljub temu še izredno visoka. Računajo, da se bo vsekakor več kot 95 odstotkov ljudi rodilo v državah v razvoju, kjer živi kar 90 odstotkov mladih med 15. in 24. letom starosti, to je tistih, ki komaj prihajajo v najvišjo rodno dobo in ki za demografe predstavljajo "gonilno silo prebivalstva". Braziliji je na primer ena četrtnina prebivalstva stare manj kot petnajst let. Zanimiva je ob tem primerjava med revno Ugando in bogato Kanado, ki imata sedaj približno enako število prebivalstva. Prva ima 34 milijonov prebivalcev, druga pa 31 milijonov. Po predvidevanjih Združenih narodov bo leta 2050 štela Uganda 96 milijonov ljudi, Kanada pa 42 milijonov.

Za statistiko naj še povemo, da bo Slovenija, ki ima danes 2,2 milijona prebivalcev, štela po projekcijah evropske demografske agencije le 1,88 milijona ljudi.

Številke so seveda številke. S številkami lahko označimo pojave, ne moremo pa z njimi opredeliti bistva človeštva, njegovih življenjskih potreb, želja, pričakovanj ter skrbivosti v strahov. Z njimi se lahko do sitega poglavamo, problemi, ki se skrivajo za njimi, pa so nekaj drugega. In tudi kadar se razremo v to grozljivo številko sedem z devetimi ničlami, za katero bi potrebovali dvesto let, da bi jo samo naglas presteli, zaslutimo za njo vrsto nadlog, ki povezujejo vrtoglavilo naraščanje števila svetovnega prebivalstva s problemi lakote, pomanjkanja vode, revščine, brezposelnosti, vojn, množičnih migracij, onesnaževanja okolja, podnebnih sprememb in še lahko naštevali.

Nekateri označujejo demografsko eksplozijo za "mater vseh sodobnih tragedij". Naj bo oznaka še tako pretirana, se le ne da tajiti, da odpira eksponentna rast prebivalstva vrsto resnih vprašanj, začenši z vprašanjem, če bo po tej poti v prihodnjih desetletjih dovolj prostora in resursov za vse. Običajni ljubitelji številki so sicer izračunali, da bi se dalo strpati sedem milijard ljudi na prostoru s površino "le" 1200 kvadratnih kilometrov, kar je za dve tržaški in dve goriški pokrajin skupaj, in da torej prostora še več kot dovolj. Toda vprašanje je, ali bo tudi dovolj prehrane, dela, energetskih virov, pravične porazdelitve dobrin, družbenega miru, zdravstvene oskrbe, izobraževalnega razvoja, podnebne stabilnosti in drugih nujnih pogojev ne le za dobro počutje človeštva, temveč tudi za njegovo preživetje.

Z višine svojih življenjskih izkušenj in spoznaj opazujem življenje okrog sebe. Na neki način se smatram za srečnega, ker pripadam skupnosti in generaciji, ki sta šli skozi različne razvojne faze. Na skromni kmetiji skromne kraske vase, kot so Padriče, v mojih otroških letih še ni bilo pri hiši niti pitne vode, da o vseh drugih pripomočkih tehnološkega napredka, kot so telefon, hladilnik, pral-

ni stroj, traktor, avtomobil itd. sploh ne govorimo. Po vodo je bilo treba z vrčem k občinskuemu vodnjaku sredi vasi. Zlasti pozimi smo se lahko v vedru okopali le občasno, in sicer v hlevu, ker je bilo ob živini toplice. Potem so se razmere iz leta v leto izboljševale in dosegli smo vse tisto, kar si človek srednjega sloja lahko privošči v današnjem zahodnem svetu. Vendar, kot kaže, se ta razvoj začenja počasi zaflikati. Na svoje male vnučke v zibelki gledam z večjo zaskrbljenostjo, kot sem gledal na lastne sinove. Zahodni svet se prebjaha skozi resne krize in vprašanje je, kaj bo z današnjimi otroci čez petdeset let, ko naj bi, kot jaz sedaj, uživali pokojnino.

Pa še nekaj sili ob vsem tem k razmišljjanju. Kmečka vas, v kateri sem doraščal in ki je štela borih šestdeset ali sedemdeset hiš, se je v zadnjih dveh ali treh desetletjih tako preoblikovala, razširila in vedenjsko ter jezikovno spremenila, da se je skoraj ne da prepoznamti. Tudi to je rezultat demografskih premikov, ob katerih se velja zamisliti.

Skratka, če beležimo tako izrazite spremembe v skromni vasi na robu skromnega mesteca, kot je Trst, kakšne spremembe lahko še pričakujemo na svetovni ravni. In pri tem nas podatki, da nas je že skoraj sedem milijard in da nas bo še več, upravičeno vznemirja. Vsako sekundo se v svetu rodi pet ljudi in umreta dva. Manjša umrljivost, izboljšanje zdravstvene oskrbe in daljšanje življenjske dobe (leta 1953 je bila srednja življenjska doba 53 let, danes je 69 let) sta pomognila, da se je v zadnjih sto letih število svetovnega prebivalstva povečalo za štirikrat. Svet je leta 1800 štel le eno milijardo duš. Treba je bilo počakati 130 let, da je prebivalstvo naraslo na dve milijardi, nakar je šlo vse zelo hitro. Leta 1960 nas je bilo že tri milijarde, leta 74 štiri milijarde, leta 87 pet milijard, leta 1999 sedem milijard. Letos bomo presegli sedem milijard, leta 2045 pa bo vseh Zemljanih preko devet milijard. Skokovito narašča urbano prebivalstvo (ki je leta 2008 prehitelo ruralno). Leta 1975 so bila samo tri velemesta z več kot 10 milijoni prebivalstva (Ciudad Mexico, New York in Tokio), danes jih je že 21. Nekatera mesta tretjega sveta, kot na primer Daka v Bangladešu ali Kinšasa v Demokratični republiki Kongu stježata sedaj štiridesetkrat več prebivalcev kot leta 1950. Južno od Sahare se še vedno rodi pet otrok na žensko, v Nigeru celo sedem. Po drugi strani pa predstavlja precejšnjo nevarnost za prihodnja družbena ravnotežja staranje prebivalstva, kar lahko privede do tega, da se bosta preobremenjena zdravstveni in pokojninski sistem sesula. Računa se, da bo leta 2030 kar 33 odstotkov starih več kot 65 let, medtem ko jih je bilo leta 1960 le 14 odstotkov. Samo v razviti Nemčiji jih bo 49 odstotkov (leta 1960 le 16%). Neizbežno je, da bo ta razvoj privedel do občutnih političnih in družbenih preobratov.

Ob teh neverjetnih demografskih podatkih nas kar nekam neprirjetno presenetita vsaj druga dva nina podatkov, ki sta že na prvi pogled hudo navzkriž z demografsko krvijo. Prvi zadeva podatke o izkoriscenju resursov, drugi pa njihovo razdelitev. Medtem ko se je število prebivalstva povečalo za štirikrat, se je na primer poraba žit povečala za petkrat, poraba energije za več kot desetkrat, poraba fosilnih goriv pa za kar petnajstkrat. Po drugi strani pa le pet odstotkov (bogatejših) prebivalcev porabi kar 23 odstotkov resursov, 13 odstotkov (revnih) pa nima dostopa do pitne vode, 38 odstotkov nima ustreznih higieniskih struktur, da ne omenimo dejstva, da je še vedno 800 milijonov ljudi podhranjenih. Po podatkih Svetovne banke 15 odstotkov prebivalstva živi v 22 bogatejših državah s povprečnim dohodom 25 tisoč dolarjev na leto, ostali 85 odstotkov pa se preživlja s povprečno 5 tisoč dolarji letno.

Bodoči scenarij spriča vseh teh ugotovitev ni najbolj obetajoč. Prekomerna demografska rast in potratenja uporabe razpoložljivih naravnih (in umevnih) dobrin lahko privede človeštvo na rob prepada, od katerega je le majhen korak do izginotja vrste. Izvedenci ugotavljajo, da izpuščanje toplogrednih plinov zaradi nebrzane uporabe fosilnih goriv presegajo zmogljivosti za njihovo onesposobitev. Krčenje gozdov presega stopnjo prihrasta in uporaba talne vode presega možnosti njenega obnavljanja. Kmetijstvo je podvrženo togim določilom globalnega trga, ki ne izkorističa

delovalne zemlje v imenu potreb prebivalstva, temveč v imenu profita redkih posameznikov. Revščina namreč ni neka objektivna, od Božga določena danost, temveč je rezultat izkoriscenja človeka po človeku. Neenakost med bogatimi in revnimi deželami pa je ključna razlog nepravične porazdelitve dobrin. V revni Angoli so na primer, kot pravijo, vsi pogoji za tri letne setve in žetve koruze, vendar do tega ne pride, ker si tamkajšnji kmetje ne morejo privoščiti primernih semen (ki jih kontrolirajo pohlepne multinacionalne), gnojil in obdelovalnih strojev. Dejstva so dokaj zgornova, toda oblastveniki sveta se zlepa nočeo spriznati z mislio, da bo treba prej ali slej (če ni že prepozno) korenito spremeniti pogled na bočno razvoj ter na način gospodarjenja in odnose do ljudi. Skratka, lahko bi utopično spremenili, da se je skoraj ne da prepoznamti. Tudi to je rezultat demografskih premikov, ob katerih se velja zamisliti.

Ko se spričo mnogih nevarnosti, ki nam pretijo in za katere smo v veliki meri krivi sami, sprašujemo o osodi našega planeta in človeštva na njem, se seveda pojavljajo tako optimistična kot pesimistična mnenja. Optimist bi dejal, da se je človek s svojo iznajdljivostjo in ustvarjalnostjo vselej znal potegniti iz sleherne zagate in mu bo to uspelo tudi v prihodnje. Res je, da so v preteklosti mnoge črnogledne napovedi klavrnno propadle. Začenši z navedenjem znanega angleškega pastorja, sociologa in demografa Thomasa Malthusa, ki je leta 1798 teoretiziral, da se prebivalstvo množi hitreje od prehrane, ki jo lahko proizvede. Človekova drama je v tem, da se z užitkom plodi, proizvaja pa z muko," je zapisal. Ta razkorač med rastjo prebivalstva in proizvodnjo hrane naj bi po njegovem vodil v neizbežne izbruhe lakote in pomanjkanja, pa tudi vojn in epidemij. To se ni zgodilo (če seveda odstjejemo vojne, ki so vedno divjale po svetu in še divajo). Človek je uspelo proizvesti dovolj hrane in tudi danes je je, kot bi dejal švicarski sociolog Jean Ziegler, dovolj, da bi z njim nasili znatno več kot sedem milijard ljudi, le da je skrajno slabo porazdeljena.

Če se Malthusove (in drugih njemu sorodnih demografov) proroke propadle, pa še ni rečeno, da ne velja prisluhni mnogim današnjim mislecem, ki menijo, da so posegi stalno množičnih človeških bitij v živo tkivo našega planeta, kar neposredno vpliva na njegovo podnebje, tako koreniti, da izgubljamo nad njimi vsako kontrolo. To nas lahko draga stane. Zemlja, pravi Nobelovec Paul Crutzen, je stopila v novo geološko obdobje, "kjer je človek gonilna sila sprememb na planetu". Iz holocene smo torej stopili v antropocen (anthropos – človek), meni Crutzen. Sloviti biolog Frank Fenner, človek, ki je dokončno premagal črne koze, pa dodaja, da je "vpliv človeka na okolje lahko takoj uničujoč, kot sta bila v davnih preteklosti ledena doba, ali padec kometa". Ta vpliv pa je po njegovem mnenju tako močan, da bo človek že v teku prihodnjih sto let izumril skupaj z mnogimi drugimi živalskimi vrstami.

Tudi za slovenskega filozofa Slavjana Žižka je človek geološki dejavnik, ki si z lastnimi rokami pripravlja apokaliptičen konec. Problem preživetja človeške vrste je po njegovem mnenju rešljiv samo, "če poprej rešimo zagato potratnega kapitalističnega načinu produkcije".

Črnogledom lahko verjamemo, ali ne. Ne moremo pa prezreti dejstva, da imajo prav, ko ugotavljajo, da vladajoči sistem, ki ga navduhuje kapital in mu je profit glavni cilj, ne upošteva človeka in njegovega dostopanja in ravna z dobrinami matere Zemlje kot svinja z mehom.

In to bi znalo človeštvo res draga plačati.

Sicer pa so takšna razmišljanja v nasprotju z interesi sistema, zato ni naključje, da se o teh tako pomembnih zadevah tako malo govorja in piše. Vest o sedmih milijardah Zemljanih mora za strategije sedanjega načina življenja in proizvodnje ostati le statističen podatek, ob katerem lahko prosto razvijamo svojo igrivo domišljijo. Toda ne preveč, da ne prizadeli računov mogotcev.

In vendar bi se moral resno vprašati, če smo seveda sploh še v času, da sprememimo dosedanje pogubni način proizvajanja in potrabe hrane in energije, ki nas najbrž res pelje proti robu prepada.

Kraj poroke ni malenkost

Poroka ni samo združitev dveh ljudi, ki se odločita, da bosta hodila po skupni poti, je tudi zgodba glamourja, tančic in šlestenja svile. Če je le možno v pravljičnem ambientu gradu v družbi priateljev, s katerimi ste leta nazaj pričakali marsikatero jutro. Za potek poroke brez zapletov, da ne bo grenkega priokusa, je potrebna natančna organizacija. Ne samo, da vas zna občasno v slabo voljo spraviti pomanjkanje časa in morebiti celo informacij, tudi ko je na voljo dovolj časa, je smiselno, da si oblikujete časovnico skorajda neskončnih opravil, ki jih je treba za ta veseli dan opraviti. Ta poseben, poročni dan, lahko preživite doma ali v tujini, na kateri od eksotičnih destinacij, lahko pa se poročite doma in v eksotične kraje odidete že poročeni.

Pri organizaciji poroke ne gre samo za izbor garderobe in zabavo, ki je prijatelji ne bodo nikoli pozabili, ampak ne smete pozabiti tudi na številne drobne malenkosti, ki naredijo poroko pravljično. Ker kraj poroke ni malenkost, se odločitvi o tem kje se

želite poročiti ali kam želite po poroki odpotovati s partnerjem še posebej posvetite. Preučite možnosti izbire, združite vaše dolgotrajne želje s poročnim potovanjem, kjer vaju teden ali dva ne bo nihče zmotil. Ko se vrnete, je pred vama novo poglavje življenja.

Cvetje ni malenkost

Poročni šopek je nevestin najpomembnejši dodatek na poroki in kot pravijo poznavalci tudi najpomembnejši šopek njenega življenja. Poročni šopek mora odražati, kot pravijo poročni cvetličarji, želje mladoporočencev. Ni pomembna samo vrsta, ampak tudi barva cvetja. Izbor celotnega cvetličnega aranžmaja je seveda odvisen in mora biti usklajen z osebnostima in stilom poročne garderobe, pravijo strokovnjaki.

Izbor šopkov je brezmejen, od vedno priljubljenega bidermajerskega, kjer je sredinski cvet enak vsem ostalim cvetom, ti pa so simetrično razporejeni okrog njega z dodatki, do številnih drugih. Najbolj poznani so na primer okrogel ali padajoči šopek, šopek kot žezlo ali krogla.

Pri načrtovanju bodite pozorni, da so vsi cvetlični aranžmaji, ki se pojavitajo kjerkoli na poroki, med seboj skladni. Tako poročni šopek kot naprnsi šopki so vsak zase paš za oči, a skupaj s cvetjem slavnostnega prostora, slavnostnega avtomobila in cerkve naj odražajo celoten slog poroke: klasičen, romantičen, eleganten, minimalističen, naraven...

Poleg upoštevanja siceršnjega sloga poroke, ne pozabite upoštevati tudi letni čas, ko bo potekala poroka. Ne samo, da je določeno cvetje lažje

dobavljivo v določenih letnih časih, ampak je tudi cenejše. Celotna dekoracija se mora, če želite pričarati prijetno sproščeno vzdružje, skladati z okoljem. Velja splošno pravilo, da so roza, nebesno modra, nežno zelena, nežni srebrni toni in krem barva pomladne barve, vijolična, marelična, rumena in bledo modra barve poletja, temno roza, olivno zelena, temno rdeča in bakrena pa barve jeseni. Za zimske barve veljajo srebrna, bež in seveda bela.

Lepota trenutka in smisel kompozicije

Tudi fotografije in film s poroke niso zanemarljivi. Seveda še nobena poroka ni minila brez fotografiranja. Fotografije so zakladnica osebne in družinske kronologije, zato poskrbite za fotografija in snemalca, ki sta resnično večša svojega dela. Če je kakšen profesionalec med prijatelji in znanci, prosite njega, sicer pa raje kot da fotografiranje in snemanje prepustite naključju, najemite profesionalce.

Ti se zavedajo odgovornosti beleženja enega najsrečnejših trenutkov življenja. Sodobni pristop poročne fotografije celonarekuje dva fotografija. Gre namreč za to, da dva fotografija lahko zagotovita prepletanje številnih trenutkov, istočasno pa ovekovečita isti trenutek iz različnih kotov.

Trenutke nato sestavijo v celovito zgodbo, ki jo boste, ko bo zabeležena v poročni knjigi, z veseljem večkrat vzeli v roke. Z užitki jo boste prelistavali še dolga leta, ko boste že zeli obuditi spomine na poročni dan. Gledali jo boste tudi z vnuki.

Poleg poročne zgodbe, se, če tako želite, dogovorite tudi za fotografiranje priprav na poroko pri ženini in nevesti, prihod ženina na nevestin dom in obratno, ali morda fotografiranje v naravi.

Kot v pravljici

Kje se boste poročili, je ena najpomembnejših vprašanj v poročni zgodbi. Od odgovora je

odvisno, koliko prej morate začeti z načrtovanjem poroke v kraju, ki ste ga izbrali za tistega, ki vas bo z nekom trajno povezal. Že domače okolje ponuja neštete možnosti, poročite pa se lahko tudi v številnih državah po svetu.

Odločite se ali bi poroko, vsaj del tega pomembnega dogodka, slavili na gradu, v hotelu, na travniku. Sodobni poročni trendi ponujajo številne tematsko obarvane poroke, od viteške do gosposke poroke, poroke na prostem, celo na reki ali jezeru.

Oblikujte še rezervni scenarij, če bi ne glede na vremenske napovedi na vaš poročni dan deževalo. Upoštevajte, da se lahko pri poroki na prostem pojavi številne težave. Poleti je na primer lahko problematična vročina, v ostalih letnih časih pa je lahko v večernih urah precej hladno. Strokovnjaki za organizacijo porok vam bodo svetovali tudi, da naj sonce gostom nikoli ne sije v oči, ampak naj bo prostor zasnovan tako, da bodo sončni žarki greli hrbitje svatov.

Ne bo prijetno tudi če ne bo dežja, temveč bo prekomerno pihalo. Če bo slavje potekalo v šotoru, poskrbite, da bo ta res stabilen, zlasti ob obali zna nepričakovano močno zapihati. Tudi kitajska svila in šifon se ne obneseta dobro, če piha.

Strokovnjaki za organizacijo porok v primeru, ko se želite poročiti v domačem okolju svetujejo, da napišete seznam svatov in preštejete koliko svatov, ki so iz bolj oddaljenih krajev, bo potrebovalo nočitev po poročni zabavi.

Eksotične plaže

Poroke v tujini so, poleg poročnih potovanj, vedno bolj priljubljene. Strošek je za mladoporočence lahko visok, vendar ga je možno znižati, če se par odpove siceršnjim darilom, ki bi jih prejel ob poroki, odpre račun pri katerem od ponudnikov potovanj v eksotične poročne kraje in o tem obvesti svate oz. sorodnike. Nenazadnje odpade na ta način tudi dilema s čim ob poroki obdarovati par.

IMMOBILIARE
PuntoCasa
Mira Bole

**cenitve,
nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja**

TRST
Ul. Cicerone 8, Tel. 040 662111
Fax. 040 634301
www.immobiliarepuntocasa.it

b
Fotostudio BP 08
Prosek 212 - Trst
328 9430124
Boris Prinčič
fotograf

**Fiori
Savina**

izdelovanje šopkov
in vencev
za vse priložnosti
z možnostjo
dostave na dom

Ul. dell'Istria 8/b -Trst
Tel. 040 763856

POOBLAŠČEN PRODAJALEC IN SERVISER

AERRE CAR® srl

V TRSTU OD LETA 1983

Ulica San Francesco 60 - Trst - tel. 040 637484 - info@aerrecar.com

RAZSTAVA IN PRODAJA:
UL. DEL RONCO 10 – 040 571062

OBIŠČITE NAS!

NAJBOLJŠA OCENITEV VAŠEGA RABLJENEGA VOZILA
ODPRTI V SOBOTO ZJUTRAJ
PARKIRIŠČE ZA KLIENTE

Najlepše darilo je, da par obdarujemo s tem, kar si sama najbolj želite. Če je to poroka na eni od azijskih plaž in smo kot obdarovalci lahko del te zgodbe, potem je to odlična rešitev.

Za poroke v tujini je veliko razlogov, nekateri pari si preprosto želijo, da je poročni dan samo njun. Na romantični

plaži daleč nekje, pod palmo ali pa sredi bujnega tropskega cvetja je odklop od vsakdanjika enostavnejši in uspeh je nedvomno zagotovljen. Poročite se lahko v katerikoli državi, kjer nihova zakonodaja dovoljuje poroko tujcev. Ker je poročni turizem vedno bolj priljubljen, je tudi takšnih držav vedno več. Je pa tudi kar nekaj držav, kjer organizirajo le simbolične poroke. S čimer ni nič narobe. Par uživa na želeni destinaciji, kjer je opravljen sanjski obred, po povratku domov pa se par še uradno poroči in sklene zakonsko zvezo pred pristojnimi oblastmi.

Od Havajev do Fidžija

Izbor poročnih destinacij je širok, od Sejšelov, Mavriciusa, Fidžija do Barbados ali Južne Afrike. Lahko pa se preprosto poročite v kateri od

evropskih prestolnic ali na primer v provansalski preriji ali na norveškem fjordu.

Ko boste izbrali vaš sanjski kraj, se podajte v katero od specializiranih agencij, ki se ukvarja s porokami in poročnimi potovanji. Tudi če ga še niste izbrali, se odpravite v agencijo, kjer vam bodo našteli možne destinacije in predstavili posamezne aranžmaje v različnih deželah širom sveta. Program vam bodo oblikovali po meri, skladno z vašimi željami in pričakovanji. Prav tako kot za poroko doma, je potrebno poroko v tujini skrbno načrtovati. Manj načrtovanja, toda še vedno nekaj, je pri poročnih potovanjih.

Na eksotičnih destinacijah potekajo poroke večinoma v okviru hotelov ali vil, poročite pa se lahko, če se tako prej dogovorite, praktično kjerkoli. Razkošni hotelski paketi v rajskej deželah vključujejo okrasitev kraja poroke, glasbo, sanjske cvetlične aranžmaje, poročno torto, šampanjac, poročno večerjo, izlete, fotografija, v najprestižnejših paketih boste deležni tudi masaže in frizerja. Seveda je vsebina vsakega paketa odvisna od cene, ampak za tako pomemben dogodek kot je poroka, naj vam cena ne bo edino merilo.

Pregovorno so ena najbolj romantičnih destinacij za poroko Havaji. Ta najmanjša izmed petdesetih zveznih držav ima rajske plaže. Poroke na otoku Havaji potekajo na štirih otokih, od katerih vsakega odlikuje svoje značilnosti. Rajske plaže boste našli tudi na Maldivih s čudovitimi morskih grebenih, kjer ni velikih hotelskih kompleksov, ampak so gostje največkrat nameščeni v bungalovih na vodi.

Poseben čar ima nekdajna francoska kolonija Mavricius. Skozi stoletja so se na otoku srečevali priseljenci od vsepovsod, Evropejci, Afričani, Indijci, Kitajci, Arabci in tako postali del talilnega lonca kultur, kar je vidno še danes. Glavno mesto Mavriciusa Port Louis velja za najbolj živahno mesto celotnega Indijskega oceanu in odraža svojevrsten temperament uživanja življenja.

Če želite izbrati lokacijo, kjer se prepletata tradicija in moderno izberite Bali, enega izmed najbolj znanih indonezijskih otokov, kjer prevladujejo, v nasprotju z večino Indonezije, hinduisti. Turizem je še vedno najbolj razširjen na južni obali. Toplo morje je na več mestih primerno tudi za surfanje, medtem ko je večina naravnih plaž zaradi plitve vode neprimerena za plavanje. Poznavalci pravijo, da je voda neprimerena za

kopanje tudi zaradi umazanja, ki pride z rekami v morje. Ampak, ker je Bali zakladnica zgodovine in kulture in ker so turisti nastanjeni v resortih, kjer so standardi visoki, ni razloga, da se ne bi odločili za ta za mnoge najbolj sanjski kraj, ki so ga kadarkoli videli.

Severna obala je zanimiva zlasti za potapljače, kjer je mnogo koralnih vrtov, pritegnejo pa tudi razbitine znamenitih ladij. Palme, izjemno droben bel pesek in izrazito ognjeni sončni zahodi pa so doma na Fidžiju. Tam vas čakajo

tropske lagune in koralni grebeni, kjer boste nemoteno uživali do vašega povratka na novi življenjski poti.

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

Les explorateurs
CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

...odkrij našo ponudbo poročnih prstanov...

Laurenti Stigliani
UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770

Potello
CHIMENTO
UNOAERRE
Salvini
DonnaOro

EDIL CARSO snc.
GRADBENO PODJETJE IN OBOZNOVA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

SINCERT
ISO 9001:2000
ISTITUTO
GIORDANO
CERTIFICATO N. 1589

Certificirani po
standardih ISO
in članji
konzorcija KARST

Lord & Lady
NOVA
KOLEKCIJA
trst - korzo saba, 26
tel./fax 040 636038

julia viaggi

Izkoristi AKCIJO
POROČNA POTOVANJA 2011
agencije Hotelplan Group:

za rezervacije do 30. aprila in odhode do 31. oktobra 2011
popusti do 700 € novoporočencem in kupon za popust
prvim 20 osebam, ki prispevajo za poročno potovanje.

Poklici za sestanek, tudi ob uri kosila!
Smo v ulici S. Lazzaro 6,
tel. 040 367636 ali 040 367886

Trgovina
Fany

MOŠKA IN ŽENSKA
KONFEKCIJA

Oblačila za
vse priložnosti

Ul. Flavia di Stramare 99
(Žavlje) Milje
Blizu avtobusne postaje 20
Tel. 040 231118

POTOVALNI URAD
AURORA VIAGGI
TRST - ul. Milano, 20 - tel 040631300 fax 040365587 - www.auroraviaggi.com

*Zaupajte
izkušenosti!*

Od pravilnega sajenja sadnega drevja je v veliki meri odvisen tudi kasnejši pridelek

STROKOVNI NASVETI

Navodila za sajenje sadnega drevja

SVETOVALNA SLUŽBA KZ V SODELOVANJU Z ZKB

Po mrzlem februarju so v mesecu marcu ugodne okoljske razmere za sajenje sadnega drevja. V ta namen navajamo osnovna navodila, ki jih moramo upoštevati pri tem opravilu. Ta navodila so prilagojena sajenju v jamo, ker je ta način v naših krajinah, kjer so sadni nasadi zelo redki in so pretežno prisotni sadni vrtovi, najbolj razširjen.

Saditvena razdalja

Saditvena razdalja je odvisna od velikosti drevesa, podnebja in zemlje. Velikost drevesa je odvisna od sadne vrste, sorte, podlage in vzgojne oblike. Vse te dejavnike moramo upoštevati pri sajenju, sicer nastanejo pri upravljanju sadnjaka lahko težave. Posebej je važna gojitvena oblika, ki naj več odloča o razdalji sajenja, saj potrebuje sploščena gojitvena oblika manjši medvrstni prostor kakor okrogla. Pri nas gojimo sadno dreve pretežno v okrogli gojitveni obliki, zato morajo biti razdalje med drevesi večje.

Z ozirom na omenjene dejavnike pa so razlike glede življenskega prostora zelo velike in gredo od 4-5 kv.m. (na primer hruška na kutini) do 100 kv.m. (na primer oreh).

Opraševanje

Pri sajenju moramo upoštevati tudi opräševalne odnose med rastlinami in čas cvetenja posameznih sort. Če sajeno drevo (odvisno od vrste in sorte) ni samooplodno, moramo saditi še dreve sorte, ki ga oprashi, sicer ne bomo imeli želenega rezultata.

Način sajenja

Drevesa so lahko razporejena v oblikah kvadrata, pravokotnika ali trikotnika. Na kvadratno razporejenih drevesih je medvrstna razdalja enaka vrstni razdalji, s čemer omogočimo obdelavo zemlje v podolžni in poprečni smeri, ker močno olaja delo s stroji. Pri pravokotnem sajenju je medvrstna razdalja večja od razdalje dreves v vrsti. Tako sadimo drevesa, ki jih bomo vzgojili v okroglo piramidno ali špalirno gojitveno obliko.

Pri trikotnem sajenju so drevesa razporejena v oblikah enostraničnega ali enakokrakega trikotnika. Na ta način povečamo število dreves na enoto površine za okoli 10%. Tako sadimo drevesa, ki jih bomo vzgojili v naravno okroglo vzgojno obliko.

Število dreves na enoto površine

Število dreves izračunamo tako, da pomnožimo medvrstno razdaljo z razdaljo v vrsti in z dobrijeno površino, ki jo zavzema eno drevo, delimo razpoložljivo površino. Če so drevesa sajena v pravokotnem sistemu, z medvrstno razdaljo 6 m in razdaljo v vrsti 4 m, izračunamo število dreves tako, da delimo saditveno površino, s tisto ki jo zajema drevo. ($6 \times 4 = 24$ kv.m.). Na 100 kvadratnih metrov bomo sadili povprečno 4 drevesa (100 kv.m. / 24 kv.m. = 4,2). Isti postopek uporabljamo za določanje števila dreves na enoto površine pri pravokotnem sajenju.

Izbira sadik

Uspeh sajenja je v dobrni meri odvisen od sadilnega materiala. Prvorazredna sadika mora imeti zdravo in ravno deblo, z dobro razvitimi brsti in dozorelim lesom. Korenine naj bodo zdrave, lepe in ne polomljene. Enoletne sadike naj bodo visoke 1,5 m, medtem ko naj imajo dveletne sadike v višini krošnje razvitih 4 do 5 mladič. Izkušen sadjar sadi raje enoletne sadike, ker jih lahko oblikuje po svoji želji. Sadjar-začetnik pa naj kupi dveletne sadike, ki imajo že oblikovano krošnjo in določeno višino debla.

Spravljanje sadik

Če sadik ne posadimo takoj po nakupu na stalen prostor, jih zakopljemo na varno mesto v vrtu. Sadike polagamo v izkopen jarek, drugo poleg druge in jih sproti zasipavamo z zemljijo, tako da med sadikami ni praznega prostora.

Sajenje v jame

Skopljemo jamo široko in globoko najmanj 50 cm (50cm X 50 cm). Pri bujnih podlagah in sadnih vrstah z večjo rastjo lahko doseže širina jame 100-150 cm. Pri tem ločimo zemljo zgornej plasti (20-30 cm) od spodnje.

Ob sajenju poskrbimo za pravilno namestitev kola. Kol zasadimo v dno jame tik ob sadiki in sicer na njeni južni strani. Sadiko na lahko privežemo h kolu. Nato zasujemo spodnji del jame z zemljoi, ki smo jo izkopali iz nižje plasti. Na to zemljo položimo tisto iz zgornje plasti, ki jo skrbno razdrobimo in nanjo položimo korenine sadike. Slednje skrbno razporedimo in zagnemo z mešanicijo zemlje iz prve plasti in šote v razmerju 4/1. Med zagrinjanjem sadika potresemo, da zemlja izpolni vsa prazna mesta med koreninami. Nato namečemo še dodatno plast zemlje in jo z nogo dobro potlačimo, da se zemlja in korenine sprimejo in da ni vmesnih praznih mest. Posebno pozornost moramo posvetiti globini sajenja. Najbolje je, če sadiko sadimo do iste globine, kot je bila zasajena v drevesnicu. Pazimo, da je cepljeno mesto 15-20 cm nad površino zemlje. Ob vsaki sadiki dodamo, če z njimi razpolagamo, 10-20 kg udelanega gnoja ob obodu jame. Pri tem pazimo, da gnoj ne pride v dotik s koreninami, sicer bi jih lahko poškodoval.

Posajeno drevo temeljito zalijemo in dognjojimo s 100-250 gramov dušičnega gnojila v oblikah nitromonkala. Jamo prekrijeemo še z malo suhe zemlje, da preprečimo izhlapevanje vode.

Založno gnojenje

Prede pričnemo kopati jamo pripravimo še rudninska gnojila. Za vsako sadilno jamo potrebujemo 1 kg fosforne gnojila (Superfosfata) in 0,5 kg kalijevega gnojila (kalijev sulfat). Uporabljamo lahko tudi kombinirana gnojila, ki vsebujejo kalij (K) in fosfor (P). Odmerenk tega gnojila je odvisen od vsebnosti teh dveh elementov v njem. Gnojila pomešamo z zemljijo, ki jo izkopljemo.

SLOVENIJA

Skrb za zaščito kmetijskih zemljišč

Kmetijstvo se tudi v Sloveniji v zadnjih desetletjih sooča s perečim problemom odtjevanja zemljišč od prvotne namembnosti. Potrebo po varstvu kmetijskih zemljišč narekuje njihovo hitro odtjevanje od primarnega sektorja v prid drugim. To potrjujejo zaskrbljujoči statistični podatki, ki nam povedo, da je imela Slovenija leta 1991 v uporabi 561.000 hektarjev kmetijskih zemljišč, leta 2009 pa samo še 468.000. Obseg najboljših kmetijskih zemljišč, to so njive in vrtovi, se je v tem času zmanjšal s 195.000 na 175.000 hektarjev.

Prikazano zaskrbljujoče stanje je preprečalo slovensko vlado o potrebi, da sprejme ustrezne zakonske ukrepe. V ta namen je pred kratkim spremeljena predlog novele zakona o kmetijskih zemljiščih. Cilji zakona so ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povzročevanja obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane, trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo in ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.

Predlagana novela (zakon o spremembah in dopolnitvah veljavnega zakona) opredeljuje trajna kmetijska zemljišča, ki so za pridelavo hrane najpomembnejša. Teh bo v Sloveniji predvidoma 150.000 hektarjev in bodo izjemno zaščitena. Na njih ne bo možna nobena oblika nekmetijske uporabe. Drugih kmetijskih zemljišč bo približno 350.000 hektarjev, ki bodo prav tako zaščitena, a z razumevanjem za prostorske potrebe.

Dodata novost, ki jo predvideva nova, je mehanizem finančnega nadomestila. Gre za odškodnino zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča, ki jo bo plačal investitor v postopku izdaje dovoljenja za gradnjo.

Novela zajema še druge zanimive novosti, ki zadevajo preprečevanje in zmanjševanje zaraščanja zemljišč ter promet z njimi. Posebno zanimiva pa je določba, da bo lahko lokalna skupnost izjemoma, če to ne bo v nasprotju s strateškimi usmeritvami prostorskega razvoja občine, na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtovala kmetijske objekte, ki bodo neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

ČAS JE ZA SAJENJE

Gojenje čebule in česna

Čebula in česen sta tudi po naših vrtovih precej razširjeni vrtnini. Ker je sedaj čas, da ju sadimo, bomo njuno gojenje podrobnejše opisali.

ČEBULAA (Allium cepa) je ena najbolj poznanih in gojenih rastlin na svetu. Od rastline uporabljamo podzemski del. To so pravzaprav koncentrični beli mesnatni listi, ki vsebujejo veliko sladkorjev. Zaradi tega je čebula hranilna. Iz čebule se razvijejo pravi listi zelene barve. Čebula vsebuje veliko eteričnih olj, sladkorjev, veliko vitamina C, kalija, kalcija in fosforja. Vsebuje tudi žveplo, ki daje čebuli značilno aroma, a tudi povzroči solzenje.

Čebula je dvoletna rastlina. V prvem letu se iz semena razvije rastlina, pod zemljo pa čebula. V naslednjem letu rastlina cveti. Pridelovalce zanima le podzemski del, gojimo pa jo le eno leto. Cvetenje čebule je zanimorevo le za tiste, ki pridelujejo seme. V glavnem poznamo dve skupini čebule: rdečo, ki ima močnejši okus in ki je primerena kot začimba in pa belo čebulo, ki je bolj sladkega okusa in je zato primernejša za surove uporabo. Sorte obenem delimo v zgodnje in pozne. Čebula se prilagodi različnim tlom, najraje pa ima lahka mešana tla z dobro razpadlo organsko snovo. Prijavo ji rahlo kislida do neutralne tla. V kolobarju naj si ne sledi sama sebi, niti ne rastlinam, ki pridadajo isti botanični družini, kot so česen, pori in šalotka.

Za gojenje čebule moramo tla dobro pripraviti. Obdelamo jih približno 25 cm globoko. Kjer je nevarno, da b voda zastajala, nekoliko dvignemo gredice. Čebula ne potrebuje hlevskega gnoja za rast, posebno če je bila prejšnja kultura dobro pogojena. Le v primeru zelo revnih tal pred sajenjem gnojimo s dobro zrelim, skoraj preperelim hlevskim gnojem. Gnojimo lahko tudi z mineralnimi gnojili. Bolje je, če gnojilo vsebuje tudi žveplo, saj ga čebula precej potrebuje za rast. Z dušikom ne smemo pretiravati.

Čebulo vzgajamo iz semen, sadik ali čebulčka. Gojenje čebule s sejanjem je zelo dolg proces, traja 6 ali tudi več mesecev. Najboljši in najbolj razširjeni način je, da sadimo čebulčke. Sadimo jih od marca do začetka aprila. Ta sistem je zelo dober za vrtnarje, ki imajo majhne površine. Obenem je to zelo enostavno in uspeh je zagotovljen. Na 1 kvadratnih metrov površine porabimo približno 1 kg čebulčkov. Čebulčke sadimo tukaj pod površino zemlje.

Med gojenjem po potrebi čebulo gnojimo z mešanimi gnojili. Važno je tudi, da zatiramo plevel, saj posebno na začetku čebula zelo počasi raste. Redno zalivamo, a ne preveč, do največ 20 dni pred pobiranjem.

Čebulo lahko pobiramo tudi, ko še ni popolnoma zrela, če jo uporabljamo svežo. Drugače počakamo, da so listi popolnoma suhi. Povežemo jih v kite in jih obesimo, da se dobro posušijo.

ČESEN (Allium sativum) gojimo na podoben način, kot čebulo. Sadimo ga lahko vse do začetka aprila. Česen sadimo tudi jeseni. Decembra in januarja pa ga lahko sadimo le v zavetnih krajih z bolj milim podnebjem.

Zemljo moramo dobro pripraviti. V primeru težje zemlje nekoliko dvignemo gredice. Na 10 kvadratnih metrih sadimo približno 1 kg semenskega česna. Bolj debeli stroki imajo več rezervnih snovi, zato vzljijejo prej, kot manjši. Zelo važno je, da je konica obrnjena navzgor. Za posaditev uporabimo le tiste stroke, ki so se razvili na zunanjih strani glave, ne pa centralnega. Stroki bolje rastejo, če jih prej hranimo pri 7 stopinjah in v bolj vlažnem prostoru.

Tudi česen je dvoletna rastlina. Sadimo ga v vrste, ki so oddaljene 25-40 cm ena od druge, razdalja v vrsti pa naj bo 15 cm. Zemlja naj ne bo pogojena s svežim hlevskim gnojem. Sicer glavice rade gnijijo in se zmanjša kakovost česna. Najbolj primereno je zato, da ga posadimo na gredice, ki so bile dobro pogojene v minuli sezoni, kot na primer plodovite, krompir ali kapusnice.

Med rastjo mu dognojujemo, vendar ne smemo pa pretiravati. Zemljo stalno okopavamo in odstranjujemo plevel. Ker so česne korenine bolj površinske, pazimo, da mu med pletjem ne ranimo korenin. Po navadi česna ni treba zalivati. Največjo potrebo po vodi ima česen takrat, ko se glave debelijo, to je maja - junija. Zato, v primeru hude suše v tem času, moramo zalivati. Ko pa se začne rastlina sušiti, je čas, da popolnoma prekinemo z zalivanjem.

Česen poberemo, ko se listi popolnoma posušijo. Po navadi je to v poletnem času. Tako po pobiranju ga moramo dobro posušiti v senčnem in zračnem prostoru, za 10 do 15 dni. Pred skladitevjem odstranimo poškodovane in bolne glave. Pri manjših količinah pridelka česen spletemo v kito in obesimo, pri večjih količinah pa ga zložimo v nizke sloje v zaboje ali pa v mrežaste vreče. Med zabojo mora krožiti zrak.

Česnu pripisujemo številne zdravilne lastnosti. Znan je kot antibiotik, kot dobro sredstvo proti previskemu krvnemu pritisku, eterična olja pa ugodno vplivajo na prebavo.

Magda Šturm

Na slikah;
pod naslovom irska prestolnica Dublin,
spodaj levo
lider stranke Fine Gael Enda Kenny,
spodaj desno
trener Girone Raül Agné

ZAMISEL KONSERVATIVNE STRANKE FINE GAEL BURI DUROVE

Na Irskem protesti proti predlogu za odpravo obveznega izpita irščine

Irske predčasne volitve so komaj minile in po dolgih desetletjih je zmagal stranka Fine Gael, pa se njenemu voditelju in mandatarju ta sestavo nove vlade Endi Kennyju že zbirajo temni oblaki na obzorju. Vendar tokrat ne gre za vrčo temo gospodarstva in financ, ki je pokopala prejšnjo irsko vlado, ampak za vprašanje statusa irskega jezika, ki je na Irskem formalno prvi uradni jezik, dejansko pa je občevalni jezik in tej državi angleščina.

Na stotine študentov je namreč po dublinskih ulicah uprizorilo protest z zborovanjem pred glavnim sedežem stranke Fine Gael, ker nasprotuje predlogu voditelja te stranke Ende Kennyja, naj bi pri maturah irščino izločili iz sku-

pine obveznih predmetov za vse dijake. Pred prihodom pred sedež stranke so se demonstranti ustavili pred poslopjem parlamenta v tistem protestu.

Stranka Fine Gael, ena največjih irskih strank, sicer zmerno konservativna in močno zakoreninjena še zlasti na podeželju, je namreč pred kratkim, tudi v okviru volilne kampanje za predčasne parlamentarne volitve, med drugim objavila svojo strategijo v zvezi z irskim jezikom. Po tej strategiji bi postala irščina izbirni predmet na maturi, medtem ko je sedaj eden treh obveznih predmetov za vse dijake. Po njihovem predlogu naj bi spremembu uvelodili postopoma, po posvetu z vsemi zainteresiranimi, vendar ta napoved ni pomirila duhov.

Protestniki so takoj po najavi predloga zbrali 15.000 podpisov pod peticijo, ki podpira odločno nasprotovanje temu predlogu. Peticijo je vodstvu stranke Fine Gael izročil odgovorni za irski jezik pri združenju irskih študentov Aodhan O Dea.

»Mi smo jezni zaradi tega in ne bomo več podpirali stranke Fine Gael, če bo vztrajala pri teh stališčih,« je dejal O Dea in dodal: »Enda Kenny ni hotel priti na srečanje z nami in mi mu sporočamo, da gremo sedaj mi na srečanje z njim in mu prinašamo to peticijo.«

Ta demonstracija je bilo prvo dejane v kampanji proti ukinitvi obveznega izpita iz irščine, ki jo pripravljajo irski študenti. Številni demonstranti so si sim-

bolno zakrili usta z obližem in s tem pokazali, da se jim dejansko jemlje pravica do rabe maternega jezika.

Po mnemu protestnikov je predlagani ukrep cenena rešitev problemov, ki so na pladnju že dolga desetletja. Obstajajo namreč težave z učnim programom in ena izmed protestnikov, dijakinja Jen Ni Mhathuna, je dejala, da se Fine Gael z nameravano ukinitvijo obveznega izpita irščine želi izogniti težavam. »Veliko lažje je enostavno ukiniti izpit iz irščine, kot pa priznati, da se niso sposobni ukvarjati s težavami pri poučevanju tega jezika,« je dejala. »To pa je dolgoročno porazno, uničujoče za jezik,« je še poudarila.

Njen sošolec Cillian Hanaphy pa je mnenja, da gre dejansko za poskus znižanja socialnega statusa irskega jezika v državi. »Nikjer na svetu ni primera, da bi ohranili jezik pri življenju s tem, da mu znižamo socialni status. Na koncu se bo zgodilo, da bo jezik izumrl, kajti dijaki se ga enostavno ne bodo učili. Učni program je treba spremeniti, to drži, vendar ne na škodo irskega jezika,« je dejal Hanaphy.

Sicer pa so predlog stranke Fine Gael kritizirali tudi predstavniki irske govorečih skupnosti v državi. Tudi številni kandidati same stranke Fine Gael so se od tega predloga ogradili. Brendan Griffin, 75-letni starosta stranke Fine Gael, je dejal, da gre za »agresiven vdor v razvoj jezika.« Nejevolja je torej splošna in Griffin je le potrdil veliko zaskrbljenost in nezadovoljstvo, z utemeljitvijo, da bi imel ta ukrep »negativne kulturne in ekonomske posledice na krajevni in na državni ravni.«

V zadnjem času se kar vrstijo protestne manifestacije. Kakih 300 učiteljev irskih šol na območju Galwaya, kjer je irščina še vedno govorni jezik, se je zbralo na protestnem zborovanju. Tudi kandidati stranke Fine Gael iz tega volilnega okrožja so se distancirali od voditeljev lastne stranke in krajevni voditelji stranke so zagotovili, da bo prišlo do preverjanja, preden bi sprejeli tak sklep.

Laburistična stranka zaenkrat trdi, da s tem predlogom ne soglaša in da namerava ohraniti irščino na seznamu obveznih maturitetnih predmetov. Njen lider Eamon Gilmore je tudi odločno zanikal govorice, po katerih naj bi minister za socialno Eamon O Cuiv podprt predlog stranke Fine Gael. Te govorice so bile dejansko podtkanje, saj je O Cuiv splošno poznan kot eden največjih zagovornikov uveljavljanja irščine v javni upravi in je bil tudi pobudnik zakona za irski jezik, s katerim so pred nekaj leti znaten dvignili raven irskega jezika v državi.

Na lepi sončni legi v zelenem okolju, s pogledom na Vremščico

v DIVAČI PRODAJAMO

samostojno, še v gradnji, hišo z garažo, kletjo in vrtom.

Info: 040 662111 • 348 266660

Zaključna notranja dela po lastni izbiri.

Baskovščina za Špance čedalje težja

Zadnji izpitni rok preverjanja znanja baskovščine za uslužbence baskovske deželne uprave ob koncu leta 2010 je prikazal naravnost porazen rezultat in je daleč presegel vse dosedanje negative rekorde. Od 814 uslužbencev raznih javnih uprav, kolikor se jih je prijavilo k izpitu, jih je bilo kar 91,2 odstotka izločenih, kar pomeni, da niso dokazali niti najnižje stopnje znanja baskovščine. Samo 71 jih je prejelo potrditev o znanju, vendar večini je komisija prisodila 1. stopnjo, to je najnižje mogočno znanje jezika. Ob tem velja pomniti, da je javna uprava priznala večini teh kandidatov precej prostega časa za učenje baskovškega jezika; nekateri so bili celo v celoti oproščeni dela za čas pred izpitom.

Baskovski inštitut za javno upravo IVAP je lansko leto spremenil način in vsebino izpita z namenom, da ga prilagodi evropskim standardom preverjanja znanja jezikov. Sedaj na institutu preverjajo vzkoke tako slabih rezultatov.

Rezultate je institut objavil tik pred iztekom leta, natančno 23. decembra lanskega leta. Dejstvo, da kandidati, ki se predstavljajo komisiji za preverjanje znanja baskovškega jezika v baskovski javni upravi – gre za profesorje, občinske uslužbence, uradnike v državnih upravah in na univerzah ter uslužbence vseh oddelkov baskovske izvršne oblasti – ne opravijo uapešno izpita iz znanja jezika, ni novost; vendar je tolikšen odstotek zavrnjenih izredno visok in je zato ta rezultat vzbudil veliko negodovanja in tudi zaskrbljenosti. »Ta rezultat je izredno zaskrbljujoč,« je ocenil sindikat CCOO, ki zastopa uslužbence Univerze baskovske dežele.

Če kot primer vzamemo prav uslužbence baskovske univerze, ugotovimo, da je izpit iz znanja baskovščine opravljalo 67 uslužbencev, pretežno uradnikov in zaposlenih v storitvenem oddelku, izdelali pa so samo trije. Dva sta prijela najnižjo stopnjo znanja, to je 1. stopnjo, le enemu uslužbencu so prisodili 2. stopnjo. Tu je treba povedati, da obstajajo 4 stopnje znanja baskovškega jezika. In jasno je, da vsi ti ljudje ne obiskujejo tečajev za lastno zavodov, to so ljudje, ki se zares trudijo, da bi se naučili baskovščine. Delno so to ljudje, ki so jim delodajalci dali na razpolago veliko časa, da obiskujejo tečaje med rednim delovnim

urnikom in se v delovnem času tuji pripravljajo na izpit, torej ljudje, ki so zainteresirani za učenje jezika. Pojavlja se torej dvomi, ali morda niso izpiti pretežki, ali pa so se mora potrebe po znanju jezika bistveno spremenile.

Ti rezultati presenečajo tudi zato, ker je baskovska vlada že sprejela nekatere ukrepe za racionalizacijo rabe baskovškega jezika v deželnih upravah. Med drugim so v javnem šolstvu programe priredili tako, da bi morali vsi učenci, tudi tisti, ki zahajajo v špansko šolo, ob koncu obvezne šole poznati baskovski jezik v zadostni meri za zaposlitev v javni upravi. Ministrstvo za šolsstvo je tudi prilagodilo program izpopolnjevanja šolnikov, kar so naredili prav zato, ker je bilo v zadnjih letih na izpitih za zaposlovanje v javni upravi preveč kandidatov neuspešnih, ampak gre vsekakor za dolgoročne ukrepe, katerih rezultati bodo vidni še čez leta.

Sindikat pa se s tem ne namešča sprizniti. »Ocenjujemo, da je treba nujno spremeniti postopek preverjanja znanja jezika, sicer se število tistih, ki bodo uspešno opravili izpit, ne bo bistveno spremenilo,« trdijo pri sindikatu. Po njihovi oceni bi moral o tem resno zamisliti prav Baskovski inštitut za javno upravo, »da bi preprečili dodatna razočaranja številnih delavcev.« Sindikati so za to vprašanje zainteresirali tudi voditelje stolice za baskovski jezik na sami univerzi baskovske dežele.

Baskovski inštitut za javno upravo je lansko leto spremenil postopek izpitolov z namenom, da jih prilagodi evropskim standardom preverjanja znanja jezikov. Vendar glasnik inštituta pravi, da ne verjame, da je bil prav zaradi teh sprememb rezultat decembra slabši od rezultata v poletnem roku, ki je potekal majna. Dodal je še, da so bili vzorci vprašnikov že več mesecov na razpolago na spletu. Pač pa v inštitutu zagotavljajo, da bodo preverili, ali ne gre morda krivde pripisati slabim pripravljenosti kandidatov, kajti »podatki kažejo, da so rezultati izpitolov v zimskem roku vsako leto slabši od rezultatov v poletnem roku.«

Izpiti so bili sestavljeni iz štirih delov: razumevanje branja, razumevanje govorenega jezika, pisanje in ustni izpit. Večina je bila zavrnjena pri pismem izpitu.

Trener Girone dosledno za rabo katalonščine

Trener katalonske nogometne ekipe Girona Raül Agné je zapustil novinarsko konferenco po koncu tekme, ker mu niso dovolili, da bi na vprašanja odgovarjal v katalonščini.

Po zmagi na prvenstveni tekmi je Agné najprej odgovarjal na nekatere vprašanja, ki so mu jih zastavili špansko govoreči novinarji, in odgovarjal je seveda v španščini. Ko mu je katalonski novinar zastavil vprašanje v katalonščini, je začel odgovarjati v tem jeziku. To pa so začeli španski novinarji protestirati, češ da katalonščina ni uradni jezik (tekma se je resa odvijala zunaj Katalonije), trener pa je pojasnil, da pač odgovarja v jeziku, v katerem je bilo zastavljeno vprašanje. »Če bi mi postavili vprašanje v angleščini, bi pač odgovoril v tem jeziku,« je še dodal. Ker pa negodovanje ni ponehalo, je trener jezno vstal, dejal: »Ne morem govoriti v katalonščini.« Potem pa ne bo novinarske konference in zapustil dvoran.

Messerschmidtova kipa iz zapuščine goriskega grofa Viljema Coroninija Cronberga v pariškem Louvru (prva dva z desne na fotografiji desno); tokratna razstava je zanimiva tudi za najmlajše (pod naslovom)

FOTO IDE, SCLAUZERO

V PARIŠKEM LOUVRU TUDI GORIŠKA KIPA

Nerazvozljana uganka Messerschmidtovih karakternih glav

IGOR DEVETAK

Skrivnost karakternih glav Franza Xaverja Messerschmidta tudi danes ni razvozljana. Ključ za razumevanje njegovih doprsnih kipov iz kositra, svinca ali njunejne zlitine in, včasih, iz alabastra, za katere so značilni pretirano poudarjeni izrazi čustev in občutij, je v kombinaciji genija in duševne bolezni, ki se spajata z naravnost neverjetno oblikovno izdelanostjo. Glede na privlačno silo, s katero deluje

jejo na gledalca našega časa, lahko trdimo, da so danes bolj aktualni kot v osemnajstem stoletju, ko so nastajali najprej na Dunaju in nato v Presbourgu, današnji Bratislavi. Ker postavljajo vprašanja in ne ponujajo odgovorov, ker so nabiti z emocionalno napetostjo, ker je njihova oblikovna izčiščenost in preprostost v resnici najvišja oblika kompleksnosti.

Franz Xaver Messerschmidt je večini neznano ime. Poldrugo stoletje je bil ma-

lodane neznanec tudi za umetnostno zgodovino. Zanimanje okrog njegovih 49 preživelih karakternih glav, izdelanih v zadnjem kiparjevem obdobju, se je začelo prebijati na prehodu devetnajstega v dvajseto stoletje, z dunajsko secesijo. Vrhunec tega zanimanja je stvar zadnjih let. Leta 2008 so jim posvetili razstavo na dunajskem baročnem dvorcu Belvedere in jim postavili ob bok kipe sodobnega ustvarjalca Tonyja Cragga. Najbolj sveže poglavje v odkri-

vanju Messerschmidtovega dela pa sta monografski razstavi v newyorški Neue Galerie - Museum for German and Austrian Art lansko jesen in pravkar v pariškem Louvru. Gre sicer za isto razstavo, ki je bila iz New Yorka januarja letos prenesena v Pariz, kjer bo v Louvrovi hali Richelieu na ogled do 25. aprila. Skupaj sta jo pripravila newyorški in pariški muzeji, zato da sta prvič pregledneje in temeljiteje predstavila Messerschmidta ameriški in francoski javnosti.

Zgodba o newyorški in pariški razstavi je obenem tudi goriška zgodba. Dve izmed 28 razstavljenih karakternih glav prihajata iz zapuščine grofa Viljema Coroninija Cronberga in sta bili pred gostovanjem v New Yorku in Parizu brez posebnega udarca nameščeni v pritlični knjižnici Coroninijevega dvorca v Gorici, približno na kraju, kamor ju je bil namestil njihov danes že dvajset let pokojni gospodar.

Kipoma, ki od leta 1990 pripadata Fundaciji Corinini Cronberg in sta najbolj dragocena umetniška predmeta v Gorici, so na razstavi odmerili posebno mesto, ker se nekoliko odmikata od ostalih glav. Messerschmidt ju je izdelal med svojim prostovoljnim izgnanstvom v Presbourgu med letoma 1771 in 1783. Do leta 1739 ju najdemo v gradu grofov Pálffy-Daun v Stupavi, mestecu zahodno od Bratislave, od leta 1940 pa na gradu v kraju Stúbing pri Gradcu. Članu svoje rodbine, Viljemu Coroniniju Cronbergu, ju je podarila Eleonora Pálffy-Daun, rojena Nugent. Nekajkrat sta že bila razstavljena - skupaj ali posamično -, najprej v Gorici leta 1956, nato v Budimpešti (2002), v italijanskem Stupinigiju (2005) in Sieni (2009). V New York in Paris sta odpotovala z goriškima naslovoma »Kih« in »Človek, ki gleda proti soncu«, a so ju na razstavi na podlagi primerjave s sorodnimi glavami preimenovali, v kolikor njuna goriška naziva nimata zgodovinske uteleljitve. »Kih« je postal »Največja preprost duha«, »Človek, ki gleda proti soncu« pa »Najmočnejši vonj«. Posebno mesto imata še zaradi drugih značilnosti. Ničsta bila vključena med 49 karakternih glav, ki jih običajno poznamo, ker jih je kiparjev brat Johann Adam prodal dunajskemu kuhanju, ta pa jih je leta 1793 prvič prikazal javnosti na razstavi v Bürgerspitalu; leta 1794 je neznani avtor 49 razstavljenim kipom pripisal naslov, ki ga goriški glavi zato nimata. Poleg tega prinašata v kovino vrezano kratko obliko kiparjevega podpisu F.M.SCH. in nista oštreljena kakor ostala glave. Znano je, da Franz Xaver Mes-

serschmidt svojih karakternih glav ni podpisoval, saj jih je izdelal zase, a jih je oštreljil. Goriška kipa naj bila torej različni glavi s sorodnimi naslovoma, ki ju hranijo v dunajskem muzeju in zasebni zbirk. Zelo verjetno ju je Johann Adam Messerschmidt prodal pred letom 1793, a vsekakor po kiparjevi smrti leta 1783. Našel ju je v bratovem ateljeju, ker pa sta bila nedokončana, naj bi kiparjev sodelavec Leopold Zeilinger s tehniko cizeliranja dal ultikoma končno površino - sodelavčev površni posseg še zdaleč ne dosega stopnje izdelanosti ostalih kipov - in po bratovih navodilih vrezal vanju kiparjev podpis. Glavama je bil dodan še leseni podstavek, kot kip prebarvan v črno, ki so ga pritrtili na podlago iz belega marmorja. Takšne spremembe naj bi zahteval njun kupec. Zaradi zanimanja, ki sta ga bila deležna v New Yorku in Parizu, se pri goriški fundaciji pripravljajo, da bodo svoji dragotini pripeljali na dom z vsemi častmi. Zanj izdelujejo varni vitrini ter opremljajo primeren prostor po vsej verjetnosti v nekdajnih konjušnicah ob Coroninijevem dvorcu, čeprav - po naši oceni - sodijo v grofovovo vilu, ki je zaradi svoje zgodovine in notranje opreme še neizkoriscen zaklad.

Franz Xaver Messerschmidt, rojen leta 1736 v bavarskem Wiesensteigu, je fascinantan avtor. Prelomil je z neoklasicistično tradicijo in se preusmeril k prikazovanju človekovega emocionalnega izkustva. S svojim težkim značajem, ki so ga v njegovem času poistovetili z duševno boleznjijo, zaradi katere mu je cesarica Marija Terezija odtegnila podporo, akademski kolegi pa so ga potisnili na rob, je stopil na pot, ki so jo vsaj stoletje kasneje prehodili ekspressionisti. Vplival je na prelomne likovnike dvajsetega stoletja. Posnetke njegovih karakternih glav je pri sebi imel tudi Picasso. Po pričevanju pisatelja Christopha Friedricha Nicolaia, ki ga je leta 1781 obiskal v ateljeju, jih je izdeloval z opazovanjem svojega obrazu, v katerega je ščipal pred ogledalom. Zato so vse glave, čeprav med sabo različne, obenem tudi njegov avtoportret. Med njimi je kip, ki naj bi bil edini resnični avtoportret. Upodobil se je, ko se na široko smeji, s pokrivalom na glavi. O kipu so zapisali, da utelesa Nietzschejevo misel, ki pravi, da je človek izumil smeh, ker je bilo trpljenje drugače neznosno. Tudi ta Messerschmidtov kip je, kakor ostali, hkrati dražeč in očarljiv. Uganka njegovega smeha, zaupana potomcem, ostaja sedva nerazvozljana.

Vhod v razstavni prostor v Louvrevo hali Richelieu (levo), kjer so Messerschmidtove glave na ogled do 25. aprila. Na razstavi (desno) je tudi kip, ki ga je Louvre kupil leta 2005 in zanj odštel 4,8 milijonov evrov; iz odmeva, ki ga je nakup imel v javnosti, se je rodila zamisel o monografski razstavi

FOTO IDE, SCLAUZERO

S prenovljenim statutom novim izzivom naproti

Člani upravnega odbora Glasbene matice so prejšnji teden sprejeli prenovljeno različico statuta, ki naj bi postala trajen model z upoštevanjem zaželenih inštitucionalnih in pravnih predkov ustanove. O sklepah tega izrednega občnega zbora nas je seznanila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin.

Prva in najbolj očitna novost je, da vse člene prenovljenega statuta lahko preberemo tudi v slovenskem jeziku...

Do danes je naš statut obstajal le v italijanskem jeziku, zdaj pa smo končno pripravili prevod v slovenščino, kar je prav gotovo v večjem soglasju s pozornostjo, ki jo je Glasbena matica vedno namenjala vzgoji in izobraževanju v slovenskem jeziku. Novost je tudi uvodna beseda z glavnimi podatki o zgodbini ustanove, da ohramimo zgodbinski spomin tudi na našem najpomembnejšem dokumentu. Popravke smo vnesli v celotno besedilo, predvsem, da smo ustrezali določenim zakonskim predpisom, ki se nanašajo na željo, da bi postali pravna oseba.

Nova uvodna beseda poudarja do goletno vprašanje o enakopravnosti v odnosu do državnega konservatorija.

15. člen zaščitnega zakona ima poseben pomen, saj potrebuje, da je delovanje Glasbene matice enakovredno delu na državnem konservatoriju, da leta študija upoštevamo na enak način, saj slovenska šola z uporabo ministrskih programov in s kakovostjo pouka opravlja ravno isto delo. Profesor, ki

Uvodna beseda prenovljenega statuta GM

Glasbena matica je bila ustanovljena v Trstu leta 1909 in deluje v Furlaniji Julijski krajini kot profesionalna izobraževalna in kulturna ustanova s šolami v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Razvija in ohranja glasbeno kulturo Slovencev v Italiji, odkriva glasbeno nadarjenost, vzgaja in usposablja učence, omogoča umetniško izražanje, podpira srečevanje in soočanje, dokumentira spomin.

Zakon št. 38, z dne 23. februarja 2001 - »Zakonska določila za zaščito slovenske jezikovne manjšine v deželi Furlaniji – Julijski krajini«, objavljen v Uradnem listu št. 56, z dne 8. marca 2001, v svojem 15. členu izrecno navaja, da se delo učnega osebja v slovenskem glasbenem centru »Glasbena matica« upošteva kot delo na konservatorijih in paraficiranih glasbenih centrih. S tem je Glasbena matica priznana ista vloga, ki jo imajo konservatoriji v Italiji.

S kitaro v svet glasbe

Učenci italijanske osnovne šole Emo Tarabochia so v soboto izvedli pravi glasbeni maraton na treh ponovitvah nastopa, s katerim se je zaključil glasbeni projekt v sodelovanju z Glasbeno matico. Dvorana oratorija v Rojanu je bila namreč premajhna, da bi vsi starši in prijatelji lahko prisluhnili igranju in petju učencev prvih, drugih in petih razredov. Skoraj dvesto otrok se je od 14. januarja do 4. marca udeležilo namreč tedenskih lekcij tečaja kitare, ki je nastal s prispevkom Ministrstva za

šolstvo v sklopu projekta Musica 2020. S to pobudo se je šola, prijateljsko povezala s tržaško Glasbeno matico, s katero deli prostore v poslopju v ulici Montorsino.

Kitara je v tem trenutku glasbilo, ki doživlja največjo priljubljenost, saj je ne posredno vezano na lahko glasbo kot tudi na družabne trenutke, zato so otroci pristopili k novi izkušnji s posebnim navdušenjem ob spremstvu mentorice Veronike Carli. Mlada kitaristka in pedagoginja je sprejela zahteven izziv z že-

ljo, da bi se vsak od učencev desetih razredov čutil soudelezen, kljub različnim sposobnostim posameznikov. Prvi razredi so se naučili igrati zelo preproste melodije, drugi so zapeli angleške pesmice, ki so jih lahko spremljali na praznih strunah, petošolci pa so se lotili nekaterih znanih tržaških pesmi, kar jim je bilo v posebno veselje. Otroci prvega in drugega razreda B so tudi sami napisali pesmice, ki so jih zaigrali.

Zaključni nastop je povezel izredni tečaj kitare z rednim poukom glasbene vzgoje, ki ga vodi učiteljica Paola Ramani, zato so otroci igrali tako na kitare kot tudi na flavte. Publiko sta na začetku pozdravili učiteljici Cristina Valente in Cristina Marchi, deželna predstavnica Ministrstva za šolstvo je na kratko predstavila vsebine projekta, Veronika Carli pa se je zahvalila v imenu Glasbene matice in je izrazila željo, da bi se tovrstna sodelovanja nadaljevala tudi v bodoče. Želja je prav gotovo obojestranska, saj so učitelji in starši bili zelo zadovoljni s potekom tečaja; nekateri bi se po tej izkušnji približali rednemu študiju kitare na glasbeni šoli, v načrtu pa naj bi bilo tudi nadaljevanje uspešnega tečaja, kar pa je odvisno od dodelitve dodatnih finančnih sredstev za tovrstne projekte.

Beneška »Ramonika«

Dokumentiranje in zapisovanje ustnega izročila ter izrazov ljudske dediščine je temeljnega pomena za ohranitev labilnega spomina, ki je vezan na življensko izkušnjo posameznika, za spoznavanje, utrjevanje, vrednotenje zgodovine geografsko omejenega področja in za njihovo prenašanje na mlajše generacije. Z upoštevanjem in spoštovanjem vrednote spomina je Davide Clodig zbral, prepisal in uredil zbirko, ki bo doživelja prvo javno predstavitev v sredo, 16. marca ob 20. uri v Slovenskem kulturnem centru v Špetru.

»Ramonika« je zbirka 21. beneških skladb za diatonično harmoniko, ki jih je urednik in soavtor, prvič zapisal, večkrat s prepisovanjem iz posnetkov, na katerih so ljudski godci izvedli svoje pesmi. Zastopani avtorji so bili izvajalci, ki so tudi pisali za svoj instrument in so se glasbeno izoblikovali v glavnem kot samouki. Giovanni Buttera, učitelj Elisea Jusse, je vlll v skladbe način igranja, ki izhaja iz njegovega bivanja v Nemčiji, iz Francije pa je Agostino Cendone prinesel sugestije, ki so značilne za francosko harmoniko. Skladbe Antona Birtiča niso nastale izvirno za harmoniko, Luigi Carlig pa je podpisal skladbe brez naslova, ki so postale zelo popularne. Zbirko dopoljujejo še dve anonimni skladbi in novejša dela Mirka Birtiča in Davida Clodiga.

Polke in valčki imajo v tem kontekstu levji delež, spored pa obsegata druge izvirne skladbe, ki niso nujno vezane na plesne ritme. Namen publikacije, ki jo je Glasbena matica Špeter izdala s prispevkom Gorske skupnosti Ter Nedža Brda, je »dati predvsem mlajšim generacijam ključ do bogatega glasbenega zasluda, ki se je razvil v dobrem stoletju«. Zbirka zapisuje utrinke iz krajevne zgodovine in tradicije s še neizdanjo literaturo za zvrt harmonike, ki je bila in je precej razširjena tudi v Nedžkih dolinah.

Davide Clodig, ki uči na beneškem sedežu Glasbene matice, katerega je koordinator, je tako predstavil ta projekt: »Že nekaj let profesor Zoran Lupinc vodi pri nas tečaj diatonične harmonike in smo pomisili, da bi bilo lepo, ko bi izdali zbirko naših beneških pesmi za to glasbilo. Priložnost za izid knjige je bil prispevek za manjšine videmske pokrajine. Skladbe smo zapisali po sistemu, ki ga je Lupinc že uporabil pri svojih učbenikih in ki omogoča, da skladbe izvajamo na diatonično kot tudi na kromatično harmoniko.«

Pustni pozdrav iz Doberdoba

Metuljčki, kavboji, gusarji, čarovnice, čebelice, drugi junaki in fantašična bitja so veselo zaigrali na pustnem nastopu, ki se je odvijal v Doberdobi. V skupni fotografiji, ki jih bo spominjala na posebno zabaven nastop, so med njimi skrite v neobičajnih »preoblekah« tudi njihove mentorice.

NAPOVEDNIK

ŠPETER

V sredo, 16. marca ob 20.00 v Slovenskem kulturnem centru v Špetru Predstavitev knjige »Ramonika«-solerule prof. Zoran Lupinc

TRST

V petek, 25. marca ob 18.00 na sedežu Gm v Trstu

»Podajmo si roke«-Srečanje učencev Glasbene matice Trst in Glasbene šole Koper

GORICA

V sredo, 30. marca ob 18.00 v Kulturnem domu v Sovodnjah

4. Srečanje komornih skupin Glasbene matice

glasbena
matica

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel/fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

SSG - Sprememba v abonmaju

Carmen v SSG

Skupina Havana de hoy žal odpovedala turnejo - Danes odpade Rondo

Medtem ko so morali današnjo ponovitev predstave Rondo odpovedati zaradi poškodbe igralke, se v Slovenskem stalnem gledališču že pripravljajo na enkratno gostovanje italijanskega baletnega ansambla Balletto del Sud. V soboto, 26. marca, bo namreč v tržaškem Kulturnem domu enkratno gostovanje baleta Carmen.

Predstava bo nadomestila napovedano gostovanje kubanskih plesalcev Havana de hoy, ki so žal odpovedali vse termine evropske turneje. Društvo Artisti Associati, ki sodeluje z SSG-jem pri plesni ponudbi, pa je poskrbelo za ravno tako pisano, sredozenko obarvano predstavo v dveh dejanjih, katere koreografijo je podpisal umetniški vodja ansambla Fredy Franzutti.

Latinokomerični plesi bodo prepustili oder bolj klasični plesni go-

vorici s folklornimi elementi, ki bo prava paša za oči s koreografirano uprizoritvijo obče znane zgodbe ciganke Carmen in njenega usodnega zapeljevanja častnika Don Joseja. Ansambel Balletto del Sud ima v svojem repertoarju več različic opernih del in tudi Carmen temelji na mjestovini George Bizeta, z dodatki Albeniza, Chabriera in Masseneta.

Produkcije tega ansambla, ki deluje od leta 1995, gostujejo na prestižnih gledaliških odrih v celotnem evropskem prostoru. Uspešnica Carmen bo doživela v Trstu svojo 45. ponovitev. Za abonente, ki so izbrali ljubeznično-latinskoameriški program, je predstava že vključena v program. Predprodaja vstopnic poteka pri blagajni SSG od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 (brezplačna številka 800214302).

zična predstava »ZALA«. Nastopa: Teater Trotamora iz Celovca.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Jutri, 14. marca, ob 20.00 / Tennessee Williams: »Steklena menažerja«. Prevajalka: Tina Mahkota; režiser: Damir Zlatar Frey. Nastopajo: Jožica Avbelj, Darja Reichman, Primož Pirnat, Igor Štamlak. Gostuje Prešernovo gledališče Kranj.

V torek, 15. marca, ob 10.00 / Astrid Lindgren - Andrej Rozman Doukštumpf: »Pika«.

V četrtek, 17. marca, ob 16.00 / Franco Però - O »Poročilu mešane zgodovinsko-kultурne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena. Ponovitev v ponedeljek, 21. in torek, 22. marca, ob 12.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Assicurazioni Generali Danes, 13. marca, ob 16.00 / Carlo Goldoni: »Rusteghi - I Nemici Della Società«. Režija: Gabriele Vacis. Nastopajo: Eugenio Allegri, Mirko Artuso, Natalino Balasso, Jurij Ferrini e con Nicola Bremer, Christian Burruano, Alessandro Marini, Daniele Marmi.

Dvorana Bartoli

Danes, 13. marca, ob 17.00 / Antonio Tarantino: »Trittico: Lavoro teatrale composto da tre brevi testi "Torino-Bacau-Roma" "Cara Medea" "Una cosa razzista«. Režija: Cristina Pezzoli. Nastopajo: Gilda Postiglione, Antonio Tarantino, Oreste Valente.

Gledališče Orazio Bobbio**- La Contra**

Danes, 13. marca, ob 16.30 / Gianfranco Jannuzzo in Angelo Callipo: »Girgenti amore mio«. Režija: Pino Quartullo; scene: Salvo Manciagli; Nastopa: Gianfranco Jannuzzo.

Gledališče dei Fabbri

V torek, 15. marca, ob 21.00 / Pino Roveredo: »Caracreatura«. Režija: Franco Però; kon: Maria Grazia Plos, Julian Sgherla Nastopajo: Maria Grazia Plos, Julian Sgherla in Riccardo Maranzana.

GORICA**Kulturni dom**

V soboto, 19. marca, ob 20.30 / musical »Patty Angel Night Live Show«. Nastopa: Teater Ivrea.

V nedeljo, 20. marca ob 18.00 / v okviru »Komigo 2011« prvič v Italiji troje-

v sredo, 23. ob 19.30 ter v četrtek, 24. marca, ob 17.00.

V četrtek, 17. marca, ob 19.30 / August Strindberg: »V Damask«.

V petek, 18. marca, ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«.

V ponedeljek, 21. marca, ob 19.30 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpraševanje«.

V petek, 25. marca, ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Ivanov«.

V soboto, 26. marca, ob 19.30 / Georges Feydeau: »Bumbar«.

Mala drama

V sredo, 16. marca, ob 20.00 / David Mamet: »November«. Ponovitev: v torek, 22. marca, ob 20.00.

V ponedeljek, 14. marca, ob 20.00 / David Mamet: »Boston ska zaveza«. Ponovitev: v torek, 15. marca, ob 20.00.

V četrtek, 17. marca, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V soboto, 19. marca, ob 20.00 / Conor McPherson: »Jez«.

MGL**Veliki oder**

JUtri, 14. marca, ob 19.30 / Boccaccio, Ratej, Krajnc, Lazar: »Dekameron«. Ponovitev: v torek, 15. marca, ob 19.30.

V sredo, 16. marca, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Mačka na vroči pločevinasti strehi«.

V petek, 18. marca, ob 19.30 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Mala drama

V soboto, 19. marca, ob 20.00 / Simon Stephens: »Harper Regan«. Ponovitev: v petek, 25. in v soboto, 26. marca, ob 20.00.

V ponedeljek, 21. marca, ob 20.00 / Boris Kobal: »Nekropol«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Miela**

V četrtek, 17. marca ob 21.30 / Koncert legendarnega saksofonist »James Chance & Les Contortions«.

OPČINE**Prosvetni dom**

V nedeljo, 20. marca, ob 18.00 / SKD TABOR vabi ob mednarodnem dnevu žena in svetovnem dnevu poezije, na glasbeno-gledališki večer »Obleci me v poljub«. Nastopajo avtorica poetiča Šaša Pavček ob triu Aljoša Rijavec-klavir, Šemsudin - Dino Džopa - kitara, Jan Oršič - bas kitara.

GORICA**Štandrež, cerkev Sv. Andreja**

V petek, 18. marca, ob 20.30 / Zvezna Slovenske Katoliške Prosvete - Gorica, Zveza Pevskih Zborov Primorske, Zveza Slovenskih Kulturnih društev v Italiji, Zveza Cerkvenih Pevskih Zborov - Trst, Javni Sklad RS za kulturne dejavnosti prirejajo: »Primorska poje 2011«. Nastopajo: Moški pevski zbor Janez Svetokriški, Vipavski križ, Župniški mešani pevski zbor Šempeter, Dekliški zbor Kraški slavček, Načrežina, Mešani pevski zbor F.B. Se-dej, Števerjan, Komorni zbor Ipavška, Vipava. Soprireditelj Prosvetno društvo Štandrež.

Kulturni center Lojze Bratuž

V nedeljo, 20. marca, ob 17.00 / Koncert. Nastopajo: Pevska skupina Društva kmečkih žena, Ilirska Bistrica, Moški pevski zbor Vinograd, Vrtovin, Mešani pevski zbor Igo Gruden, Načrežina, Mešani pevski zbor Encijan, Pulj, Moška vokalna skupina Lipa, Bačovica, Dekliški pevski zbor Mavrica, Postojna, Mešani pevski zbor Obala, Koper. Soprireditelj Moški pevski zbor Mirko Filec iz Gorice.

Kulturni dom

V četrtek, 24. marca ob 20.30 / v okviru festivalov »St. Patrick's festival - Music in March« in »Across the border 2011«, poseben glasbeni trenutek, ki se bo neposredno navezel na »The Boss«, oziroma na Bruca Springsteena.

V sredo, 23. marca, ob 20.00 / Giovanni Boccaccio, Ira Ratej, Matej Krajnc, Milko Lazar: »Dekameron«. Koprodukcija z Mestnim gledališčem ljubljanskim. Ponovitev: od četrteka, 24. do sobote, 26. marca, ob 20.00.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

V soboto, 19. marca, ob 17.00 Koso-velova dvorana / »Medvedek zlezše vase«. Producija: Mini teater. Igrala: Nina Ivanšin, Primož Pirnat.

V soboto, 19. marca, ob 17.00 Koso-velova dvorana / »Medvedek zlezše vase«. Producija: Mini teater. Igrala: Nina Ivanšin, Primož Pirnat.

V soboto, 19. marca, ob 17.00 Linhartova dvorana / »Bastien in Bastiena«. Producija: KD Anubis.

SNG**Veliki oder**

V sredo, 16. marca, ob 11.00 in ob 19.30 / William Shakespeare: »Beneški trgovci«. Ponovitev: v torek, 22 in

postavitev: Frank Andersen; baletni solisti, baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana. Ponovitev: v ponedeljek, 14. marca, ob 19.30.

Jutri, 14., marca, ob 11.00 Linhartova dvorana / »Etno Jazz - Slovenske ljudske pesmi«. Nastopa: Big Band RTV Slovenija; dirigent: Tadej Tomšič; ponovitev: Hugo Šekoranja

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko. Ponovitev: v sredo, 23. marca, ob 11.00.

V torek, 15. marca, ob 21.00 Klub CD / Ray Anderson & Marty Ehrlich Quartet. Nastopajo: Ray Anderson, pozavna; Marty Ehrlich, klarinet, altovski in sopranski saksofon; Brad Jones, kontrabas; Eric McPherson, bobni.

V torek, 15. marca, ob 20.00 Gallusova dvorana / Državni Simfonični Orkester Nove Rusije. Dirigent: Jurij Bašmet. Solista: Tatjana Vasiljeva, violončelo. Program: P. I. Čajkovski, Romeo in Julija, fantazija uvertura; Variacije na rokokojsko temo, za violončelo in orkester, op. 33; Simfonija št. 4 v f-molu, op. 64.

Kino Šiška

V sredo, 16. marca, ob 20.00 Komuna / Nastopa skupina Tri zdrave Marije in en Oče naš.

V četrtek, 17. marca, ob 20.00 / Steven Sater, Duncan Sheik: »Pomladno Prebujenje (muzikal)«. Režiser: Sebastian Horvat. Glasbeni vodja: Drago Ivančič. Igrajo Iva Krajnc, Klemen Slakonja k. g., Jurij Drevenšek, Viktorija Bencik k. g., Ana Dolinar Horvat, Nika Roman, Laura Zafred k. g., Matej Puc, Jaka Lah, Gregor Gruden, Domen Valič, Judita Zidar in Boris Ostan.

Cvetličarna (Kranjčeva 20)

Jutri, 14. marca, ob 20.00 / Nastopa metal skupina Sabaton (Swe).

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 13. marca, ob 19.00 in ob 19.30 / Georges Feydeau: »Bumbar«.

V nedeljo, 20. marca ob 18.00 / v okviru »Komigo 2011« prvič v Italiji troje-

v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Galerija Andrej Kosič (z vhodom skozi trgovino obutev Kosič v Raštelu 5/7): v prvem nastopu bo v sredo, 16. marca, ob 18.00 odprtje razstave mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija, odprt za umetnost 2010«, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom »Draga narava«. Avtorje iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Poljske in njihova dela bosta predstavili umetnostni zgodovinarji Kristina Feresin in Anamarija Stibilj Šajn. Razstava bo na ogled do 2. aprila, od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovelske soline: odprt vsak dan ob 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucher), 003865-6725028.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

Krajevna skupnost: je na ogled razstava: »V osrčju dežele terana«.

ŠTANJEL</

MARIBOR - Znanstveno-strokovno srečanje Slovencev v zamejstvu in po svetu

Mladim Slovencem po svetu doslej veliko premalo pozornosti

Na posvetu sta sodelovala državni sekretar Boris Jesih in evropski poslanec Milan Zver

MARIBOR - Ob robu konference o družbeni odgovornosti Maribor so včeraj priredili znanstveno-strokovno srečanje Slovencev v zamejstvu in po svetu. Tako kot sama konferenca je bil tudi posvet osredotočen na problematiko mladih, katerim se po besedah državnega sekretarja Borisa Jesiha doslej ni posvečalo veliko pozornosti. Medtem ko se je četrtovega odprtja konference udeležil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, je državno stran na včerajnjem srečanju zastopal državni sekretar urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih.

Jesih je predstavil aktivnosti svojega urada, med drugim akcijski načrt sodelovanja in podpore mladim Slovencem v zamejstvu in po svetu. »Na našem področju so bili mladi doslej pozabljeni, niso bili deležni ustrezne pozornosti,« je dejal in dodal, da je med ljudmi, ki zapuščajo Slovenijo, vedno več mladih izobražencev. »Mo-

BORIS JESIH
—
ARHIV

ramo najti načine, da ti ljudje ohranijo stike z matično državo, tudi na strokovnem področju,« je poudaril.

Na uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu ocenjujejo, da v tujini deluje vsaj deset odstotkov vseh slovenskih raziskovalcev, kar pomeni približno 1200 oseb. Večje število znanstvenikov in vrhunskih strokovnjakov je potomcje slovenskih izseljencev, ki so se odseliли predvsem v ZDA in Kanado, v zadnjem času pa se v tujino

selijo predvsem mlajši raziskovalci. Največkrat gre za naravoslovne, matematične in tehnične profile.

Včerajnjega srečanja v Narodnem domu Maribor se je udeležil tudi poslanec v Evropskem parlamentu Milan Zver. »Slovenci ne živimo le v okviru Slovenije. Živimo zanimivo in pestro življenje tudi zunaj nje,« je dejal. »Potrebno je, da se ti ljudje učijo slovenskega jezika in skozi to se bo ohranila tudi njihova slovenska kulturna zavest.«

Zver je predstavil aktivnosti Evropske unije na področju mladinske politike, katerih eden od ciljev je modernizacija evropskih šolskih sistemov, da bi jih prilagodili sodobnim razmeram. »Mladi so zdaj, v času krize, verjetno najbolj raljiva družbena skupina,« je poudaril in spomnil, da je v Evropi trenutno brezposelnih pet milijonov mladih.

Včerajnje srečanje na temo Mladi v Sloveniji in po svetu - družbena odgovor-

MILAN ZVER
—
ARHIV

nost in podjetništvo sta ob 20. obletnici samostojnosti Slovenije organizirala Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) in urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

IRDO vsako leto podeljuje nagrado podjetjem za družbeno odgovornost HORUS, ki pa bo po novem imela tudi posebno kategorijo za mlade slovenske podjetnike v tujini. Razpis bodo objavili maja, nagrajenci pa bodo znani novembra. (STA)

ČEDAD - Julija

Mittelfest tokrat o narodih in identitetah

ČEDAD - Festival Mittelfest, ki bo letos že dvajseto leto potekal v Čedadu, bo posvečen narodom in identitetam. Tako je sporočil predsednik Združenja Mittelfest Antonio Devettag in napovedal, da bo letosnja izvedba potekala med 9. in 24. julijem.

Letosnji Mittelfest bo torej časovno daljši, saj bo trajal kar sedemnajst dni in zajel tri vikende, s čimer želijo prireditelji predvsem pritegniti čim večje število turistov. V ta namen bodo kot uvod v festivalno dogajanje priredili tudi tri kulturne dogodke v Ogleju, v obmorskem mestecu Marano Lagunare in v Palmanovi. Že v prihodnjih tednih bodo predstavili tudi knjigo o 20-letnici festivala, maja pa priredili nekaj koncertov ob papeževem obisku v FJK.

Letosnji spored je še ovit v skrivnost, prav gotovo pa bo v Čedadu na sporednu koprodukcijo Mittelfesta in Festivala dveh svetov iz Spoleta: Luca Ronconi bo režiral predstavo La modestia, delo sodobnega argentinskega avtorja Rafaela Spregelburda.

VINO - V Pliskovici so na tradicionalnem ocenjevanju izbrali najboljša vina

Kljub lanski zelo težavni letini so bili nagrajeni vzorci kraških vin odlične kakovosti

PLISKOVICA - V Pliskovici so prejšnji petek uspešno izvedli 6. ocenjevanje vin, ki so ga organizirali domače Razvojno društvo Pliska in Krajevna skupnost Pliskovica, sežanska enota Kmetijsko sestovalne službe novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda in Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa. Petčanska strokovna komisija v sestavi Tamara Rusjan - vodja, Majda Brdnik, Mirjana Košuta, Mojca Majrič Štrukelj in dr. Ivan Žežlina je ocenila 31 vzorcev, od tega 10 belih vin, en rose, dva cabernet sauvignona in kar 18 teranov. Vina je zbiral Viljem Petelin.

Pripravljanje najboljšim trem vinarjem je podelila svetovalka in specialistka za vinogradništvo Majda Brdnik, zbrane pa sta pozdravila še predsednica RD Pliska Ivica Žerjal in vodja vinogradniške sekcije domačega društva Ivo Šuc. Brdnikova je predstavila lanskoletni vinski letnik, ki je bil zaradi obilice dežja zelo težaven v času trgate in pozneje pri kletaranju. Tudi tokratno ocenjevanje je imelo izobraževalni pomem in predstavlja pomoč pri promociji in trženju vin. Seveda pa se kraški vinarji udeležujejo tudi drugih vinskih ocenjevanj in so prisotni v širšem slovenskem prostoru. Tako se s svojimi kvalitetnimi vini pred-

Nagrajeni
petkovega
6. ocenjevanja vin
v Pliskovici
—
O. KNEZ

stavlajo na prireditvah, kot so Zaslavlje Prirodske, Praznik terana in pršuta v Dutovljah, vinska sejma v Gornji Radgoni in Ljubljani, festival En Kras - tisoč okusov v Štanjelu in na Vitovski in morju v Devinu.

Ivo Šuc je slavil z malvazijo pri belih vinih, medtem ko si je s Francem in Andrejem Vrabcem delil 3. mesto med terani. Turistična kmetija Petelin Durcik je osvojila dve drugi mesti, za teran in vitovsko

grango. Pri teranah je zmaga šla v roke Rikardu Vrabcu, ki je prejel tudi 3. nagrado za malvazijo in posebno pohvalo za rose. Posebno pohvalo je prejela tudi kmetija Petelin Durcik za cabernet sauvignon. (O.K.)

21. MAREC - Svetovni dan poezije

Poezijo bodo na pobudo ZSKD počastili v Gorici, Trstu in Špetru

TRST - Od leta 1999 je Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) dočolila 21. marec, ki slovi sicer po tem, da je prvi dan po mladi, za svetovni dan poezije.

Poeziji se bo ob tem dnevu tudi letos poklonila Zveza slovenskih kulturnih društev. ZSKD je že lani posvetila poeziji veliko pozornost, tako s projektom Povsem pesem 2010, ki sta ga izvedla KŠD Rojanski Krpan in ZSKD, kot z uspešnimi pobudami ob svetovnem dnevu poezije.

Tri prireditve, ki bodo potekale v Tržaški, Goriški in Videmski pokrajini, bodo tudi letos postavile v ospredje zlate deželne razsežnost pobude in ZSKD same.

V Trstu se bodo ljubitelji poezije zbrali v nedeljo, 20. marca, ob 11. uri ob Kosovelovem kipu v tržaškem Ljudskem vrtu na matineji poezije in glasbe z naslovom »Ta Trst«, ki jo bosta oblikovali Slovenski klub in Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z združenjem Casa della letteratura. Pobuda, ki nosi naslov po verzih letosnjega Prešernovega nagrajenca Miroslava Košute, bo postavila v ospredje italijanske in slovenske poezije, katerih osrednja tema je mesto Trst.

Srečanje bodo obogatele misli pisatelja Marka Sosiča. Pri pobudi bo sodelovala Glasbena matica, za glasbeno trenutke bo poskrbel duo flavt, ki ga sestavlja Sara Bembi in Carlo Venier in razreda prof. Erike Slama. V temu jutra bo obiskovalcem na ogled knjižna izložba, za ka-

tero bo poskrbela Tržaška knjigarna. Prav Tržaška knjigarna bo, v primeru slabega vremena, gostila tudi celoten program.

V Gorici se bodo poeziji poklonili pesniki in pesnici sami, ki se bodo zbrali na srečanju z naslovom S poezijo v pomladni dan. Na vabilo Zveze slovenskih kulturnih društev in KD Equilibri so se odzvali Claudia Voncina, Liliana Visintin, Jurij Paljk, David Bandelj, Giovanni Fierro, Francesco Tomada, Roberto Marino Masini in Alberto Princis. Vsak bo prebral nekaj svojih poezij. Srečanje bo prav tako naslednjeg nedelje, 20. marca, ob 11. uri, sicer v umetnostni galeriji v Ulici Diaz v Gorici, kjer bo sta osrednji misli srečanja usoda pesništva in družbenega vloga pesnikov.

Tudi v Gorici je pobuda nastala v sodelovanju z Glasbeno matico; za glasbeni utrirek bo poskrbel Silvia Lepore iz razreda prof. Manuela Figelija. Dogodek bo obenem napis pokroviteljstvo Občine Gorica in Pokrajine Gorica.

V Benečiji pa bo poeziji posvečeno srečanje, ki bo potekalo 21. marca, na svetovni dan poezije, v Slovenskem kulturnem centru v Špetru. Ob 19. uri se bodo vsi pisateli in pesniki beneškega prostora, ki ustvarjajo v slovenščini, zbrali na srečanju, ki go prirejata Zveza slovenskih kulturnih društev in Institut za slovensko kulturo. Večer bo uvedel pesnik Miha Obit, prisotne pa bo nagovorila tudi Živa Gruden. (mlis)

RAI - Slovenski televizijski program

Drevišnji Mikser posvečen 10-letnici zaščitnega zakona

TRST - TV mesečnik Mikser (na sporednu noč), okrog 20.50 v okviru slovenskih programov RAI bo tokrat spet v živo.

Še enkrat bomo spregovorili o zakonski zaščiti Slovencev v Italiji, tokrat iz drugačnega zornega kota. Če so bili v zadnji oddaji gostje 4 slovenski senatorji, bomo tokrat gostili nekatere deželne sestovalce in z njimi ugotavljali, kako se na krajevnih ravni udejanja sicer državni zakon.

Dežela Furlanija Julijške krajine je med deželami italijanske republike dežela s številnimi posebnostmi: po eni strani to pripisujemo njeni zemljepisni legi, po drugi strani pa raznolikosti prebivalstva, zgodovine in kulturo.

Prisotnost manjšine je bila eden temeljnih razlogov »posebnosti« naše dežele, kot je razvidno iz 3. tretjega člena posebnega statuta, ki jamči zaščito državljanom in v katemer je priznana »enakopravnost

vsem državljanom, ne glede na njihovo jezikovno pripadnost« ter zagotovljeno varstvo njihovih etničnih in kulturnih značilnosti.«

Kot manjšina smo se pred državnim zakonom 38 lahko že opirali na nekatere deželne zakone, npr. 46 iz leta 1991 in pa 482 iz leta 1999.

Po izglasovanju državnega zakona 38 je bilo dejansko potrebno izglasovati še deželni zakon 26 iz leta 2007 zato, da so se postavke državnega zakona začele konkretne udejanji in da smo na ozemlju FJK dobili instrumente izvajanja zakona, nenazadnje deželni sklad za slovensko jezikovno manjšino.

Smo lahko zadovoljni z rezultati, ki smo jih dosegli? Kako naprej? O vsem tem bo govorila v oddaji, ki jo bo vodil Fabio Gergolet.

TV Mikser bo na sporednu, noč 20.50 ter v ponovitvi v četrtek 17. marca ob istem času.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.20 Tv Kocka: Vodinko - Jesen prijava
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: Mattina in famiglia **7.00** Dnevnik **9.30** Dnevnik - L.I.S. **9.35** Aktualno: Magica Italia **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine **10.55** Svetna maša, sledi Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik/Focus **14.00** Variete: Domenica In - L'Arena **15.50** Variete: Domenica In - Amori **16.15** Variete: Domenica in... onda **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Film: Edda Ciano e il comunista (biog., It., '11, r. G. Diana) **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.10** Aktualno: Applausi **2.25** Glasb.: Sette note - Musica e musiche **2.45** Aktualno: Così è la mia vita... Sottovoce

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.25** 1.50 Resničnost show: L'isola dei famosi **8.00** Variete: Cartoon Flakes Weekend **7.35** Aktualno: Art Attack **8.55** Nan.: Karkù **9.25** Kviz: Social King **10.10** Variete: Ragazzi c'è Voyager **10.40** Aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.30** Aktualno: Tg2 Motori **13.45** Variete: Quelli che...aspettano **15.40** Variete: Quelli che il calcio e... **17.05** Šport: Stadio Sprint **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Šport: 90° minuto **19.05** Variete: Crazy Parade **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS - Unità anticrimine **21.45** Nan.: Hawaii Five - O **22.35** Šport: La domenica sportiva **1.00** Dnevnik **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

7.40 Nan.: La grande vallata **8.00** Film: Tre stranieri a Roma (kom., It., '58, r. C. Gora, i. Y. Monlaur) **10.10** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **11.00** Aktualno: Tgr EstOvest **11.20** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.45** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Telecamere **12.55** Aktualno: Racconti di vita **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.30** Dnevnik, In 1/2 h **15.00** Dnevnik - kratke vesti L.I.S. **15.05** Šport: Kolesarstvo, Chieti - Casteraimondo, 5. etapa **16.20** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **18.00** Aktualno: Per un pugno di libri **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio; n. L.

Rai 7

7.05 Dok. Italia Magica **7.35** Variete: L'età non conta (pon.) **8.05** Aktualno: Salus Tv **8.15** Aktualno: Musa Tv **8.25** Aktualno: Italia economia e prometeo **8.40** 12.00 Aktualno: Rotocalco Adnkronos **9.30** Dok.: Splendori d'Italia **10.35** Variete: Mukko Pallino **11.00** Dok.: Borgo Italia **11.30** Šport: Ski magazine **12.25** Variete: Chef a sorpresa **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Variete: Domenica è sempre domenica **13.10** Dok.: Italia magica **13.45** Aktualno: Musa Tv **14.05** Nan.: La saga dei Mc Gregor **17.30** Risanke **19.30** Aktualno: Pagine e fotogrammi **19.45** 21.45 Šport: Domenica Sport **21.30** Dnevnik in športne vesti **22.30** Film: La signora dimentica (triler, '89, r. B. May, i. D. Millis) **0.10** Talk show: A tambur battente **1.05** Dok.: Italia magica **1.35** Film: Mancia competente (r. E. Lubitsch)

Littizzetto **21.30** Aktualno: Presadiretta (v. R. Iacona) **23.20** Dnevnik in Deželni dnevnik **23.35** Variete: L'almanacco del Gene Gnocco **0.35** Dnevnik **0.45** Aktualno: Telegemere **2.25** Fuori orario - Cose (mai) vieste

Rete 4

7.05 Nan.: A.D. - Anno Domini **8.25** Dok.: Una settimana tra i leoni **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Mel-

verde **13.20** Aktualno: Pianeta mare **13.50** Aktualno: Donnaventura **15.00** Nan.: Suor Therese **16.45** Film: Coma profondo (triler, ZDA, '78, r. M. Crichton, i. M. Douglas) **18.55** Dnevnik **19.35** Nan.: Il ritorno di Colombo **21.30** Nan.: Il comandante Florent - Terapia terminale (det., Fr., '04, r. M. Perrrotta, i. C. Touzet) **23.20** Šport: Controcampo **1.25** Nočni dnevnik **1.50** Glasb.: Music Line

5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **10.00** 13.40 Resničnost show: Grande Fratello **10.25** Nan.: L'onore e il rispetto **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Variete: Domenica in - L'Arena **15.50** Variete: Domenica In - Amori **16.15** Variete: Domenica in... onda **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Film: Edda Ciano e il comunista (biog., It., '11, r. G. Diana) **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.10** Aktualno: Applausi **2.25** Glasb.: Sette note - Musica e musiche **2.45** Aktualno: Così è la mia vita... Sottovoce

Italia 1

7.00 Nan.: La vita secondo Jim **7.45** Risanke **10.45** Film: Scooby-Doo e i pirati dei Caraibi (ris., ZDA, '06) **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Film: La vera storia di Biancaneve (fant., Kan./ZDA, '01, r. C. Thompson, i. M. Richardson, K. Kreuk) **15.55** Film: Pleasantville (kom., ZDA, '98, r. G. Ross, i. T. Maguire, J. Daniels) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.10** Film: Catwoman (fant., ZDA, '04, r. Pitof, i. H. Berry, S. Sto-

ne) **21.25** Dok.: Wild - Oltrenatura **0.35** Film: Boa vs. Python - Nelle spire del terrore (fant., ZDA, '04, r. D. Flores, i. D. Hewlett, J. Bergman) **2.15** Film: Metroland (dram., Fr./V.B., '97, r. P. Saville, i. C. Bale, L. Ross)

Tele 4

7.05 Dok. Italia Magica **7.35** Variete: L'età non conta (pon.) **8.05** Aktualno: Salus Tv **8.15** Aktualno: Musa Tv **8.25** Aktualno: Italia economia e prometeo **8.40** 12.00 Aktualno: Rotocalco Adnkronos **9.30** Dok.: Splendori d'Italia **10.35** Variete: Mukko Pallino **11.00** Dok.: Borgo Italia **11.30** Šport: Ski magazine **12.25** Variete: Chef a sorpresa **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Variete: Domenica è sempre domenica **13.10** Dok.: Italia magica **13.45** Aktualno: Musa Tv **14.05** Nan.: La saga dei Mc Gregor **17.30** Risanke **19.30** Aktualno: Pagine e fotogrammi **19.45** 21.45 Šport: Domenica Sport **21.30** Dnevnik in športne vesti **22.30** Film: La signora dimentica (triler, '89, r. B. May, i. D. Millis) **0.10** Talk show: A tambur battente **1.05** Dok.: Italia magica **1.35** Film: Mancia competente (r. E. Lubitsch)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: M.O.D.A. **10.40** Nan.: L'ispettore Tibbs **11.35** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **13.55** Resničnost show: Chef per un giorno **14.50** Nan.: Jag - Avocati in divisa **17.55** Film: Sfida invernale (western, ZDA, '46, r. J. Ford, i. H. Fontana, L. Darnell) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Aktualno: Niente di personale (v. A. Piroso) **0.15** Dnevnik **0.25**

Aktualno: InnovatiON **1.05** Aktualno: Bookstore

Slovenija 1

7.00 Ris. nan.: Živ žav **9.20** Mlad. serija: Pu-stolovščine **9.55** Nedeljska maša **11.00** Prisluhnimo tišini **11.25** Ozare (pon.) **11.30** Obzora duha **12.00** Ljudje in zemlja - od-daja Tv Maribor **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.10** Na zdravje! **14.25** Alpe-Donava-Jadran **15.00** 17.15 NLP s Tjašo Železnik **15.05** Na naši zemlji z Marjanom Grčman **15.10** Profil tedna z Mašo Kljun **15.35** Večno z Lorello Flego **15.40** Športne novice z Anžetom Bašljem **15.50** Športni gost **16.05** Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom **16.15** Mega face s Tadejem Korenem Šmidom **16.25** Svetovno s Kar-men Švecig **16.35** Naglas! **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.10** Prvi in drugi **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Film: Pirojt: Zabava na noč čarovnic **21.30** Večerni gost: Lado Kralj **23.25** Poročila, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Mini serija: Pet dni **0.50** Dnevnik (pon.) **1.10** Dnevnik Slovenec v Italiji **1.40** Infokanal

Slovenija 2

8.00 Skozi čas **8.10** Globus (pon.) **8.40** Mla-di virtuozi **9.15** Film: Dan v življenju (pon.) **10.55** Kvitfell: SP v alpskem smučanju, sup-vereleslalom (M), prenos **12.25** Lahti: SP v nordijskem smučanju, smučarski tek - sprint (M in Ž) **14.15** Prvi krog: Pred za-četkom tekmovanja Formule 1 **14.55** Lah-ti: SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki, prenos **16.45** Rokometni magazin li-ge prvakov **17.15** SP v biatltonu: štafeta 4x6 km (Ž) **18.45** SP v nordijskem smučanju, smučarski tek - sprint (M in Ž) **19.50** Žrebanje lota **20.00** Ars 360 **20.15** Dok. serija: Avstralija na dlani **21.05** Nad.: Vrnitev v Cranford **22.00** Na utrip srca **22.30** Portreti mladih slovenskih skladateljev **24.25** Dok. odd.: Nizozemska (pon.) **0.10** Nad.: Nujni primeri (pon.) **1.00** Zabavni infoka-nal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **8.05** 21.30 Žarišče **10.30** Kronika **11.40** Svet in sliki in besedi **13.30** Poročila TVS1 **14.15** Dok. odd.: Mednarodna obzorja - Jemen **16.40** Na tretjem... **17.45** Aktualno **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **22.15** Dok. odd.: Angola - Prezra dežela

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Euronews **14.30** Šport: SP v biatltonu **16.00** Eno življenje, ena zgodba **17.00** Avtomobilizem **17.15** Poto-pisi **17.45** Vsedanes - Svet **18.00** Ljudje in zemlja **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premier **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. od-daja **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Ne-deljski športni dnevnik **22.30** Alpe Jadran **23.00** Koncert: resna glasba **23.35** Vseda-nes - Tv dnevnik **0.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

15.30 23.30 Tv prodajno okno **16.00** Zele-na bratovščina **16.30** Z Mojco po domače (pon.) **17.30** Mavrica (pon.) **18.30** Hrana in vino, izbrani recepti **19.30** Duhovna misel (pon.) **19.45** Tedenski pregled (pon.) **20.00** Razgleđovanja (pon.) **20.30** Pod drobno-gledom (pon.) **21.30** Veliko platno **22.30** Koncert Alfijs Nipiča **0.00** Videostrani

Pop TV

8.00 Winx klub (ris.) **8.25** YooHoo in pri-jateљi (ris.) **8.40** Radovedni Jaka (ris.) **8.50** Anim. serija: Medved Rupert **9.00** Anim. serija: Poštar Peter **9.20** Ben 10 (ris.) **9.45** Anim. serija: Gnušologija **10.10** Živalski fe-nomeni (dok. serija) **10.30** Anim. serija: Tom in Jerry **10.40** Športni magazin **11.45** Kuhajmo po domače (hrana in pičač) **12.20** Mamice na preizkušnji (dok. serija) **13.20** Zvezdnička preobrazba (resnič. show) **14.15** Film: Preden se stegneva (kom., ZDA, '07) **16.10** 30 Rock (hum. serija) **16.40** Film: Nore počitnice (pust., ZDA, '85) **18.20** Ljubezen skozi želodec (hrana in pičač) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Legenda o Zorru (akc., ZDA, '05) **22.25** Eli

Stone (hum. nan.) **23.20** Film: Modigliani (drama, ZDA/Ang./Fr./Nem./Ir./Rom., '04) **1.50** Pločevinko (pust. serija) **2.45** 24UR, ponovitev, Novice **3.45** Nočna panorama (rekla-me)

Kanal A

8.15 Dok. drama: Reka nosorog (Anglija) **9.15** Dinotopija (avant.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Nekaj minut za domačo glasbo:
 Ansambel Modri val
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Aspettando Unomattina
6.30 Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina
7.00 Dnevnik, L.I.S. **7.35** Dnevnik - Parlament **8.00** Dnevnik, Focus in vremenska napoved **9.00** Dnevnik in rubrike **10.00** Aktualno: Verdetto finale **10.50** 1.35 Aktualno: Appuntamento al cinema **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik, gospodarstvo in Focus **14.10** Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Pretego) **16.10** Variete: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **18.50** Kviz: L'Eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Il commissario Montalbano **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.00** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.40** Aktualno: Sottovoce **2.10** Aktualno: Rewind - Visioni private

tessa di Hong Kong (kom., ZDA, '67, r. Charlie Chaplin) **18.55** Dnevnik in vre-

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.20** 19.40 Resničnostni show: L'isola dei famosi **8** **7.00** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società **13.50** Aktualno: Zdravje 33 **14.00** Variete: Pomeriggio sul Due **16.10** Nan.: La signora in giallo **17.00** Nan.: Top Secret **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.15** Dnevnik **18.45** Variete: Maurizio Costanzo Talk **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Ghost Whispers **23.25** Dnevnik **23.40** Aktualno: Glam - Essere e apparire **0.20** Glasb.: Ritratti Musicali **0.50** Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Rigione **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso **9.10** Aktualno: Agorà, sledi Agorà Brontolo **11.00** Aktualno: Apprescindere **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Dnevnik - Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.05** Šport: Kolesarstvo, Ussita - Macerata, 6. etapa **16.20** Variete: Tg3 GT Ragazzi **16.30** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Nan.: Cotti e mangiat **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Il diario di una tata (kom., ZDA, '07, r. S.S. Berman, R. Pulcini, i. A. Keys) **23.15** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni dnevnik, sledi Deželni dnevnik **1.10** Aktualno: Fuori orario

Rete 4

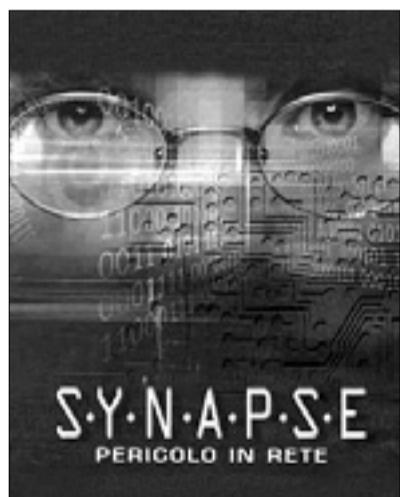
6.55 Nan.: Charlie's Angels **7.55** Nan.: Nash Bridges **8.50** Nan.: Hunter **10.15** Nan.: Carabinieri **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino **12.50** Nan.: Distretto di polizia **7** **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flukkan - copria in giallo **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: La con-

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino cinque **9.55** Resničnostni show: Grande Fratello Pillole **10.00** Dnevnik - Ore 10 **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.05** Resničnostni show: Grande Fratello Pillole **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Variete: Striscia la notizia (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Resničnostni show: Grande Fratello 11 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello

Italia 1

6.55 Risanka **8.45** Nan.: Dr. House Medical Division **9.40** Nan.: Grey's Anatomy **11.30** Nan.: The Closer **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Nan.: E alla fine arriva mamma! **15.00** Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto **15.40** Risanka: Naruto Shippuden **16.10** Risanka: Sailor Moon **16.40** Nan.: Merlin **17.30** Nan.: Smallville **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Nan.: CSI - Miami **20.30** Kviz: Trasformat **21.10** Nan.: CSI - NY **23.00** Nan.: Fringe **0.45** Film: S.Y.N.A.P.S.E. - Pericolo in rete (triler, ZDA, '01, r. P. Howitt, i. R. Phillippe)

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Domani si vedrà (pon.) **8.05** Šport: Ski Magazine **8.30** Dnevnik **9.00** Borgo Italia **9.30** Nan.: Betty La Fea **10.20** Nan.: La saga dei Mc Gregor **12.45** Variete: Today we eat Sicilian **13.05** Aktualno: Videomotori **13.30** Dnevnik **14.05** Variete: ...Animali amici miei **15.00** Nogomet: Rivediamoli **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Musa TV **19.15** Aktualno: Italia economica e Prometeo **19.30** Dnevnik **20.00** Športne vesti **20.05** Aktualno: Dai nostri archivi **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Udinese a giochi fatti **21.45** A tambur battente **22.45** Aktualno: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Film: Milionari a Beverly Hills (kom., ZDA, '90, r. P. Schneider, i. J. Rivers, A. Rocco, T. Hopkins)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (12. marca 2011)

Vodoravno: Karenina, amarilis, rabinati, ataka, R. N., V. E., zoo, Carnaval, dan, Ararat, prefektura, toraks, semester, Monet, Vida, tiara, suma, sire, aromat, tesar, azaleja, Adele, trk, poteza, starinarna, Ari, A. R., korak, Caan; na sliki: Carnaval du Rio. **Mala križanka**, vodoravno: 1. omara, 6. Pariz, 7. Atene, 8. trakt, 9. J.I., 10. A. A., 11. Ems, 13. Solun, 16. enota, 17. Linan, 18. oj, 19. ha.

LA 7

La 7

6.05 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: (Ah)iPiroso **10.50** Aktualno: Life **11.25** Nan.: L'ispettore Tibbs **12.30** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Il nostro agente Flint (voh., ZDA, '66, r. D. Mann, i. J. Coburn) **15.55** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.45** 2.25 Nan.: MacGyver **18.45** Nan.: Jag - Avvocati in divisa **19.40** Show: G Day (v. G. Cucciari) **20.00** Dnevnik **20.30** 4.25 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.55** Dnevnik, sledi N.Y.P.D.

Slovenija 1

6.25 Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.)

7.00-10.00 Poročila in Dobro jutro **10.10** Risanka: Prijava Nodi (pon.) **10.20** Risanka: Fifi in cvetličniki (pon.) **10.45** Potplatopis (pon.) **11.00** Nan.: Šola Einstein (pon.) **11.25** Ris. nan.: Izganjalci veloveljci **11.55** Ljudje in zemlja, oddaja Tv Maribor (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Pogledi Slovenije (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Ris. nan.: Kljukec s strehe (pon.) **16.10** Otr. odd.: Nočko **16.20** Otr. nad.: Ribič Pepe **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** Dok. odd.: Morski sloni kot raziskovalci **18.25** Žrebanje 3x3 plus 6 **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.00** Globus **23.30** Glasbeni večer **1.00** Dnevnik (pon.) **1.35** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.05** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal

8.30 Zabavni infokanal **9.30** Gremo na smuči (pon.) **10.00** Dobro jutro **12.45** Sobotno popoldne **15.00** Ars 360 (pon.) **15.15** Umetni raj (pon.) **15.40** Slovenski utrinki (pon.) **16.10** Posebna ponudba **16.35** To bo moj poklic **17.00** Nad.: Stara nergača (pon.) **17.30** Alpe-Donav-Jadran (pon.) **18.00** Prvi in drugi (pon.) **18.55** Z glavo na zabavo **19.25** Univerza **20.00** Peklenski izbor **20.45** Dok. odd.: Kristalna noč **21.35** Knjiga mene briga **22.00** Bleščica, oddaja o modi **22.30** Film: Henry - Portret serijskega morilca **23.50** Dok. odd.: Kupčija s hudičem (pon.) **0.55** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.10** Tedenski pregled

8.00 Novice **9.10** Poslanski premislek **10.00** Novice **11.10** Slovenija in Evropa **12.05** Tedenski pregled **13.30** Poročila **14.15** Dok. odd.: Angola - Prezrta dežela **15.30** Poročila **16.10** Slovenija in Evropa **17.25** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik **19.20** Dok. odd.: Žaričje **22.00** Dok. odd.: Angola - Prezrta dežela

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna

Tv - Tdd **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Koncert - resna glasba **16.10** Veselo je... **16.40** Tednik **17.10** Avtomobilizem **17.25** Istra in... **18.00** **23.15** Športna mreža **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Italija **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione **21.00** Aktualna tema: Meridiani **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **23.00** Primorska kronika **23.50** Vremenska napoved **23.55** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

9.00 Videostrani, Novice **9.05** 19.00, 22.00

Mozaik **10.00** Novice **10.05** 17.20 Hrana in vino **11.00-15.00** Novice in videostrani **11.05** 23.30 Tv prodajno okno, videostrani **17.00** Tv prodajno okno **18.00** 36. pokal Loka **18.15** Monitor **18.30** Kmetijski razgledi z Dolenske **20.00** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved in kultura **20.30** Odbojka - Modra skupina: Salonit '90, r. P. Schneider, i. J. Rivers, A. Rocco, T. Hopkins

POP Pop TV

7.15 14.00 Najlepša leta (hum. serija) **8.05**

15.55 Prepovedana ljubezen (nad.) **9.00** TV prodaja, Reklame **9.15** Sebična ljubezen (dramska serija) **10.10** TV prodaja, Reklame **10.40** 18.00 Gospodarica srca (dramska serija) **11.35** TV prodaja, Reklame **12.05** 16.50, 17.10 Zorro: Meč in vrtnica (avant. serija) **13.00** 24UR ob enih, Novice **14.50** Nebrušeni dragulj (dramska serija) **15.55** Nad.: Prepovedana ljubezen **17.00** 24UR popoldne, Novice **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice

NOGOMET - A-liga, neodločen izid v Ceseni

Juventus se še ni izvlekel iz krize

Cesena - Juventus 2:2 (0:2)

Strelci: Matri v 19. in 35., Jimenez v 41. iz 11-m; Parolo v 80. min.

Cesena (4-3-2-1): Antonioli; Santon (Ceccarelli), Pellegrino, Von Bergen, Lau-ro; Caserta (Malonga), Colucci, Parolo; Jimenez, Giaccherini (Rosina); Bogdani.

Juventus (4-4-2): Buffon; Motta, Bonucci, Chiellini, Traoré; Krasić (Grygera), Aquilani, Marchisio, Pepe; Del Piero (Martinez), Matri (Iaquinta).

CESENA - Juventus je pozabil, kako se zmagal. Po treh zaporednih porazih so črno-beli le iztrgali točko. Tekma proti Ceseni, ki se bori za obstanek (8 točk v zadnjih štirih krogih), je bila živahnna. V prvem delu je bilo precej napak. Najbolj očitna je bila Giaccherinijeva, katere posnetek bo bržkone obkrožil cel svet: igralec Cesene je namreč z dobre pozicije zgrešil pred praznimi vrati. Po prvem polčasu so Delnerijevi varovanci vodili z 2:1. Oba zadetka je dosegel razigrani Matri. Za Ceseno je zaostanek zmanjšal Jimenez, ki je uspešno izvedel enajstmetrovko (Buffonu je sodnik po prekršku pokazal le rumeni karton). Sodnik je nato rdečega pokazal Motti (prekršek nad Giaccherinijem).

V drugem polčasu so se gostitelji razigrali in Buffon je moral vsaj trikrat resneje posredovati. Juventus je vodil vse do 10 minut pred koncem, ko se je Cesena ve-sila po golu Parola.

VRSTNI RED: Milan 61, Inter 57, Napoli 53, Lazio 51, Udinese 50, Roma 46, Juventus 42, Palermo 40, Cagliari 39, Fiorentina 37, Bologna 36, Genoa 35, Chievo 32, Sampdoria 31, Cesena, Parma in Catania 29, Lecco 28, Brescia 26, Bari 16.

DANES: ob 12.30 Milan - Bari, ob 15.00 Lecce - Bologna, Roma - Lazio, Cagliari - Udinese, Catania - Sampdoria, Chievo - Fiorentina, Genoa - Palermo, ob 20.45 Parma - Napoli.

Udinese v Cagliariju

VIDEM - Udinese bo skušal danes v Cagliariju doseči peto zaporedno zmag, bržkone pa bi se zadovoljil tudi s točko, s katero bi serijo ugodnih izidov podaljšal na dvanajst. Trener Videmčanov opozarja na kakovost nasprotnikov, katere je značilno, da pod vodstvom trenerja Donadonija ne »pozna« neodločene-nega izida. Guidolin ni sporocil postave, sko-rat gotovo pa se bo opredelili za stan-darno enajsterico.

Izgredi na derbi tekmi kroga Olimpija-Maribor

LJUBLJANA - »Večni« derbi med ljubljansko Olimpijo in vodilnim Mariborom se je končal brez zadetkov, žal pa so tekmo v Stožičah zaznamovali izgredi na-vijavev, ki so tudi vdrli na igrišče.

Izidi 22. kroga: Nafta - Domžale 2:3, Rudar - Luka Koper 0:1, Hit Gorica - Ce-lje 1:1, Olimpija - Maribor 0:0.

WATERPOLO - A2-liga: Quinto - Pallanuoto TS 10:9; jadranska liga, druga četrtfinalna tekma: Primorje - Rokava Ko-per 8:14.

KOŠARKA - Liga NLB: Krka - Par-tisan 62:72, Cibona - Budućnost 70:80, Igrokea - Široki Brijeg 71:73, Radnički - Ce-devita 73:79.

ODOBJKA - A1-liga: San Giustino - Modena 2:3 (Loris Manià je sprejemal 82 odstotno, 57% brezhibnih, dve napaki); 1. DOL: Marchiol Vodi - Saloni Anhovo 0:3 (Aljoša Orel brez točke), Galek - ACH Vol-lej 0:3, Kropa - Calcit 0:3.

ROKOMET - Rokometnašice Krima Mercatorja so v 5. krogu glavnega dela li-ge prvakinj (skupina 1) v gosteh izgubile proti španskemu Itxaku Reynu De Navarri s 24:25. Krimovke so s četrtim porazom v tem delu tekmovala že zapravile mož-nosti za napredovanje v polfinale.

Juventusov napadalec Alessandro Matri, nanj je pazil švicarski branilec Cesene Steve Von Bergen, je dvakrat zatrezel nasprotnikovo mrežo

ANS

Slovenski skakalci na 5. mestu

LAHTI - Avstrijski smučarski skakalci so zmagovali ekipne tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih v Lahtiju. Svetovni prvaki so na prvem mestu zbrali 1086 točk, drugi so bili Norvežani (1065,3), tretji pa Poljaki (1028,3). Slovenci Jernej Damjan, Jurij Tepeš, Peter Prevc in Robert Kranjec, bronasti junaki z minulega SP, so bili peti (999,7). Danes čaka skakalce na Finskem še posamična tekma.

PETERKA - Najboljši slovenski smučarski skakalec vseh časov Primož Peterka se je odločil za konec kariere. Peterko še čaka zadnji skok, saj mu bodo pripravili poslovilno tekmo. Dvaintridesetletni Moravčan se je za to odločil po minulem državnem prvenstvu v Kranju, kjer je po ponesrečenem nastopu zasedel 43. mesto.

Ricco ne bo več nastopal

RIM - Italijanski kolesar Riccardo Ricco ne bo več nastopal na dirkah, tudi če ga Italijanski olimpijski komite in Mednarodna kolesarska zveza osvobodita dopinških obtožb. Tekmovalec Vacansoleila je za *Gazzetta dello sport* zanikal, da bi bilo njegovo dejanje, ko naj bi 6. februarja zdravnikom priznal zamenjavo krvi, zaradi česar je moral poiskati zdravniško pomoč, bil pa nekaj časa tudi v smrtni nevarnosti, povezano z dopingom. »To ni bil dopinški primer. Zaenkrat me nihče ni niti osumil, a vsi me imajo za krivega,« je dejal Ricco, ki ga zaenkrat Coni še ni zaslila. Ricco je bil zaradi dopinga v preteklosti že kaznovan. Leta 2008 si je na Touru pomagal z nedovoljenimi sredstvi, zato je moral 20 mesecev prisilno počivati.

NOGOMET - Točka na gostovanju v Kalabriji

Triestina še zadnja, a živa

Golu Marchija je že v prvem polčasu »odgovoril« Acerbi - Proti neprepričljivemu nasprotniku so bili Salvionijevi varovanci premalo pogumni

Reggina - Triestina 1:1 (1:1)

STRELCA: v 9. Marchi, v 28. Acerbi

REGGINA (3-5-2): Puggioni; Adejo, Cosenza, Acerbi; Ricc. Colombo, De Rose, Tedesco (14. N. Viola), Castiglia (12.dp Barilla', 17.dp Rizzo), Rizzato; A. Viola, Bonazzoli. Trener: Atzori.

TRIESTINA (4-4-2): Rob. Colombo 6; D'Ambrosio 6, Cottafava 7, Malago' 6, Filkor 7 (34.dp Longhi); Antonelli 6 (40.dp Bariti), Gissi 6,5, Dettori 6,5, Miramontes 6; Godeas 6, Marchi 6 (20.dp Taddei 5,5). Trener: Salvioni.

SODNIK: Calvarese iz Terama 6,5; OPOMINI: Cosenza, Ricc. Colombo, Malago'; Godeas, D'Ambrosio, Rob. Colombo.

Triestina je proti Reggini dokazala, da je še živa, se je Reggia Calabrie vrata s točko, ki bo Tržačanom bolj malo koristila. In točka bo imela tudi grenak priokus, saj bi lahko Triestina poskušala tekmo tudi zmagati, vendar bi morala v drugem polčasu malo več tvegati. Včeraj je namreč domača ekipa naletela na slab dan, tako da je bila posebno ranljiva, a trener Salvioni in njegovi varovanci so se navsezadnjem zadovoljili z neodločenim izidom, ki bistveno ne spremeni položaja na lestvici, saj Triestina ostaja na repu razpredelnice.

IZBIRE - Domači trener je zadnji trenutek v vezni vrsti zaupal Castigli in De Roseju, kmalu pa je moral znova po-seči zaradi poškodbe izkušenega Te-

desca. Salvioni je Filkorja postavil na levi obrambni pas, na sredini pa zaupal Dettori. V napadu je po dolgem času vse od prve minute igrala dvojica Marchi-Godeas.

O TEKMI - Triestina je bila v prvem polčasu zelo živa. Z visokim presingom so Salvionijevi varovanci prese-netili domače igralce. Gissi in Dettori sta prestregla celo vrsto žog, branilci pa so v bistvu onesposobili Bonazzolija v red-kih primerih, ko je žoga le prišla do potovnega napadalca Reggine. Po osmih minutah je sodnik razveljavil zadetek Alessia Viole zaradi nedovoljenega po-ložaja, le minuto kasneje pa so Tržačani prešli v vodstvo z Marchijem. Po podaji D'Ambrosia je Adejo zelo nespretno posegel, Puggioni je moral žogo na nek način odbiti, a le na noge Marchija, ki ni imel težav žogo poslati v prazen gol. Triestina je nadaljevala igrati z ne-pričakovano visokim tempom in v 25 minutah je po kolektivni akciji prišel do strela Antonelli: le poseg branilca je pre-prečil 2:0. Žal pa je Reggina s prvim pravim streli izenačila. Sodnik je doso-dil prosti strel na 20 metrih in Acerbi ga je silovito in neubrnljivo izvedel. Štiri minute kasneje je Godeas poskušal pre-seteniti Puggionija z velike razdalje a vratat je, ne brez težav, žogo ubranil. Prav ob izteku polčasa pa je priložnost za-mudil še Miramontes. Ekipi sta odšli na počitek pri stanju 1:1, a z neodločenim izidom so bili veliko bolj zadovoljni v do-maćem taboru, saj je bila Triestina v prvem delu srečanja prepričljivejša.

B-LIGA

Albinoleffe - Vicenza 2:2, Ascoli
- Atalanta 1:1, Grosseto - Pescara 3:2, Modena
- Frosinone 2:1, Novara - Sassuolo 0:0, Piacenza
- Crotone 2:0, Reggina - Triestina 1:1, Siena - Empoli 0:0, Torino - Livorno 0:2, Varese - Portogruaro, jutri ob 20.45 Cittadella - Padova
Atalanta 31 17 9 5 37:21 58
Siena 31 15 12 4 45:24 57
Novara 31 14 13 4 48:24 55
Varese 30 11 14 5 36:22 47
Reggina 31 12 11 8 35:30 42
Livorno 31 11 10 10 38:36 43
Pescara 31 9 11 11 33:34 42
Civitanova 30 12 6 12 32:34 42
Grosseto 31 11 9 11 35:39 42
Piacenza 31 10 11 10 43:43 41
Torino 31 11 8 12 34:38 41
Empoli 31 9 13 9 33:29 40
Modena 31 8 14 9 32:38 38
Padova 30 8 13 9 40:36 37
Sassuolo 31 9 9 13 32:33 36
Albinoleffe 31 9 9 13 37:49 36
Crotone 30 7 13 10 27:34 34
Cittadella 30 7 11 12 32:37 32
Portogruaro 30 7 9 14 25:40 30
Ascoli (-6) 29 8 11 10 29:34 29
Frosinone 31 6 11 14 32:46 29
Triestina 31 5 13 13 24:38 28

PRIHODNJI KROG: 19.3. ob 15.00 Triestina - Varese

ri in drugem polčasu, če izvzamemo nekaj strelov z razdalje in cele serije koton, ki pa so jih Miramontes in soigralci slabo izvedeli. Tudi Reggina ni bila nikoli nevarna, zapretila pa je le v sodni-kovem podaljšku. Prvič z Bonazzolijem, čigar prosti strel je švignil nekaj centimetrov mimo desne Colombove vratnice, nato pa je poskušal še Viola, a tu-di njegov strel s sredine kazenskega prostora ni bil dovolj precisen.

KLJUČNI DOGODEK - Sredi drugega polčasa je bilo jasno, da sta Miramontes in Antonelli utrujena. Salvioni bi lahko tvegal in tekmo poskušal zmagati (poraz itak ne bi veliko vplival na stanje na lestvici), a preveč se je obotavljal in se nazadnje zadovoljil s točko. Čemu?

JE ŠLO - Tržačani so bili tokrat veliko bolj živahni in na sredini igrišča sta Gissi in Dettori dobro opravila svojo nalogu. Videlo pa se je tudi neka zanimivih kombinacij. **Top:** Steber obrambe je bil znova Cottafava, ki je bil vedno na pravem mestu. Salvioni sodi, da je mladi madžarski reprezen-tant bolj koristen v obrambi kot v ve-zni vrsti, in tudi v novi vlogi se je do-bro znašel Filkor.

NI ŠLO - Priložnost zamujena ne vrne se nobena. In včeraj je imela Triestina edinstveno priložnost, da bi iz-tržila celoten izkupiček. A ni želeta preveč tvegati. **Flop:** Taddei bi moral s svo-jim vstopom dvigniti kakovostno raven napada Triestine, a sploh ni prišel do izraza.

ALPSKO SMUČANJE - Po 3. mestu v slalomu na Češkem

Tina Maze prvič v karieri presegla mejo 1.000 točk

Zdaj je še bližja skupnemu 3. mestu, ki ga je od Slovencev doslej osvojil le Jure Košir

ŠPINDLERUV MLIN - Avstrijska Marlies Schild je prepričljivo zmagalna v slalomu za svetovni pokal alpskih smučark v Špindleruvem Mlynu na Češkem (1:43,85) in osvojila tudi malo kristalni globus za zmago v skupnem seštevku discipline. Druga je bila njena rojakinja Kathrin Zettel (+0,93), trečta pa edina Slovenka na tekmi Tina Maze (+1,16).

»Vse tri vikende po svetovnem prvenstvu sem opozorila nase in ostala v vrhu. Zadovoljna in ponosna sem, ker lahko vsak vikend dosegam vrhunske uvrstite. Moje želje so bile, da bi bilo tako že od začetka sezone, pa mi je steklo po svetovnem prvenstvu in si tako želim nadaljevati tudi v prihodnjem ter uživati v smučanju,« je bila zadovoljna Mazejeva.

Schildova je vodila že po prvi vožnji, druga je bila Zettlova (+0,18), trečta Švedinja Maria Pietilä-Holmner (+0,66), četrta pa Mazejeva (+0,72). Mazejeva je v finalu nastopila izvrstno, tedaj vodilno Slovakinja Veronika Zuzulova ugnala za skoraj pol sekunde (+0,41) in ohranila prvo mesto tudi po nastopu Pietilä-Holmnerjeve. Kljub temu, da sta jo prehiteli Avstrijki, pa je bila zelo vesela svojih tretjih slalomskih stopničkov v pokalu in 27. skupno. Med prvo trojico v slalomu je bila le še lani, 17. januarja, ko je bila druga v Mariboru, in 21. februarja v Courchevelu v Franciji, kjer je bila tretja.

»Za nami je odličen konec tedna. Danes je bila druga proga težka, tako teren kot postavitev. Mazejeva je nastop fenomenalno izpeljala in osvojila stopničke. Škoda, da v petek ni nekoliko bolje opravila prve vožnje veleslaloma, ker bi drugače verjetno zmagača. Vendar kljub temu nimam pri-

Tina Maze

ANS

pomb in lahko Mazejevi le čestitam,« je dejal Andrea Massi, vodja ekipe Tina Maze.

Po dveh uspešnih nastopih v Špindleruvem Mlynu, v petek je na četrtem mestu zmagovalne stopničke v veleslalomu zgrešila za pet stotink, je Mazejeva prvič v karieri presegla 1000 točk v sezoni (1003) in na tretjem mestu povečala prednost pred Avstrijko Elisabeth Görgl, tokrat 28., na 71 točk. Tako je vse bližje bronu v skupnem seštevku, kar še ni uspelo nobeni slovenski smučarji, med smučarji pa le Juretu Koširju leta 1995, ko sta bila pred njim le Italijan Alberto Tomba in Avstrijec Günther Mader.

Breg: Cresi, Cigui, Degrassi, Stefani, Potleca, Daris, Laghezza, Drago, Mendela, Petranich, Coppola (od 72. Cermelj). Trener: Tommasi. Rdeča kartona: Marković v 59. in Dražgo v 83. min.

NOGOMET - Pomembni zmagi ekip naših društev v 1. in 2. amaterski ligi

Breg in Primorec vse bližja vrhu

Brežani so v Bazovici premagali Zarjo Gajo, ki vse bolj tone proti dnu - Primorec se je oddaljil od Domia - Vsi mladinci izgubili

2. amaterska liga

Zarja Gaja - Breg 0:1 (0:1)

Strelec: Drago v 3. min.

Zarja Gaja: Grgić, Asselti, Bernetič, Marković, Missi, Franco, Marchesi, Mihelčič, Bernobi, Della Zotta, Cocevari (od 64. Kariš). Trener: Lacalamita.

Breg: Cresi, Cigui, Degrassi, Stefani, Potleca, Daris, Laghezza, Drago, Mendela, Petranich, Coppola (od 72. Cermelj). Trener: Tommasi.

Rdeča kartona: Marković v 59. in Dražgo v 83. min.

Zamudniki, ki jih je bilo kar nekaj, se lahko kesajo, saj niso videli edinega gola na tekmi. Breg je domačega vratarja Jaša Grgića premagal že v 3. minutu, ko je Drago, sicer ne z dobre pozicije, z natančnim strehom poslal žogo v desni vratarjev kot. Pred tem je Grgić ubranil nevarni strel Coppole, Bernetič pa je zatem z glavo odbil žogo z golove črte. Po pestrem začetku se je tekma precej umirila. V 12. minutu se je Zarja Gaja prvič nevarno predstavila pred Bregovimi vrati. Marchesi je streljal čez prečko. Podobno je storil deset minut kasneje Cocevari. Številni gledalci so se že dvignili na noge v 27. minutu, ko je Bregov napadalec Mendela preigral vso domačo obrambo. Pot do drugega zadetka mu je zaprl šele vratar Grgić.

Po prvem polčasu, ki je minil v znamenju Bregove premoči, je v drugem delu Zarja Gaja igrala malo boljše, čeprav zelo zmedeno in neorganizirano. Veliko dobre volje, pre malo natančnosti in konkretnosti. Trener Lacalamita je »v ogenj« postal Kariš in Ghezza. Igra se je resa nekaj razvila. Po štirinajstih minutah je moral zradi drugega opomina zapustiti igrišče branilec Marković. V 30. minutu si je Ghezzo izboril prosti strel z dobre pozicije ob robu šestnajstmetrskega prostora. Številni in glasni domači navijači so sicer vzkljukali Be-

čajevno ime: »Vili,« je bilo slišati s tribune. Trener Lacalamita ni poslušal domačih navijačev in specialist za proste strelje (in ne samo) Bečaj je tekmo odsedel na klopi. Zadnji del tekme je bil precej živahan in tudi živen. Tudi Brežani, ki so v drugem polčasu nekoliko popustili, so ostali z desetimi igralci na igrišču. Sodnik je v slačilnico predčasno poslal strelca edinega zadetka na tekmi Draga. V 87. minutu sta se Grgićevu golu po lepi akciji približala Petranich in Cermelj, slednji pa je za las streljal mimo vratnice. V 91. minutu pa bi lahko žogo potisnil v mrežo Marchesi: Bregov vratar Cresi je rešil svoja vrata in rezultat (16. zaporedni pozitivni). Breg se je z novo zmago, v pričakovanju današnjega kroga, prebil na tretje mesto na lestvici. Mossa je včeraj igrala le neodločeno 2:2 proti Moraru.

IZJAVI PO TEKMI:

Marko Kariš, nogometni Zarja Gaja: »V prvem polčasu je bil Breg boljši, igral bolj agresivno. V drugem delu pa smo se potrudili in bi lahko s kančkom sreče tudi izenačili, a žal smo bili premalo konkretni in neorganizirani pred nasprotnikovimi vrati.«

Giuliano Prašelj, načelnik Bregove nogometne sekcije: »V prvem polčasu bi lahko dosegli še en zadetek in tako zaprli tekmo. Zarja Gaja je v drugem delu, čeprav je imela moža manj, igrala bolj napadalno in še dobro, da je naš vratar odločilno ubranil nevaren strel v zadnji minutni. Zmaga v Bazovici je res pomembna.« (jng)

Ostali izid: Mossa - Moraro 2:2.

1. amaterska liga

Domio - Primorec 0:1 (0:0)

Strelec: Moscolin v 80. min.

Primorec: Barbato, Di Gregorio, Giorgi, Meola, Santoro, Ravalico, Antonaci, Dell'Osso, Moscolin, Snidar, Lanza. Trener: Sciarrone.

Napadalec Zarja Gaja Bernobi in branilec Potleca. V ozadju Bregov trener Dino Tommasi in Bregova klop

Primorec je po dveh tednih spet vknjil vse tri razpoložljive točke, tokrat pri Domiu. Vseskozi so bili trebensi nogometni bolj prepričljivi: v prvem polčasu so prevladali, vendar obenih pripranih priložnosti niso izkoristili. V drugem delu srečanja pa so gostje, ki se približujejo vrhu lestvice, izkoristili številčno prednost na igrišču: sodnik je namreč zaradi dvojnega opomina v deseti minutni drugači dela izključil nasprotnikovega igralca, tako da je Domio do konca igral v desetih. Igra se je v nadaljevanju večinoma odvijala na Primorčevi polovici: po treh priložnostih so v 35. minutni končno zatresli mrežo – z desne je Micor preigral igralca, nato pa podal Moscolinu, ki je z nogo usmeril žogo v gol.

Predsednik se je zmage zelo veselil: »Seveda smo zadovoljni z osvojenimi tremi točkami. Zdaj smo se od Domia oddaljili za sedem točk.«

VČERAJ ŠE - ELITNA LIGA: Virtus Corno - Pro Cervignano 3:0; **PROMOCIJSKA LIGA:** San Daniele - Reanes 1:1 (SD je zgrešil 11-m v 88. min.); **3. AL:** Pro Farra - Torre 1:1.

MOŠKI

Walchhofer 1., Andrej Šporn pa odličen četrtri

KVITFJELL - Zadnji smuk letošnje sezone alpskih smučarjev pred finalom svetovnega pokala v Lenzerheideju je minil v avstrijskem taktu z dvojno zmago. Zmagal je Michael Walchhofer, drugi je bil Klaus Kröll. Andrej Šporn je s četrtim mestom dosegel drugi najboljši rezultat kariere, slovenski uspeh je dopolnil Andrej Jerman z devetim mestom. Walchhofer je v svojem zadnjem svetovnem pokalu 19. zmago dosegel z minimalno razliko. Rojaka Krölla je premagal za 13 stotink sekunde. Na najnižjo stopničko zmagovalnega odra se je postavil Švicar Beat Feuz (+0,31), ki je na petkovem smuku v Kvitfjellu osvojil prvo zmago v svetovnem pokalu. Četrto mesto je za Šporo drugi najboljši dosegel po lanskem Kitzbühlu, ko je bil drugi. Hrvat Ivica Kostelić si je z 21. mestom že pred finalom zagotovil veliki kristalni globus ter se pridružil sestri Janici, ki je v pokalu bila trikrat zmagovalka skupnega seštevka.

Izidi: 1. Michael Walchhofer (Avt) 1:43,85; 2. Klaus Kröll (Avt) +0,13; 3. Beat Feuz (Švi) +0,31; 4. Andrej Šporn (Slo) +0,56; 5. Patrick Küng (Švi) +0,69. **Svetovni pokal, skupno:** 1. Ivica Kostelić (Hrv) 1324 točk, 2. Didier Cuche (Švi) 806, 3. Carlo Janka (Švi) 738.

RUGBY

Italija ugnala Francijo!

RIM - Prvič odkar nastopa na Pokalu šestih narodov, je Italija premagala Francijo. Rezultat 22:21, ki so ga dosegli na stadio-nu Flaminio v Rimu, je še toliko bolj neverjeten, ker so »azzurri« že izgubljali z 18:6 (na začetku so vodili s 3:0), v zadnjih 21 minutah tekme pa so dosegli delni izid 16:3. Več kot očitno je bilo, da so gostje v drugem delu tekme začeli podcenjevati Italijane. Znak, da je temu tako, je tudi v tem, da so se na pripravah zbrali le dva dni pred tekmo, kar je dokaj neobičajno. To je bila še druga zmaga Italije proti Franciji. Prvo so dosegli leta 1997 v Grenoblu na tekmi za evropski pokal.

Poraz bo v Franciji zagotovo odmeval, selektor Lievremont, ki ga že ne marajo, pa se bo znašel na zatožni klopi, medtem ko si je selektor Italije Mallet brzko ne zagotovil potrditev na klopi »azzurrov« vsaj do prihodnjega svetovnega prvenstva. Za Francijo pomeni poraz tudi konec sanj, da bi ubranila lansko zmago na tem turnirju, posebno če bo Anglija danes premagala Škotsko. Junak tekme je bil Masi, ki je dosegel edino točko za Italijo, vse druge točke pa je s prostimi udarci prispeval Mirco Bergamasco, ki sicer igra in služi kruh prav v Franciji, kot tudi njegovi soigralci Masi, Lo Cicero, Festuccia in Dellape. Francozi imajo na tekma proti Italiji povprečje 45,6 dosegene točke, tokrat so jih dosegli kreplko polovico manj.

Pred tekmo zadnjega kroga proti Walesu so se Italijani za letos že otresli nočne more, ki jo v tem pokalu predstavlja pridobitev »lesene žlice«. Ta pripada ekipi, ki na turnirju ne osvoji niti točke.

ni postavil je skušal Kras dosegč gol do konca tekme. Trener Kragelj je takole komentiral srečanje: »Sodniki so popolnoma spremenili potek tekme. Škoda, saj bi lahko zmagali in bili sedaj četrti. Pohvalil bi predvsem naraščajnike, ki so odigrali dobro tekmo in mislim, da dobo v naslednjem sezoni nosilci igre v ekipi.« (MiP)

Ostali izidi: Belluno - Pordenone 0:1, Chioggia - Montebelluna 2:2, Sanvitese - Venezia 1:3, Tamai - Opitergina 2:1, Treviso - Torviscosa 3:0, Union Quinto - SandonaJesolo 1:2. **Vrstni red:** Pordenone 54, Venezia 44, Montebelluna 43, Concordia 39, Quinto, SandonaJesolo 37, Kras 35, Belluno 32, Opitergina, Treviso 31, Sanvitese 21, Tamai 19, Torviscosa 12, Chioggia 10. **Prihodnji krog:** Kras - Sanvitese.

Deželni mladinci

Juventina - Sistiana 0:4 (0:3)

Juventina: Montagner, Gramazio, Franco, Cadez, Poian, Iurilli (Gergolet), Mauro, Picech, Graba, Furlan, Stoto (Kenda). Trener: Curato.

Juventina je že po prvem polčasu zaostajala, saj je bil izid 3:0 za goste. V drugem delu je gostijoča ekipa še povisala vodstvo.

Vesna - Trieste Calcio 0:3 (0:0)

Vesna: Dedenaro, Vidoni (Brass), Fachin (De Pasquale), Žerjal (Zudek), M. Marjanović, Cerkvenic, Candotti, Bagatin, A. Marjanović, Viviani, Vascotto.

Križu so gostje iz Trsta povedli še le v 15. minutni drugega polčasa. »Do takrat je bila tekma izenačena. Nato smo fizično popustili in gostje so to izkoristili,« je dejal trener Fabio Zucca.

Ostali izidi: Ponziana - Fincantieri 4:2, Ronchi - Pro Gorizia 5:0, Muggia - Zaule 3:1, Aquileia - San Luigi 0:4, Monfalcone - San Giovanni 2:2.

KOŠARKA - Državna C-liga: dosegli osnovni cilj

Klub porazu se je Jadran obdržal v ligi

Borut Ban, tudi tokrat najboljši strelc Jadrana

KROMA

Jadran Qubik caffe' - Marghera 58:68 (18:22, 30:33, 50:52)

Jadran: Tomasini 11 (2:2, 3:6, 1:1), Oberdan 2 (-, 1:2, -), Ban 17 (-, 7:12, 1:5), Slavec 6 (-, 0:2, 2:5) Marusič 11 (1:1, 5:10, -), Franco 9 (-, 3:3, 1:4), Floridan n.v., Bernetič n.v., Malalan 2 (-, 1:1, -), Cohen (-, 0:2, -). Trener: Vatovec. Skoki v obrambi 25, v napadu 3; izgubljene žoge: 16, pridobljene žoge 13. Marghera: prosti meti 12:17, 2 točki: 19:32, 3 točke: 6:21. Skoki v obrambi 24, v napadu 7; izgubljene žoge: 12, pridobljene žoge: 16.

Jadran Qubik tokrat ni pokazal običajne predstave na domaćem igrišču, tako da je prvič v tem letu izgubil na Općinah. Klub porazu pa je včeraj dosegel matematičen obstanek (San Daniele je izgubil, tako da sta zadnji dve mesti za Jadran »nedosegljivi«). Marghera je bila, tako kot že v prvem delu prvenstva, boljša, končno razliko desetih točk pa si je priigrala v zadnjih dveh minutah. Ob učinkoviti obrambi je jadranovce »pokopal« razpoloženi Capelli (198 cm, 1975), ki je dosegel 23 točk. Jadranovci so bili vseskozi za petami gostov, ki so med tekmo največ povedli z osmimi točkami prednosti (v tretji četrtini 37:45), sicer pa je bilo vodstvo nižje. Vajeti v svoje roke je sicer v prvih petih minutah prevzel Jadran, ki je z odlično

obrambo in učinkovito igro v napadu v peti minutu povedel z 12:3, do konca četrte ne pa je Marghera reagirala in z delnim izidom 16:2 ob koncu povedla z 18:22. Gostje so rahlo vodstvo obdržali tudi v drugi četrtini; jadranovci so še naprej dobro branili, tega pa niso znali vnovčiti v napadu. Po odmoru je Jadran že v uvodni akciji razmerje sil izenačil (33:33), vendar vodstva ni uspel prevzeti. Do polovice četrtine je bil v napadu povsem neučinkovit: kar osem napadov je zaradi napak (izgubljenih žog ali nepreciznih odprtih metov) končalo brez točk, Marghera pa je počasi nizala točke in večala prednost. Tako se je Jadran spet prebudil in se s tremi trojkami ob koncu tretje četrtine približal na dve točki, v prvi minutni zadnje izenčil in šele po štirih zaporednih neuspešnih napadih povedel (56:54), vendar je kmalu prepustil vajeti igre. V zadnjih minutah sta prišli do izraza predvsem nasprotnikova obramba in večja svežina (čeprav so gostje celo tekmo odigrali samo v šestih, 42-letni Bebetto pa je igral kar 39 minut), Jadran pa je »orožje« na koncu dobesedno odložil.

Na osnovi okrožnice državne košarkarske zveze v zvezi z državnim praznikom ob 150-letnici nastanka Italije, so pred tekmo predvajali italijansko himno. (V.S.)

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bregu derbi proti Miljčanom

Po slabem prvem polčasu odločna reakcija Krašovčevih fantov - Bor Radenska se je do konca upiral vodilni Albi iz Krmina

Bor Radenska - Alba Cormons 73:79 (21:23, 37:39, 55:62)

Bor Radenska: Bole 7 (2:2, 1:4, 1:1), Madonia 19 (7:9, 3:7, 2:4), Crevaltin 2 (-, 1:1, 0:2), Štokelj 5 (2:2, 0:1, 1:1), Burni 26 (3:3, 7:12, 3:8), Zanini 5 (3:6, 1:5, 0:1), Pipan, Fumarola 9 (-, 3:4, 1:3), Galloccio nv, Medizza nv, Pertot nv, Devcich nv. Trener: Boban Popović. SON: 20; PON: Bole (39'); Skoki: 31 (23 v obrambi, 8 v napadu); Izgubljene žoge: 13.

Prvouvrščena peterka iz Krmina, ki si sicer prvo mesto na lestvici deli s tržaško Servolano, je bila za borovce pre trd oreh. Plavi so sicer 40 sekund pred iztekom še imeli možnost, da bi spreobrnili potek srečanja, vendar jim je sreča obrnila hrbot. Miko Madonia je pri izdu 70:76 iz kota poskusil met za tri točke, žoga je bila že praktično v košu, ko se je nerodno odbila od obrba in svojo pot končala v rokah visokega centra gostov.

Borovi košarkarji so tokrat vsekakor pokazali premalo, da bi lahko premagali vodilnega. Pogrešali smo za grjenost in prepicanošč, predvsem pa je bilo v ključnih trenutkih preveč izgubljenih žog in preveč metov iz neizdelanih položajev. Res je tudi, da je Alba zelo dobra peterka, predvsem fizično zelo močna, ki ima v svojih vrtata visokega Raccara, ki je dejansko kraljeval pod košema in to je borovcem povzročalo vrsto preglavic. Na koncu druge četrtine so gostitelji sicer pokazali lepo reakcijo, ko bi v pičilih dveh

Štefan Samec (Breg) med sinočnjo tekmo

KROMA

minutah z delnim izidom 8:0 skoraj izenačili, vendar kot že rečeno, je bilo premalo, da bi domov odnesli dve točki.

Breg - Venezia Giulia 77:68 (22:24, 40:43, 58:54)

Breg: Bozic 2 (-, 1:3, -), Giacomi 23 (4:5, 5:8, 3:8), Samec 12 (2:2, 5:6, 0:1), Visciano 8 (-, 4:8, 0:1), Richter 10 (5:6, 1:3, 1:5), Schillani, Grimaldi 14 (6:7, 1:1, 2:4), Semec 8 (-, 4:4, 0:1),

NAMIZNI TENIS - Ženska A1-liga

Proti Norbellu kot prvič v Zgoniku

Norbello - Kras ZKB 4:1

Wei - Carli 3:1 (8:11, 11:5, 11:6, 11:6), Dželinska - Yuan 1:3 (9:11, 11:9, 10:12, 11:13), Turrini - Milič 3:0 (11:5, 11:5, 12:10), Wei - Yuan 3:1 (7:11, 11:6, 13:11, 11:6), Turrini - Carli 3:2 (11:4, 11:13, 8:11, 11:9, 11:9)

Na oddaljenem gostovanju na Sardiniji so krasovke doživele poraz z enakim izidom kot na prvi tekmi v Zgoniku. Da jim bo trda predla, so vedele že prej, zakompliciralo pa se je tudi med samo tekmo, predvsem zato, ker Krasova Kitajka zaradi bolečin v nogi ni mogla igrati na svoji običajni ravni. Čehinja Dželinsko je sicer (ne brez težav) premagala, proti rojakinja Wei pa je potegnila krajski konec po štirih setih igre. Vidno je bilo, da se ob mizi težje premika.

Najboljša igralka Krasa je bila sinoči Eva Carli. Čeprav ni dosegla zmag, je opravila dva zelo dobra nastopa. Kitajki Wei se je krčevito upirala in ji celo iztrgala uvodni set, na državnih lestvicah boljše postavljeni Turrinjevi pa je pot do zmage grenila do konca. Evi ustrezajo obrambne nasprotnice, zato je bila dober del tekme suverena, v setih je povedal z 2:1, na koncu pa predala peti set z najtejnje razliko.

Spet je nekoliko odpovedala Martina Milič, ki v svojem edinem nastopu ni Turrinjevi nudila nobenega odpora, razen v zadnjem setu. Poznalo se ji je, da zaradi bolezni od sredo do srede pred tekmo ni tre-

Eva Carli

KROMA

nirala.

Po tem porazu so se krasovke še bolj oddaljile od žlahtenjih po ložajev na lestvici, tudi zato, ker se na drugih igriščih vrstijo »čudni« izidi. Ekipi, ki so se že uvrstile v play-off, igrajo namreč zdaj lagodno. Klub temu z obstankom za Kras ne bi smelo biti težav, premagati pa morajo še zadnje uvrščeno Molfetto.

Ostali izidi: Siena - Zeus n.p., Castelgoffredo - Novara 2:4, Molfetta - Sandonatese 0:4.

Vrstni red: Sandonatese 21, Castelgoffredo 16, Zeus 14, Novara 10, Norbello 9, Kras ZKB 8, Libertas Siena 6, Molfetta 0.

Domači šport

DANES

Nedelja, 13. marca 2011

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Città di Concordia

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Gorici, na Rojcah: Pro Gorizia - Vesna; 15.00 v Martignaccu: Union Martignacco - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 pri Brščikih, Ervatti: Primorje - Sant' Andrea San Vito

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Trstu, Ferrini: Chiarbola - Mladost

NARASČAJNIKI - 9.30 v Trstu, Ul. Locchi: Montebello Don Bosco - Kras Repen

NAJMLAJSI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Montebello Don Bosco; 10.30 v Štandrežu: Juventus - Aris San Polo

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Trstu, Judovec: Altura Kappalab - Naš prapor

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Dolini: Breg - Sloga Barich

UNDER 16 MOŠKI - 17.00 na Opčinah: Sloga - Futura Cordenons

UNDER 16 ŽENSKE - 9.30 v Trstu, Morpurga: Centro Muggia - Kontovel; 11.30 v Trstu, Rocoli Virtus - Bor ZKB

UNDER 13 MEŠANO - 11.00 v Trstu, Ul. San Pasquale: Killjoy - Breg; 15.30 na Proseku: Kontovel - Brunner

UNDER 12 MEŠANO - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Villesse

KOŠARKA

UNDER 12 DRŽAVNI - 11.00 v Červinjanu: Cervignanese - Jadran ZKB

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Pacassi: Goriziana - Jadran

UNDER 13 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Oberdan: Azzurra B - Kontovel

HOKEJ NA ROLERIJAH

A1-LIGA - 16.00 v Arezzo: Lions Arezzo - Polet ZKB Kwins

JUTRI

Ponedeljek, 14. marca 2011

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 na Proseku: Kontovel - Libertas

KOŠARKA

UNDER 19 MOŠKI - 21.00 v Žavljah: Venezia Giulia - Jadran ZKB

Športel s hokejisti

Športel (TV Koper, 22.30) se bo jutri utrskoval s hokejem na rollerjih. Gostje v studiu bosta vodila odseka pri ŠD Polet Samo Kororovec in trener članskega moštva Aci Ferjančič, govor pa bo o perspektivah društva po nenačrtovanem izpadu iz moške A1-lige.

S kamerami so se podali na nogometni derbi Zarja Gaja - Breg in na košarkarsko tekmo Bora proti Albi, danes pa bodo obiskali nogometne NK Kras in odbojkarje Našega praprora.

Oddajo bo sklenila nagradna igra Poglej me v oči.

Obvestila

ASD MLADINA - smučarski odsek obvešča člane, ki bi se radi udeležili 23. pokala treh dežel zadnje smučarske tekme veljavne za Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 19. marca, v Forni di Sopra na tej se javijo najkasnejše do četrtka, 17. marca, do 14. ure odgovornim odseka ali na tel. št.: 040-213518, 348-7730389 (Ennio), ali 040-220718, 338-6376575 (Sonja).

ZSŠDI obvešča, da bo seja košarkarske komisije v torek, 15. marca 2011 ob 20.30, v prostorih občinske televadnice »S. Klabjan« v Dolini.

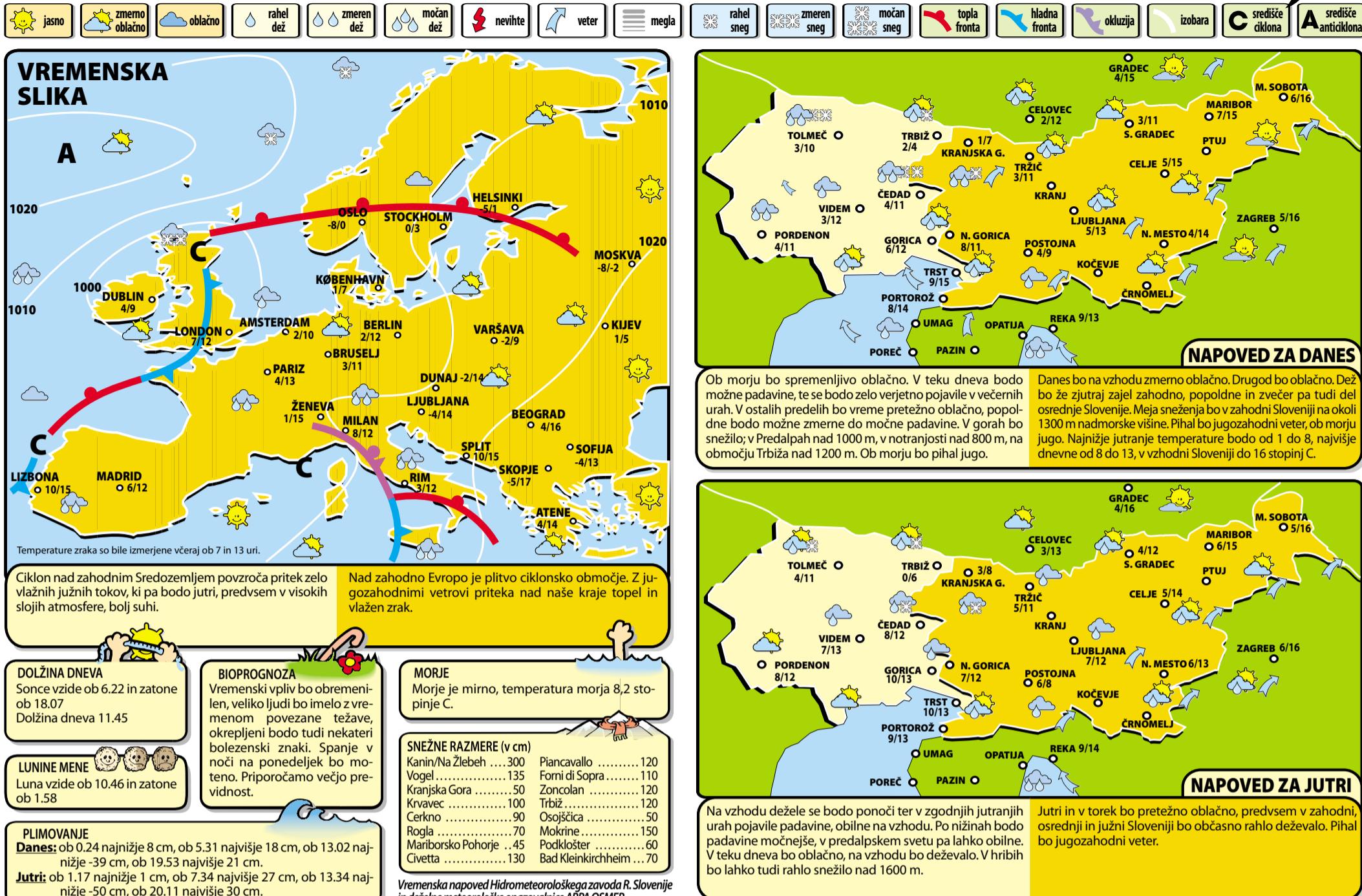
SK DEVIN prireja za konec letosnje zimske sezone dvodnevni Skiingi v Bovcu v soboto in nedeljo, 2. in 3. aprila 2011 s spremstvom na Kaninu. Vpisovanja do 31. marca na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM išče prostovoljce za pomoč in spremstvo ob priliki mednarodne tekme cheerleadinga Millennium cup, ki bo v soboto, 19. marca, v Palatišču v Trstu. Info in prijave na: info@cheerdancemillennium.com ali na 349-7597763 (Nastja).

ASD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme »23. Pokal prijateljstva treh dežel«, veljavne za 6. Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 19. marca, v Forni di Sopra na tržaškega prvenstva 2011, ki bo v nedeljo, 20. marca, na Trbižu. Za obe tekmi je vpisovanje možno do srede 16. marca, na tel. št. 348-8012454 (Sabina).

SK DEVIN vabi se člane, tekmovalce in smučarje, da se množično udeležijo četrtne in zadnje tekme Primorskega smučarskega pokala v soboto, 19. marca 2011 v kraju Forni di Sopra, ko bo na vrsti 23. Pokal prijateljstva treh dežel in 7. Memorial »Lucijan Sosič«. Vpisovanja do četrtka 17. marca na info@skdevin.it ali na tel. št. 335 8180449 (Erika).

TPK SIRENA sporoča, da bo v petek, 25. marca, na sedežu Pomorskega kluba (Miramarski drevored, 32, v Trstu) 35. redni občini zbor z volitvami, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

SERRAMENTI PUNTO RAM

Nove zasteklitve

55% DRŽAVNI PRISPEVEK

z visoko termično izolacijo za državni prispevek **2011** v višini **55%** z oznako CE.

KAKO DO NAS?

Razstavno-prodajni salon

V NAŠEM RAZSTAVNO-PRODAJNEM SALONU NAJDETE TUDI:

blindirana vrata in notranja vrata najboljih znakov, zavesi za okrasitev vašega doma, komarnike, žaluzije, rolete, tende, sekcijska in dvižna vrata...

OGLEJTE SI NAŠ NOV SHOW ROOM

PUNTO RAM SERRAMENTI | ul. Colombara di Vignano, 8 | Industrijska cona Ospo - Milje (TS)

SERRAMENTI PUNTO RAM

PROMOCIJSKI BON

S predstavljivijo tega bona imate pravico do brezplačnih komarnikov ali žaluzij za vsako naročeno okno.

+39.040.231611
+39.040.231141
info@puntoram.it
www.puntoram.it

GLASBA - V neki milanski kliniki v 92. letu starosti

Umrla Nilla Pizzi, prva zmagovalka Sanrema

Arhivski posnetek
Nille Pizzi s
Claudiom
Cecchettom na 31.
festivalu v
Sanremu

ANSA

MILAN - V neki milanski kliniki je včeraj končala svojo življenjsko pot prva zmagovalka festivala italijanske popevke in Sanremu Nilla Pizzi. Zmagala je leta 1951 s popevkijo *Grazie dei fiori* (Hvala za cvetje), leta pozneje pa je znova zmagala s hitom *Vola Colomba*, ki je zaigral na domoljubna čustva.

Nilla Pizzi, ki bi 16. aprila letos dopolnila 92 let, je bila pred tremi tedni operirana, kar pa je ni rešilo pred smrtno. Še lani je bila v zavidljivi formi izredna gostja na jubilejnem 60. sanremskem festivalu, kjer je nastopila s petimi fanti in izjavila: »Moj Bog, vrnitev

v Sanremo ti požene strah v kost!« S svojim pregovornim realizmom in neposrednostjo je pevka večkrat povedala, da je umetniško kariero vedno pojmovala kot »lestev, po kateri lahko, če imas srečo, prideš do vrha, kot se je zgodilo meni v prvih petdesetih letih.

Tedaj pa je pomembno, da najdeš pravi način za sestop. Sama sem se skušala spustiti tako, da ne bi zdrsnila in si zlomila vrat. Postavila sem se na svojo stopnico, od koder sem nadaljevala s petjem, z nastopom in z zabavo.« Način, ki ji je omogočil, da je ostala v godovini italijanske popevke.

NARAVNE KATASTROFE - Po izračunih agencije Nasa

Potres na Japonskem skrajšal dan za 1,6 mikrosekunde

WASHINGTON - Zaradi petkovega silovitega potresa na Japonskem se je skrajšal dan. Tresenje tal je namreč po izračunih Ameriške vesoljske agencije Nasa pospešilo vrtenje Zemlje za 1,6 mikrosekunde. Po podatkih italijanskega inštituta za geofiziko in vulkanologijo pa se je os Zemlje zaradi potresa premaknila za deset centimetrov. Po navedbah ameriške tiskovne agencije AP je potres spremenil hitrost vrtenja Zemlje nekoliko bolj kot lanski potres v Čilu. Potres na Sumatri leta 2004 pa je npr. dan skrajšal za 6,9 mikrosekunde. Ena mikrosekunda je milijonti del sekunde.

Po podatkih ameriškega geološkega inštituta je bila moč potresa v Deželi vzhajajočega sonca tolikna, da je japonski otok Honšu premaknila za 2,4 metra proti vzhodu. Energija, ki se je sprostila v potresu, pa je bila skoraj enaka mesečni porabi energije v ZDA.

Po prvih podatkih naj bi potres povzročil premik Zemljine osi vrtenja za deset centimetrov. Glede natančnega vpliva potresa na Zemljino os bo treba sicer po navedbah italijanskega Nacionalnega inštituta za geofiziko in vulkanologijo zbrati več podatkov, je poročala italijanska tiskovna agencija Ansa. (STA)